

ȘCOALA GIMNAZIALĂ "ION CREANGĂ" BRĂILA



**DE LA GRĂDINIȚĂ LA
ȘCOALĂ**

**REVISTA SIMPOZIONULUI JUDEȚEAN
"ȘCOALA ȘI GRĂDINIȚA – PARTENERI"**

ISSN 2601 - 8853
ISSN – L 2601 - 8853

Colectivul de redacție:

Director–prof. Grigore Bogdan-Mircea

Director adj.–prof. Stoica Nicoleta

Prof. învă. primar Simion Mariana

Prof. învă. primar Dumitriade Carmen

Prof. învă. primar Putere Veronica

Prof. învă. primar Lupu Daniela

Prof. învă. primar Vlad Nicoleta-Silvia

Prof. învă. primar Halici Lavinia

CUPRINS

1. ȘCOALA ȘI GRĂDINIȚA – PARTENERI , prof. înv. primar Caragață Luminița, Școala Gimnazială ”Ion Luca Caragiale”, Brăila.....	7
2. EMOȚIL...TRANSMISE PRIN POVEȘTI , prof. Sandu Adriana Mariana, ed. Caragață Roxana, Grădinița cu P.P. Nr.6, Brăila.....	9
3. O INCURSIUNE ÎN LUMEA EMOȚIILOR PRIN JOC ȘI POVESTE , Prof. înv. preșc. Pascu Theodora Alexandra, prof. înv. preșc. Voicilă Daniela-Vasilica.....	10
4. GRĂDINIȚA ȘI ȘCOALA, PARTENERI ÎN EDUCAȚIA COPIILOR , prof. înv. preșc. ȘIȘU LENUȚA, Grădinița cu P.P. Nr.7, Brăila.....	12
5. INCURSIUNE ÎN LUMEA EMOȚIILOR , Vasile Aurelia și Ceauș Gica, prof. înv. preșc. Grădinița cu P.P. Nr.37, Structura Grădinița cu P.P. Nr.3.....	14
6. ROLUL POVEȘTIILOR ȘI AL JOCURILOR ÎN MANIFESTAREA EMOȚIILOR LA PREȘCOLARI , prof. înv. preșc. Viju Ionela-Georgiana, Grădinița cu P.P. nr. 56 „Negruț”	16
7. DEZVOLTAREA SOCIO-EMOȚIONALĂ A PREȘCOLARILOR , prof. înv. preșc. Codreanu Andreea Mădălina, Liceul Tehnologic „Nicolae Onescu” – G.P.P. Ianca, județ Brăila.....	18
8. ÎN AȘTEPTAREA LUI MOȘ NICOLAE , prof. înv. preșc. Scarlet Mihaela, Grădinița cu P.S. Nr. 49 Brăila, prof. înv. preșc. Velea Oana-Iulia, Grădinița cu P.S. Nr. 49 Brăila.....	21
9. ȘCOALA ȘI GRĂDINIȚA – PARTENERI ÎN DEZVOLTAREA MICULUI ȘCOLAR , Iuliana Stroe, prof. înv. primar, Cecilia Sandu, învățătoare, Școala Gimnazială ”Vlaicu Vodă” Brăila.....	24
10. ROLUL POVEȘTIILOR ÎN DEZVOLTAREA ABILITĂȚILOR SOCIO-EMOȚIONALE , prof. înv. preșc. Grosu Gena, Grădinița P.P. Nr.6.....	25
11. EXEMPLE DE BUNE PRACTICI PRIVIND PARTENERIATUL GRĂDINIȚĂ-ȘCOALĂ , prof. înv. preșcolar Mocanu Maria-Mirela, educatoare Măliia Ștefania-Lavinia, G.P.P. NR 6, Brăila.....	27
12. EXPRIMAREA EMOȚIILOR PRIN JOC ȘI POVEȘTI LA VÂRSTA PREȘCOLARĂ , Turtoi Gina, prof. înv.preșc., Grădinița cu p.p.nr.47, Brăila, Bălăbăneanu Adriana Nicoleta, educatoare, Grădinița cu p.p.nr.47, Brăila.....	29
13. STAREA DE BINE ÎN AFARA CLASEI , Panțuru Victorița Gianina, prof. înv.preșc., Oancea Cristina Florentina, prof. înv. preșc, Grădinița cu rogram prelungit nr. 47 “Pinocchio”Brăila.....	31

14. DEZVOLTAREA INTELIGENȚEI EMOȚIONALE LA VÂRSTA PREȘCOLARĂ , prof. înv. preșc. Cojocaru Mihaela, prof. înv. preșcolar: Bălan Violeta Rodica, Grădinița cu program prelungit nr.56, Structura-Grădinița cu program normal nr.20 Brăila.....	33
15. IMPORTANȚA RELAȚIEI ȘCOALĂ –GRĂDINIȚĂ- FAMILIE , prof. înv. primar Simion Didina Georgiana, Școala Gimnazială Mircea Vodă.....	36
16. ROLUL PĂRINȚILOR ÎN REUȘITA ȘCOLARĂ , prof. înv. primar Meiroșu Giorgiana, Școala Gimnazială „Mihai Eminescu”, Brăila.....	37
17. IMPORTANȚA PARTENERIATULUI ȘCOALĂ- FAMILIE , prof. înv. primar, Petrescu Mirela, Șc. Gimnazială ”Ion Creangă,, Brăila.....	40
18. LUMEA EMOȚIILOR ȘI COPIII , Corbu Gabriela- prof. înv. primar, Școala Gimnazială Tichilești, jud. Brăila.....	41
19. IMPLICAREA PĂRINȚILOR ÎN JOCURILE COPIILOR , prof. înv. primar Pantazi Camelia, Școala Gimnazială „Ion Creangă”, Brăila.....	43
20. IMPLICAREA PĂRINȚILOR ÎN VIAȚA ELEVILOR , prof. înv. primar Moise Carmen, Școala Gimnazială „Ion Creangă”, Brăila.....	45
21. EMOȚIILE ȘI HORMONII STĂRII DE BINE , prof. dr. Aristica Balaban, Școala Gimnazială „Vasile Alecsandri” Brăila.....	48
22. INCURSIUNE ÎN LUMEA EMOȚIILOR PRIN JOC ȘI POVESTE , prof. înv. preșc. Vâlcu Nina Nicoleta, prof. înv. preșc. Busuioc Cristina Daniela, Grădinița cu p.p. nr. 47.....	52
23. ROLUL JOCULUI ȘI AL POVEȘTILOR ÎN LUMEA EMOȚIILOR , prof. înv. preșc. Zevedei Gabriela, prof. înv. preșc. Sloată Dumitra Daniela, Grădinița cu P.P. Nr. 47, Brăila.....	54
24. INCURSIUNE ÎN LUMEA EMOȚIILOR PRIN JOC ȘI POVESTE , educ. Buzoianu Mirela, prof. înv. preșc. Sighinaș Nicoleta, Grădinița cu p.p. nr. 47 Brăila.....	57
25. INCURSIUNE ÎN LUMEA EMOȚIILOR PRIN JOC ȘI POVESTE , Chiriță Daniela-Andreea, prof. înv. preșc., Grădinița cu p.p. nr. 47, Brăila.....	60
26. ȘEDINȚĂ CU PĂRINȚII. TRĂIRI EMOȚIONALE ALE ELEVULUI CLASEI I-A , prof. înv. primar Morteciu Elena, Liceul Teoretic „Constantin Angelescu” Ianca, jud. Brăila.....	62
27. PROIECT EDUCAȚIONAL ȘCOALĂ-GRĂDINIȚĂ, ÎN CURÂND VOM FI ȘCOLARI , Lărgeanu Florica, prof. înv. primar, Școala Gimnazială „Mihu Dragomir”.....	64

28.	PROIECT DE PARTENERIAT EDUCAȚIONAL GRĂDINIȚĂ – ȘCOALĂ ”ÎN CURÂND VOM FI ȘCOLARI!” Pană Andreea prof.înv. primar , Tănase Georgica prof. înv.primar, Școala Gimnazială „Vasile Alecsandri”	67
29.	ROLUL PĂRINȚILOR ÎN FORMAREA PROPRIILOR COPII , prof. înv. primar Perianu Daniela, Școala Gimnazială „Ion Creangă”, Brăila.....	70
30.	CUM DEZVOLTĂ GRĂDINIȚA ȘI ȘCOALA PUTEREA INTERIOARĂ A COPILULUI , Teșileanu Mihaela, prof. înv. primar, Școala Gimnazială „Ion Creangă” Brăila, Ionescu Violeta, profesor, Școala Gimnazială „Ion Creangă” Brăila.....	71
31.	INCURSIUNE ÎN LUMEA EMOȚIILOR PRIN JOC ȘI POVESTE , Putere Veronica, prof. înv. primar, Școala Gimnazială ”Ion Creangă”, Brăila.....	73
32.	CUM EDUCĂM INTELIGENȚA EMOȚIONALĂ A COPIILOR? , Paștea Viorela Cătălina, prof. înv. preșc., Grădinița cu program prelungit nr. 56.....	75
33.	JOCURI PENTRU DEZVOLTAREA INTELIGENȚEI EMOȚIONALE LA VÂRSTA PREȘCOLARĂ ȘI ȘCOLARĂ MICĂ , prof. înv. primar Vasiliu Valentina, Școala Gimnazială ”I. L. Caragiale”, Brăila.....	77
34.	PROIECT DE ACTIVITATE INTEGRATĂ „PARFUMUL FLORILOR DE PRIMĂVARĂ” , prof. înv. preșc. Dragoș Andra –Anamaria, Grădinița cu program săptămânal nr.49, Brăila.....	80
35.	GRĂDINIȚA CU EMOȚII (opțional) , prof. Mihalcea Vali-Mihaela, Grădinița nr.7, Structura “Maria Mirabela”.....	82
36.	ȘCOALA ȘI GRĂDINIȚA- PARTENERI , prof. înv. primar Stanciu Nicoleta, prof. înv. primar Dumitriade Carmen, Școala Gimnazială ”Ion Creangă” Brăila.....	89

ȘCOALA ȘI GRĂDINIȚA – PARTENERI

Caragață Luminița, prof. învă. primar
Școala Gimnazială ”Ion Luca Caragiale”, Brăila

Continuitatea grădiniță-școală reprezintă un important factor în dezvoltarea copilului. Bazele educației eficiente se pun de timpuriu. Primele intervenții asupra personalității copilului – în afara familiei – se pun în cadrul grădiniței, iar mai apoi – în clasele primare. Această perioadă reprezintă prima etapă organizată de învățământ în cadrul căreia se desfășoară activități instructiv-educative ce contribuie la formarea copilului și a personalității acestuia. Grădinița este etapa premergătoare a școlii și raportul dintre grădiniță și școală se impune să fie în raport de continuitate.

Din primele zile de viață, pentru un copil, familia constituie spațiul său educațional prin excelență. Acasa este locul în care este iubit și învață să dobândească valori și comportamente care pun bazele dezvoltării sale. Din momentul în care merge la grădiniță, copilul are nevoie de un spațiu sigur în care să fie susținut pentru a se dezvolta, pentru a explora și pentru a se pregăti pentru următoarea etapă din viața sa – școala.

Educația timpurie formală oferă copiilor experiențe de creștere și dezvoltare prin joacă și interacțiune cu alți copii - le permite să devină încrezători într-un mediu sigur și susținut.

Datorită activităților desfășurate în grădiniță, copiii mici sunt expuși unui mediu interesant prin care își îmbunătățesc vocabularul și deprinderile de conversație. Grădinița contribuie la dezvoltarea abilităților lingvistice prin joacă și activități. Pe lângă abilitățile lingvistice, grădinița este mediul ideal pentru dezvoltarea abilităților cognitive ale unui copil prin activitățile practice care le stimulează creativitatea.

Educația timpurie sprijină tranziția copilului către următoarea etapă prin activități specifice, integrându-i în comunitate. Tocmai de aceea, este de subliniat *importanța activităților de grup la grădiniță*, fiind un element esențial în felul în care copilul va integra trecerea de la educație timpurie la mediul școlar.

După prima parte a educației timpurie (doi-paru ani), urmează o perioadă foarte intensă - este perioada în care preșcolarul învață abilitățile sociale necesare pentru a se juca și a lucra cu alți copii. Pe măsură ce crește, capacitatea lui de a coopera cu un număr mai mare de colegi crește. Deși copiii de patru-cinci ani pot fi capabili să joace jocuri care au reguli, acestea se pot schimba frecvent la voința copilului dominant. Este comun ca într-un grup mic de copii preșcolari să se evidențieze un copil dominant care tinde să-i conducă pe alții, fără prea multă rezistență din partea celorlalți copii. Este normal ca copiii preșcolari să-și testeze limitele fizice, comportamentale și emoționale, aceștia având nevoie de limite bine definite din partea adulților.

Rolul pe care educația timpurie îl joacă în pregătirea copilului pentru școală este extrem de important. Interacțiunile din primii ani de copilărie vor stimula creșterea și dezvoltarea creierului, îndrumându-i pe copii să învețe în ritmul lor și să fie cât mai bine pregătiți pentru următorul pas. În cadrul colaborării educatorilor și învățătorilor trebuie să se fixeze obiectivele care vizează pregătirea copilului pentru școală și anume cultivarea inteligenței, spiritul de observație, dezvoltarea vorbirii, stimularea creativității, dezvoltarea perceptiv-motorie, pregătirea pentru activitatea de citit-scriș și adaptare la mediul social și inconjurător. Această instituție realizează sprijinirea activităților din școală prin intermediul a două forme specifice: jocul și învățarea. Pregătirea copiilor pentru integrarea optimă în regimul școlar este una din sarcinile grădiniței. Funcția majoră e de a forma și dezvolta personalitatea copilului în raport cu nevoile specifice vârstei, cu posibilitățile și dotările sale. Dezvoltarea generală a copilului și pregătirea pentru școală nu poate fi realizată doar în pragul debutului școlarității, ci pe parcursul vârstei preșcolare. Anumite activități din grădiniță, cum ar fi: cunoștințe despre natură, dezvoltarea vorbirii, activitatea matematică ș.a.m.d., vor fi continuate la alt nivel și în clasa pregătitoare, ajungându-se la discipline școlare relativ distincte. Învățătorul trebuie să cunoască capacitățile mintale, deprinderile, pe care să se bazeze în activitatea instructiv-educativă cu elevii clasei pregătitoare. Față de o asemenea realitate, apare necesară asigurarea unei continuități firești între activitatea specifică celor două etape în dezvoltarea copiilor. O asemenea continuitate asigură o mai rapidă adaptare a copiilor la școală. Astfel se realizează trecerea de la o anumită activitate dominantă perioadei preșcolare jocul la o altă activitate, caracteristică vârstei școlare mici, învățarea. Prin urmare, în școala primară, în condițiile învățării ca activitate dominantă, în cadrul diverselor discipline, jocul didactic asigură un echilibru

necesar, o condiție firească între cele două stadii, o adaptare treptată a copiilor pentru însușirea cunoștințelor. Jocul reprezintă o modalitate de adaptare a copiilor din clasa pregătitoare la activitatea școlară, o formă eficientă de învățare și o asigurare a continuității între grădinița și școală. Introducerea jocului în activitățile de la lecții constituie un mijloc de prevenire, de înlăturare a oboselii elevilor, de relaxare, de destindere și de integrare la condițiile și cerințele societății.

Rolul grădiniței nu este să-și școlarizeze copiii, ci să-i „socializeze” și să le asigure achiziții educativ-instructive în școală, să ofere copilului o anumită experiență și activități care favorizează accesul la învățământul primar. Integrarea copiilor din grădiniță cu succes în clasa pregătitoare necesită o muncă mare de pregătire din partea educatoarelor. Întreaga activitate pe care o desfășoară copilul în grădiniță constituie mijlocul principal prin care se realizează în mod gradat dezvoltarea sa intelectuală. Legătura grădiniței cu școala are un dublu sens. Scopul acestei legături fiind continuitatea dezvoltării copilului și continuitatea procesului muncii educative. Experiența școlară a demonstrat că adaptarea copiilor în primul an în învățământul primar constituie premisa desființării pragului dintre cele două instituții de învățământ care se reflectă în continuitatea între diferite compartimente ale muncii instructiv-educative. Reușește atunci când între cele două instituții este o mare colaborare. Adaptarea copiilor la sistemul muncii școlare este facilitată de pregătirea prealabilă realizată în instituțiile preșcolare. Pregătirea pentru școală înseamnă formare, muncă cu antrenare și cultivare de abilități, deprinderi, atitudini, disponibilități motivaționale și afective. Prin aspectele continuității grădiniței cu școala nu sunt mai puțin importante cele care privesc formele de organizare și desfășurare a activităților. În acest sens, experiența dovedește că desfășurarea unor activități comune cum ar fi: vizite ale preșcolarilor la școală, vizita elevilor în grădiniță, activități comune, serbări comune ce contribuie esențial la atenuarea distanței dintre aceste două instituții.

Trecerea de la grădiniță la școală va fi reușită atunci când va fi o mare colaborare între educatoare și învățătoare. Pregătirea copilului în grădiniță a fost și este resimțită de către învățătoarele clasei pregătitoare. Grădinița realizează sprijinirea activităților din școală prin formele specifice lor, cum ar fi jocul și învățarea, acestea fac pe copil apt de a face față situațiilor școlare. Această trecere de la grădiniță la școală nu trebuie să fie un prag, ci o continuare obișnuită, firească. Intrarea copilului în școală presupune mai întâi formarea unor prezentări corecte despre școală care să le permită preșcolarilor o adaptare afectiv-motivațională la mediul școlar. Aici este un mediu diferit de cel de acasă, reguli, relații noi și o depunere de muncă mare de elev. Toate aceste lucruri produc schimbări în întreg psihicul copilului, produc schimbări în atitudinea acestuia, în viziunea sa asupra activităților, în aspectul emoțional. Mersul la școală marchează un eveniment important în viața copilului. Odată cu intrarea în școală, el ajunge într-o lume reală, organizată după anumite reguli. Necesitatea colaborării dintre grădiniță și școală, situate pe trepte diferite, rezultă din obiectivul comun – dezvoltarea personalității copilului. Grădinița urmărește pregătirea copilului pentru școală, aceasta la rândul său urmează să valorifice ce s-a realizat în etapa anterioară. Realizând acest obiectiv presupune asigurarea succesiunii și continuității rezultatelor obținute la cele două niveluri.

Bibliografie:

1. Alexandru J. Cunoașterea copilului preșcolar. București: Editura revistei de pedagogie, 1992.
2. Cemortan S. Teoria și metodologia educației verbal-artistice a preșcolarilor. Chișinău: Editura UPS „I. Creangă”, 2001.
3. Cucuș C. Pedagogie. Ediția a II-a revăzută și adăugată. Iași: Editura Polirom, 2002.

EMOȚII...TRANSMISE PRIN POVEȘTI

Sandu Adriana Mariana, prof. învă. preșc.

Caragață Roxana, educatoare

Grădinița cu P.P. Nr.6, Brăila

Copiii sunt dornici să descopere lumea, iar cel mai simplu mod este să apelăm la puterea imaginației. Foarte multe povești nu au doar darul de a relaxa cititorul sau ascultătorul, ci reprezintă lecții de viață, care le permit inclusiv adulților să înțeleagă mai bine lucruri la care poate nu s-ar fi gândit.

În cazul celor mici, basmele joacă un rol esențial în dezvoltarea emoțională și chiar în conturarea personalității, le oferă modele demne de urmat. Eroii multor basme dețin un cumul de calități, precum curajul, ambiția sau bunăvoința, pe care le demonstrează pe tot parcursul poveștii. Pe cei mai îndrăgiți îi vei regăsi adesea în jocurile de rol inițiate de cei mici și într-o mulțime de activități care consumă energia copiilor.

Pe termen lung, poveștile (ascultate sau citite de către ei înșiși) îi ajută pe copii să își dezvolte empatia, capacitatea de exprimare a propriilor emoții și gânduri și, treptat, imaginația necesară pentru a vedea perspectiva altor persoane.

Cel mai important lucru pe care trebuie să-l înțelegem atunci când vorbim despre emoții este conștientizarea și înțelegerea emoțiilor. În cazul copiilor aceștia au nevoie mai întâi să-și înțeleagă și să-și accepte emoțiile pentru a le putea exprima și controla. Emoțiile nu sunt un inconvenient, ci mai degrabă un element în evoluția umană care servește unui scop. Doctorul John Gottman vorbește despre teoria „discretă” a emoțiilor și sugerează că fiecare emoție primară a noastră a evoluat pentru a servi unor scopuri distincte și de a ne motiva comportamentul.

Poveștile sunt o modalitate perfectă de a îmbogăți lumea interioară a celor mici și mari deopotrivă. Nu doar că stimulează creativitatea, dar îi ajută pe cititori să învețe cuvinte și expresii noi, pe care nu le pot deprinde din conversațiile de zi cu zi.

Cărțile sunt un instrument accesibil atunci când ne dorim să le vorbim celor mici despre emoții. Poveștile pentru copiii sunt un pretext bun pentru a deschide o discuție despre sentimente și sănătate mintală. A citi cu voce tare alături de copilul tău poate să fie un moment oportun pentru a discuta lucruri sensibile sau lucruri care l-au deranjat.

Un lucru extraordinar de care mai are parte copilul prin intermediul poveștilor, este acela de a se simți în siguranță. Aceștia au posibilitatea de a prelua rolul personajelor care îi atrag și atunci când apare un anumit context cu rol declanșator al unei stări de disconfort, ei pot ”părăsi” scenariul. Lecția pe care o oferă această situație poate fi analizată/înțeleasă din perspectiva inteligenței emoționale. Mai exact, cel mic învață că nimic din ceea ce trăiește nu este de neîndurat și întotdeauna va avea capacitatea de a găsi soluții, chiar dacă una dintre ele poate fi (de multe ori chiar) ”ieșirea de pe scenă”.

De exemplu, atunci când le expunem copiilor povești, prin diferite tehnici, astfel încât să le stimuleze interesul, să le creeze suspansul și să-și dorească să afle cât mai multe despre acțiune/personaje, pot fi alese povești cu diferite teme.

Povestea „Sfârșit de toamnă”, poveste creată de educatoare, a fost prezentată copiilor prin tehnica povestirii în făină. Cadrul didactic, în timp ce expune povestea, desenează în făină elementele din poveste, stârnind interesul copiilor. (Povestea se regăsește în linkul de mai jos):

<https://www.youtube.com/watch?v=RX45t1drtOU&t=34s>

Dupa finalizarea poveștii, preșcolarii au fost încântați să mănuiască elemente din poveste, să verbalizeze, dialogând între ei, colaborând, exprimându-și anumite trăiri, în a reda firul poveștii.



Prin metoda șortului povestitor, am prezentat copiilor „Pățania greierașului”, o poveste din care cei mici au dezbătut comportamentul furnicii și al greierului, alegând ce personaj le-a plăcut, motivând alegerile făcute, cine și-ar dori să fie, dialogând între ei.



Bibliografie:

<https://www.sos-planet.ro/despre-povesti-rolul-acestora-in-viata-copilului/>

O INCURSIUNE ÎN LUMEA EMOȚIILOR PRIN JOC ȘI POVESTE

Pascu Theodora Alexandra, prof. înv. preșc.

Voicilă Daniela-Vasilica, prof. înv. preșc.

Grădinița cu P.P. Nr.6, Brăila

Dintotdeauna, comunitățile umane au resimțit nevoia de comunicare, fapt care a dezvoltat limbajul, iar pentru dezvoltarea acestuia omul a folosit și emoția. Acestea creează instrumentul prin care se transmit gânduri, sentimente și experiențe, o materializare a acestora la nivel fonetic, lexical, gramatical, care s-a dezvoltat la nivel social și istoric, cu intenția de răspândi informații.

Educația timpurie corespunde perioadei de vârstă a cărei ritm de achiziție a informațiilor cu care iau contact copiii, și care le prezintă interes este unul pregnant, acestea punând bazele pentru etapele ulterioare ale dezvoltării sale. Grădinița reprezintă primul cadru organizat care conferă diversitate acțiunilor și bagajului lingvistic, necesare formării viitorului om social.

Pentru asigurarea unei dezvoltări socio-emoționale a copiilor, este dezirabil ca toate demersurile instructiv-educative să se focalizeze pe formarea abilităților de interacțiune cu alți copii de vârstă apropiate, identificarea emoțiilor proprii, autocontrolul expresivității emoționale.

Conținutul activităților din grădiniță este accesibilizat prin intermediul jocurilor și al limbajului, fără de care nu ne putem face auziți, înțelegeți etc., cadrul didactic având rolul important de liant între ceea ce trebuie expus și ceea ce este perceput de către preșcolari.

O strategie optimă pentru promovarea îngrijirii timpurii și a dezvoltării, o constituie jocul. Acesta oferă copiilor diversitatea, stimulii și activitatea fizică de care au nevoie pentru dezvoltarea creierului pentru învățarea viitoare.

Jocul reprezintă un proces interdisciplinar, el încurajează toate tipurile de inteligență, conform teoriei inteligențelor multiple a lui H. Gardner (1983): lingvistică, muzicală, logico-matematică, spațială, corporal-chinestezică, personală și socială.

Copilul, prin joc învață noțiuni de vocabular numind obiectele în timpul jocului, caracteristicile acestora, relațiile dintre ele, utilizând structuri gramaticale, dezvoltându-și și abilitatea de a susține o conversație; exprimă dorințe, negociază, împărtășesc idei, experiențe, imită aspecte din viața cotidiană; învață muzica prin intermediul jocurilor cu text și cânt, jocurilor cu acompaniament instrumental;

conștientizează propriile sentimente, gânduri; rezolvă situații problematice, găsesc soluții pentru probleme reale și nu în ultimul rând dobândesc abilități sociale îndeplinind diferite roluri sociale, învață să vadă lumea din perspectiva altor persoane, folosesc limbajul.

S-a observat în numeroase analize rolul jocului în viața copilului mic din perspectiva relației joc-dezvoltare socială. Există o evoluție a comportamentului copilului, progresiv cu capacitatea lui de a opera pe plan mental și de a relaționa cu ceilalți, cu experiența ce o dobândește în fiecare zi. Astfel copilul parcurge următoarele etape privind implicarea în joc, în funcție de vârstă: se plimbă de la o activitate la alta, fără să se implice direct; urmărește ceilalți copii cum se joacă timp mai îndelungat, uneori pune întrebări, oferă sugestii, dar nu se implică în rezolvarea practică a situațiilor; își alege jucării, se joacă lângă ceilalți și nu e interesat de ceea ce fac aceștia; se joacă împreună cu ceilalți, se implică, selectează partenerii, are tendința de a exclude pe alții.

Activitatea integrată ce a înglobat activitățile de dezvoltare personală, liber alese și cele pe domenii experiențiale – limbă și comunicare + estetic-creativ, intitulată ”Monstrul culorilor”, unde au auzit povestirea educatoarei iar fiecare copil a fost încurajat să vorbească, să simtă, să se manifeste pentru a se cunoaște mai bine pe sine.



”Ești tu cu emoțiile tale și fiecare emoție are o altă culoare...și dacă sunt ordonate, funcționează mai bine. Le vezi bine? Acum sunt toate la locul lor”

Sentimentul de siguranță, încredere și acceptare pe care i le conferă contextul jocului, permit copilului să își exprime emoțiile, să-și asume riscuri, să încerce să experimenteze, să descopere lucruri noi, să treacă peste dezamăgiri, nereușite. În joc există corect și greșit, pentru că la vârsta preșcolară jocul simbolic permite copiilor să schimbe/inventeze realități, reguli, personaje.

Literatura pentru copii constituie o sursă inepuizabilă de exemple frumoase de comportamente oglindite în mici antiteze între personaje, ne oferă consecințele neascultării sau ascultării, vredniciei sau lenei, cinstei sau necinstei, adevărului sau minciunii, ne prezintă trăsături pozitive ale unor eroi: vitejia, curajul, înțelepciunea, stăpânirea de sine, devotamentul, prietenia sinceră, dar și trăsături nedemne, condamnabile ale unor personaje: viclenia, zgârcenia, lăcomia, șiretenia, îngâmfarea. Astfel, pentru ca preșcolarii să înțeleagă ce înseamnă bunătatea, prietenia, hărnicia și pentru a urî răutatea, dușmănia, lenea, le povestim basme precum „*Fata babei și fata moșneagului*” de I. Creangă, „*Sarea în bucate*” de P. Ispirescu, „*Cenușăreasa*” și „*Albă ca Zăpada și cei șapte pitici*” de Frații Grimm. Peripețiile personajelor, răutatea celor negative, bunătatea celor principale îi înduioșează pe copii și îi conving că este bine să urmeze exemplul celor bune. Finalul moralizator contribuie în mare măsură la alegerea exemplului pozitiv. Povești precum „*Ionică mincinosul*”, „*Puf Alb și Puf Gri*” îi determină pe copii să spună adevărul și să urască minciuna. Neascultarea părinților, încăpăținarea și consecințele acestora sunt reliefate de povești precum „*Capra cu trei iezi*” de I. Creangă, „*Scufița Roșie*” de Charles Perrault, „*Povestea măgărușului încăpăținat*”. Păcăniile personajelor i-au convins pe copii că trebuie să asculte sfatul părinților, că nu este bună încăpăținarea și trebuie să se adapteze la regulile impuse de societate.

Copiii trec prin stări emotive diferite, de la teama pentru răul care ar putea să o piardă pe eroina îndrăgită, la bucuria că a scăpat cu bine din toate încercările pricinuite de personajele negative. Valoarea educativă a poveștilor constă în reliefarea unor calități morale cu care sunt înzestrate personajele pozitive: curaj și vitejie, hotărâre și perseverență în îndeplinirea țelului, spirit de dârzenie și tărie în înfrângerea piedicilor și greutăților.

Poveștile îi ajută pe copii: să ia decizii proprii; să învețe diferența dintre bine și rău, să își exprime propriile sentimente și emoții mai bine; să-și dezvolte încrederea în forțe proprii; să-și îndrepte atenția către aspecte pozitive ale vieții (frumusețe, bucurie, dragoste etc.), dar fără a exclude partea negativă; să-și dezvolte viața afectivă (îl ajută să aibă acces la sentimente și trăiri specifice personajelor și să le transpună în viața de zi cu zi).

Poveștile - fie că sunt expuse oratoric, fie că sunt citite - joacă un rol esențial atât în educația, cât și în dezvoltarea copiilor.



O carte despre emoții în care este relatat cum a reușit micul Pic să înțeleagă de unde vin nervii și de ce trebuie să îi îmbrățișeze.

Conținutul activităților din grădiniță este accesibilizat prin intermediul limbajului, modul de formulare al acestora de către cadrul didactic fiind unul hotărâtor pentru înțelegerea, aplicarea și formarea de comportamente al educabililor. În acest context, educatoarea propune zilnic activități care dezvoltă holistic preșcolarul.

GRĂDINIȚA ȘI ȘCOALA, PARTENERI ÎN EDUCAȚIA COPILOR

Șișu Lenuța, prof. înv. preșc.
Grădinița cu program P.P Nr.7, Brăila

Toată activitatea desfășurată de copil în grădiniță reprezintă principalul mijloc prin care se realizează progresul treptat al dezvoltării sale intelectuale. Cunoștințele asimilate gradual contribuie la extinderea orizontului său, îi facilitează orientarea în mediul înconjurător, înțelegerea a ceea ce se întâmplă în jurul său și dobândirea abilităților comportamentale adecvate față de obiecte și fenomenele din jurul său.

Dintre toate obiectivele grădiniței, cel mai important este dezvoltarea capacităților intelectuale, punerea bazelor pentru formarea unei personalități armonioase, și cultivarea motivației afective față de învățatură în general, și de participarea la școală în particular. În plus, grădinița îndeplinește rolul de a furniza copiilor un set de cunoștințe, abilități, experiențe și activități instructiv-educative, facilitând astfel accesul lor în învățământul primar.

Educația intelectuală a preșcolarilor este crucială deoarece îi pregătește pentru școală. Prin intermediul activităților desfășurate în grădiniță, copiii acumulează cunoștințe care constituie o bază pentru învățarea ulterioară în școală, dezvoltând în același timp deprinderi esențiale de muncă intelectuală și capacitatea de a depune eforturi susținute pentru a îndeplini cerințele școlare.

Colaborarea strânsă între grădiniță și școală este necesară, având în vedere că ambele fac parte din același ciclu curricular, numit ciclul achizițiilor fundamentale. Finalitățile învățământului preșcolar și ale claselor primare sunt similare; abilitățile formate în învățământul preșcolar sunt consolidate și exersate în clasele I și a II-a în contexte mai noi și mai complexe. Grădinița și școala se află într-un raport privilegiat de continuitate, implicând colaborarea necesară între educatori și învățători, precum și între preșcolari și elevii mici.

Integrarea copiilor în școală presupune formarea unor reprezentări corecte despre mediul școlar, iar instituția preșcolară joacă un rol esențial în acest demers, reprezentând o etapă intermediară indispensabilă. Activitățile comune între grădiniță și școală, precum și dezvoltarea unui parteneriat între

acestea, contribuie la familiarizarea copiilor cu munca școlară, la formarea unor relații constructive cu colegii și la crearea unui mediu școlar plăcut și familiar pentru debutul școlar.

Prin intermediul unui parteneriat activ între grădiniță și școală, se încearcă să se asigure o continuitate reală în educația copiilor, având în vedere că aceștia trebuie pregătiți pentru a deveni membri activi și creativi ai societății. Colaborarea dintre educatoare și învățători, precum și activitățile comune, contribuie la crearea unui mediu educațional propice și la facilitarea adaptării copiilor la școală, pregătindu-i pentru provocările viitoare și dezvoltându-le potențialul nativ.

Parteneriatul dintre grădiniță și școală reprezintă o colaborare esențială în procesul educațional al copiilor. Acest parteneriat este un element-cheie în asigurarea unei tranziții armonioase și eficiente între cele două etape ale educației timpurii. În acest referat, vom explora importanța parteneriatului grădiniță-școală, evidențiind aspecte precum comunicarea, adaptarea curriculumului și susținerea dezvoltării copiilor. Putem defini parteneriatul grădiniță-școală ca fiind o colaborare strânsă între cadrele didactice, părinți și specialiștii în educație pentru a asigura o tranziție lină și eficientă între grădiniță și școală. Acest parteneriat vizează creșterea calității educației timpurii și integrarea armonioasă a copiilor în mediul școlar.

O componentă esențială a parteneriatului grădiniță-școală o reprezintă comunicarea. O comunicare eficientă între cadrele didactice și părinți poate influența pozitiv dezvoltarea copilului. Rapoartele regulate, întâlnirile cu părinții și comunicarea digitală sunt modalități eficiente de a menține legătura între cele două instituții.

Un alt aspect extrem de important al parteneriatului grădiniță-școală este adaptarea curriculumului pentru a asigura o tranziție netedă între cele două etape ale educației timpurii. Coordonarea între educatoarele de la grădiniță și învățătorii de la școală este esențială pentru a se asigura că obiectivele de învățare sunt continuu dezvoltate și că activitățile sunt adaptate la nivelul de înțelegere al copiilor.

Parteneriatul grădiniță-școală are un impact semnificativ asupra dezvoltării sociale, emoționale și cognitive a copiilor. Prin colaborarea strânsă între profesioniștii din domeniul educației, se pot identifica mai eficient nevoile specifice ale fiecărui copil și se pot oferi resurse adecvate pentru a sprijini dezvoltarea lor integrală.

Un alt aspect de luat în considerare în parteneriatul grădiniță-școală este implicarea activă a părinților în procesul educațional al copiilor lor. Activități precum ședințe de consiliu cu părinții, ateliere educaționale și participarea la evenimente școlare pot consolida legăturile dintre familie și școală.

În concluzie, parteneriatul grădiniță-școală este **o componentă esențială a educației timpurii**, având un impact semnificativ asupra tranziției copiilor de la grădiniță la școală. Comunicarea eficientă, adaptarea curriculumului și implicarea părinților sunt doar câteva aspecte ale acestui parteneriat care contribuie la o educație integrată și de calitate. Asigurarea unei colaborări continue între aceste două instituții este esențială pentru a crea un mediu educațional optim și pentru a sprijini dezvoltarea copiilor în toate aspectele lor.

Bibliografie:

1. Alexandru J., Cunoașterea copilului preșcolar, Editura revistei de pedagogie, București 1992;
2. „De la grădiniță la școală”, Culegere metodică editată de Revista de pedagogie București 1975;
3. „Integrarea copilului în activitatea școlară”, Culegere metodică editată de Revista de pedagogie București 1978.
4. Curriculum pentru educație timpurie, 2019
5. Glava, A.; Glava, C., Introducere în pedagogia preșcolară, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2002
6. Reperete fundamentale în învățarea și dezvoltarea copilului de la naștere la 7 ani

INCURSIUNE ÎN LUMEA EMOȚIILOR

Vasile Aurelia, prof. înv. preșc.

Ceaus Gica, prof. înv. preșc.

Grădinița cu P.P. Nr. 37, Structura Grădinița cu P.P. Nr. 3

Conform definiției din DEX, emoția este denumită ca „o stare afectivă de durată mijlocie și de intensitate relativ scurtă, însoțită adesea de modificări în activitățile organismului, oglindind atitudinea individului față de realitate”.

Astăzi devine cu atât mai important să ne preocupăm de educarea emoțională a celor mici care vor fi cei mai afectați de toate schimbările produse de evenimentele ce au avut loc în ultimii ani - pandemie, războaie. Chiar dacă grădinițele și școlile și-au suspendat cursurile, cadrele didactice, dar și părinții au fost cei care au asigurat stabilitatea emoțională a copiilor. Aceștia au nevoie să fie ajutați să-și descopere emoțiile și să le gestioneze într-o manieră pozitivă. Adulții trebuie să țină cont de câteva aspecte, pentru a-i putea îndruma pe cei mici:

- să permită copiilor să-și exprime liber emoțiile și să îi ajute să înțeleagă și să exprime ce simt;
- acceptarea emoțiilor negative ale copilului de către adult;
- discuțiile despre emoții să se facă într-un mod natural;
- împărtășirea cu copiii a trăirilor și emoțiilor lor personale de către adulți;
- indiferent de cum se simt într-un anumit moment sau ce comportament au, copiilor li se va aminti ca ei sunt iubiți.

Pe tot parcursul copilăriei, emoțiile parcurg o progresie de dezvoltare, ele transformându-se și acumulând un conținut mai bogat, dar și forme complexe de manifestare, acestea fiind sub influența condițiilor sociale de viață și de educație pe care copilul le experimentează. Este cunoscut faptul că, un copil poate trece cu ușurință de la o stare negativă la una pozitivă și invers, când întâlnește un factor potrivit, care să declanșeze schimbarea. La un moment el poate fi „o furtună”, ca apoi să fie „un cer senin” într-un interval scurt de timp, fără să acumuleze resentimente. Emoțiile pe care acesta le resimte sunt exprimate prin cuvinte („Sunt supărat/ă!”, „Sunt vesel/ă!”), dar mai ales prin gesturi (încrucișarea brațelor, plecarea capului, lovirea cu picioarele, retragerea sau ridicarea brațelor deasupra capului, în semn de protejare). În procesul educativ este foarte important să urmărim asimilarea de către copil a două aspecte esențiale: înțelegerea reală, la nivelul lui, a unor anumite fapte și întâmplări din lumea înconjurătoare, la care el poate fi martor și atitudinea sa corectă față de ele.

Acest lucru se realizează prin exersarea timpurie a exprimării propriilor emoții, indiferent de natura lor, precum și punerea în postura „celuilalt” („Tu cum te-ai simți, dacă...?). Copilul trebuie să aibă siguranța că își poate manifesta emoția, că este un drept al lui. Astfel, se creează premisele apariției și manifestării timpurii a empatiei.

Preșcolarii pot înțelege emoțiile exprimate de copiii de aceeași vârstă cu ei în timp ce interacționează sau se joacă, ceea ce îi ajută în rezolvarea conflictelor. Experimentarea diverselor emoții, pozitive sau negative, precum și observarea modului în care ceilalți copii reacționează, duce la formarea propriului răspuns, care va fi testat în timp și poate deveni propriul comportament. Atunci când copilul nu reușește să își exprime stările, neputându-le da un nume, este esențial să fie sprijinit prin întrebări suplimentare sau chiar afirmații, de genul : ”Cred că ești furios.”, asigurându-l, în același timp, că este normal să se simtă așa și va fi în continuare, acceptat („Și eu m-aș simți la fel dacă aș fi în locul tău”.)

De multe ori, copilul își manifestă sentimentele negative (teama, rușinea) prin reacții violente sau prin refuzul confruntării cu persoane sau a frecventării mediului în care a resimțit acele stări. Astfel, preșcolarul care a fost marginalizat sau chiar agresat la grădiniță poate să lovească la rândul său (alt copil sau jucăriile), iar, uneori, refuză să mai vină la grădiniță, invocând diverse pretexte sau chiar, somatizând. Părintele, în parteneriat cu educatoarea, poate identifica motivul real din spatele comportamentului și să ia măsuri consens cu nevoile copilului.

Exprimarea autentică a emoțiilor unui copil poate fi observată în timpul jocului de rol, când copilul experimentează, într-un cadru sigur, emoții și comportamente, pe care nu și le poate asuma în mediul real, din diferite motive – timiditate, teama de a nu fi criticat sau frica de o anumită persoană. Observând cu atenție rolul copilului și preferințele acestuia, adultul descifrează emoțiile care stau în spatele comportamentului, ajungând la cauza acestuia și ajutând copilul să își identifice propriile emoții, dându-le nume și vorbind deschis despre ele. Această analiză se face fără critică, uneori fiind necesar să trecem de la stadiul de observator la cel de actor în jocul copilului, dacă acesta ne permite.

Atunci când preșcolarul insistă în a-și ascunde emoțiile, adultul care a înțeles cauzele poate apela la poveștile terapeutice, uneori adaptate sau chiar create, în care personaje similare copilului (sau chiar educatoarea, la vârsta acestuia) traversează și depășesc situații dificile. Se creează astfel sentimentul solidarității, al încrederii și oferă, în același timp, posibile rezolvări pe care copilul le poate prelua sau adapta.

Când emoțiile copilului sunt prea puternice și nu ajung la suprafață, acestea sunt internalizate și se pot transforma în somatizări (otitele repetate, enurezisul nocturn, durerea de burtă, lăcrimarea ochilor clipirea ochilor, etc.) și reprezintă limbaje ale stărilor neexprimate, interzise. Astfel, dificultăți emoționale care nu pot fi redade prin cuvinte, sunt „strigate” de către corp.

Gusturile simple ale cadrului didactic pot aduce bucurie copilului, mai ales dacă ele sunt „secrete” ale acestuia, repetându-se în timp: scoaterea unei marionete din dulap, deschiderea unei cărți, suflarea „prafului magic”, etc. Relația bună cu educatoarea, se poate traduce prin nerăbdarea copilului de a ajunge la grădiniță (uneori cu o floare culeasă în drum, o felicitare pentru doamna) sau îmbrățișarea oferită la plecare. Astfel, emoțiile copilului se resimt prin gesturi și mimică, aspecte greu de simulat sau ascuns de către un copil de vârstă mică.

Ascultarea și acceptarea emoțiilor copilului de către adult este un factor esențial pentru dezvoltarea armonioasă a minunii din fața noastră, în vederea formării unei personalități echilibrate, empatică, armonioasă.

Copiii au dificultăți în identificarea modului în care simt și a modalității prin care trebuie să își exprime corespunzător anumite emoții. De multe ori, copiii mici se vor liniști foarte greu după ce vor avea o zi zbuciumată. Acest lucru poate fi foarte frustrant pentru părinții, educatori, pentru că nu vor reuși să îl potolească pe cel mic. În aceste situații trebuie să înțelegem că anumite contexte mai puțin prielnice, în viziunea noastră, reprezintă o oportunitate de învățare pentru ca cei mici să-și identifice și să își exprime emoțiile.

I. Cum am putea să-i ajutăm pe cei mici să își exprime sentimentele?

1. Denumirea sentimentului.

Ajutăm copiii să-și numească emoțiile, oferindu-le etichete: “Mami a trebuit să meargă la lucru, ești trist. Ai spus că o vrei pe mami înapoi.” Prin numirea sentimentelor le permitem copiilor mici să dezvolte un vocabular emoțional, astfel încât să poată vorbi despre sentimentele lor.

2. Identificarea sentimentelor lor și ale celorlalți.

Vorbim despre sentimentele pe care le au și despre cele pe care le vedem la alte persoane: “Te-am auzit râzând, ești fericit?” sau “A căzut, cum crezi că simte?”

3. Vorbim despre modul în care pot fi exprimate sentimentele.

Folosim de exemple. Vorbim despre sentimentele noastre și despre modul în care ni le exprimăm. “Ce faci când te enervezi?”, “Cum știu oamenii că ești fericit?”.

Vorbiți despre modurile în care copilul își poate exprima emoțiile.

3. Explicarea emoțiilor folosind cuvinte ușor de înțeles.

Folosirea cărților cu ilustrații este o modalitate excelentă de a ilustra emoțiile.

4. Învățarea copilului cu modalități diferite de a face față sentimentelor.

Permitem să vină cu soluții, chiar dacă nu sunt potrivite. Explicăm apoi de ce nu sunt. De exemplu, dacă acesta spune că într-o situație dificilă trebuie să țipe, îl îndemnăm să trateze lucrurile cu calm.

5. Lăudăm copilul când vorbește despre sentimentele lui.

Acest lucru arată că este bine să vorbim despre emoțiile noastre și că trebuie să ni le exprimăm în cel mai bun mod cu putință (fără a leza persoanele din jurul nostru).

6. Vorbim despre sentimente atunci când jucăm jocuri, mâncăm sau călătorim cu mașina. Cu cât practica copilului este mai mare, cu atât va învăța mai repede.

II. De ce este important ca cei mici să învețe lucruri despre propriile emoții?

Învățarea identificării exprimării emoțiilor într-un mod pozitiv și sănătos îi ajută pe copiii mici să construiască o experiență solidă pentru tot ce urmează mai târziu în viață. Ajung să interacționeze mai ușor cu persoanele din jurul lor, să se facă înțeleși și să fie adevărați lideri. De asemenea, copilul scapă de timiditate și de problemele de ordin afectiv, învață mai ușor și este mai curios de a afla lucruri noi. Învăță cum să atragă lângă el doar persoanele de care are nevoie, știind instinctiv să se ferească de aturajele nepotrivite când va crește.

III. De ce sunt importante jocurile în rezolvarea emoțiilor?

Pentru că activitatea de bază la vârsta preșcolară este jocul și prin el reușim ca cei mici să își înțeleagă propriile emoții, să le gestioneze și să se dezvolte din punct de vedere afectiv;

Pentru că prin joc cei mici își vor îmbunătăți inteligența emoțională, ceea ce le va oferi câștiguri pe toate planurile;

Pentru că prin atât prin participare, cât și prin respectarea regulilor și realizarea sarcinilor de joc, se va îmbunătăți relația specială copil-copil, părinte-copil;

Pentru că jocul în sine înseamnă a se distra și a petrece timp de calitate!

BIBLIOGRAFIE:

1. Andreea Chiru Maga, *Bruno Emoțiile ne unesc*, Editura Pandora Publishing, 2000
2. Aurelie Chien Chow Chine, *Emoțiile lui Noni, Sunt furios*, Editura Publishing House, 2018
3. Goleman Daniel, *Inteligența Emoțională*, Curtea Veche, București, 2001
4. Mihaela Roco, *Creativitate și Inteligență Emoțională*, Polirom, București, 2004
5. Steven J. Stein, Howard E. Book, *Forța Inteligenței Emoționale*, Editura Allfa, București, 2003.

ROLUL POVEȘTELOR ȘI AL JOCURILOR ÎN MANIFESTAREA EMOȚIILOR LA PREȘCOLARI

Viju Ionela-Georgiana, prof. inv. preșc.
Grădinița cu P.P. nr. 56 „Negruț”

În literatura română și universală pentru copii, poveștile ocupă un loc remarcabil atât prin varietatea tematică, cât și prin mijloace de expresie. Prin conținutul lor plin de învățăminte, acestea contribuie la formarea unor trăsături pozitive de voință și caracter, la dezvoltarea armonioasă a personalității, îi familiarizează pe copii cu lumea vegetală și animală. Prin varietatea și bogăția ideilor pe care le cuprind, ele emoționează și-l conving pe ascultător de frumusețea vieții și adevărului, având o valoare etică deosebită.

Povestea „Fata babei și fata moșneagului” aduce în atenția copilului contrastul dintre oamenii buni, cinstiți și harnici care-și îndeplinesc munca lor cu dragoste și voie bună și cei „clevetitori”, „răi la suflet” și leneși care-i disprețuiesc pe cei pe care-i întâlnesc în cale.

Dacă, în plus, fata moșneagului era „robace și răbdătoare”, toate treburile gospodărești căzând în grija ei, fata babei era vicleană și mincinoasă, însușindu-și munca surorii ei vitrege. Fata va fi încercată de cinci ori, însă nu la modul probelor basmului, întrucât aici sunt vizate cu precădere calități sufletești. Cățelușa neîngrijită, părul frumos și înflorit plin de omizi, fântâna mălită și părăsită, cuptorul nelipit, îngrijirea copiilor Sfintei Duminici. Pe drumul de întoarcere, toate elementele îngrijite de fata moșneagului o răsplătesc. În contrast, fata babei, fiind rea la inimă, nu îngrijește și nu acordă atenție lucrurilor/animalelor cu care se întâlnește și, din această cauză, nu primește nici un bun în schimb.

Astfel, din această povestioară, copiii învață că orice faptă are și răsplată și că oamenii muncitori, cei care se poartă frumos cu oamenii din jur, care îi ajută pe alții și sunt cinstiți și curajoși vor avea întotdeauna de câștigat. Mai mult, se mai subliniază faptul că leneșii, răutăcioșii, lacomii și invidioșii ajungă să aibă întotdeauna de pierdut.

Dacă educatoarea va folosi pe parcursul evocării poveștii un ton potrivit, își va schimba vocea și va apela la mimică și gestică, cu siguranță, copiii vor pătrunde în universul operei artistice și vor empatiza cu personajele: vor simți furie pentru modul în care era tratată fata moșneagului în incipit, nedrept în contrast cu fata babei care primea toate laudele. Vor simți bucurie datorită faptelor bune ale fetei moșneagului și vor trăi tristețe alături de cuptor, cățelușă, păr, fântână și Sfânta Duminică deoarece fata babei refuză să îi îngrijească.

Receptarea operei literare solicită, pe de o parte spiritul creator al cititorului, iar pe de altă parte, gustul și interesul acestuia pentru literatură. Nivelurile estetice ale interesului artistic (curiozitatea, plăcerea și nevoia spirituală) presupun:

1. Trăirea elementară a conținutului operei, receptarea ei senzorială și emoțională. Preșcolarul să se identifice cu textul, să audă, să vadă, să-și reprezinte universul creat prin cuvânt.
2. Receptarea textului ca structură artistică.

3. Posibilitatea de apreciere estetică. Preșcolarul să poată raporta modalitatea artistică receptată la un sistem de valori.

După Umberto Eco, receptarea este un proces complex în care se confruntă intenția autorului, intenția operei și subiectul receptor, angajat prin capacitatea afectiv cognitivă de a stăpâni universul specific al operei. În cazul în care subiectul receptor este copilul, ideal este ca acesta să manifeste empatie față de protagoniștii cu care se aseamănă prin vârstă sau posibilități limitate de a interveni în lumea adulților.

În povestire, autorul își îndreaptă atenția spre realitatea exterioară lui, contemplă și urmărește întâmplările în desfășurarea și înlănțuirea lor, apoi înregistrează și comunică în viziunea sa artistică proprie, prin mijlocirea personajelor și a resurselor artistice specifice.

Jocul reprezintă un factor determinant și condiționat de particularitățile de vârstă ale copiilor, stimulându-le interesul și curiozitatea științifică și epistemică. Jucându-se, copilul reușește să distingă realul de imaginar, să se transpună în spații reale diverse, să redea o realitate obiectivă prin propria modalitate de exprimare, fără o reproducere identică. Copilul învață să își cunoască și să își stăpânească emoțiile, reacționează pozitiv la stimuli, modelându-și stări și trăiri afectiv-emoționale. În continuare prezint un joc didactic utilizat în activitățile de educare a limbajului:

Poștașul

Scopul jocului: dezvoltarea vocabularului

Sarcina didactică: denumirea lucrătorului care utilizează anumite unelte sau confecționează anumite produse, asociată cu locul activității și denumirea meseriei.

Conținutul jocului: substantive – nume de agent, câmpul lexical.

Regulile jocului: fiecare copil primește o scrisoare de la poștaș; el trebuie să deschidă scrisoarea și să denumească meseriașul reprezentat. Apoi va denumi locul desfășurării activității și meseria. Jocul se poate organiza pe echipe, în așa fel încât să stârnească interesul, prin dimensiunea competițională. Activitatea se poate complica printr-o variantă de joc în care, ulterior recunoașterii meseriei și a alcătuirii câmpului lexical, preșcolarii să formuleze propoziții în care să se regăsească toate cuvintele identificate legate de o meserie.

Elemente de joc: surpriza (poștașul care aduce scrisoarea), scrisorile, întrecerea între echipe, stimulente, aplauze.

Material didactic: scrisori, jetoane reprezentând meserii.

Desfășurarea jocului:

Varianta 1: Educatoarea împarte copiii în două grupe și îi încurajează să își atribuie un nume, anunțându-i că urmează să desfășoare un joc împreună. După ce copiii se organizează pe grupe, apare în mod surprinzător poștașul care aduce scrisori, distribuindu-le fiecărui copil. Cadrul didactic îi invită pe să își deschidă scrisorile și să descopere jetoanele din interiorul acestora, urmând ca educatoarea să întrebe pe rând de la cine au primit-o. Copiii recunosc meseria, acumulând puncte pentru echipă la fiecare răspuns corect.

Varianta 2: Pentru această variantă de joc se alege câte un copil care oferă jetonul sau unui coleg din echipa adversă. Acesta trebuie să alcătuiască o propoziție care să cuprindă meseria, agentul și produsul. Pentru fiecare răspuns corect se primesc puncte, jocul încheindu-se când toți copiii au răspuns.

În cele ce urmează, voi descrie un joc de dezvoltare a creativității, generator de distracție ce le va stârni interesul celor mici:

Săculețul cu surprize

Scopul jocului: dezvoltarea creativității

Sarcina didactică: identificarea obiectului surpriză, formularea de propoziții cu acesta, crearea unei povești de către toți copiii.

Conținutul jocului: substantive

Regulile jocului: fiecare copil va extrage câte un obiect din săculețul cu surprize. Acesta va alcătui o propoziție în care să includă denumirea acestuia, apoi următorul copil va scoate și el un obiect și va formula un enunț ce va veni în completarea celui alt, creând o poveste.

Material didactic: sac, jucării, obiectele preșcolarului (creion, acuarele, pensulă)

Variantă

Educatoarea arată preșcolarilor un săculeț care conține diverse obiecte, dar nu le spune ce anume. Anunță că primul participant va extrage dinăuntru un obiect și va începe o poveste, alcătuiind o propoziție care să cuprindă și denumirea acelui obiect, apoi următorul copil va veni și va extrage din săculeț alt obiect și va continua povestea, incluzând în enunțul său detaliul copilului anterior și se va continua până vor fi toți copiii. Educatoarea demonstrează, mai întâi, desfășurarea jocului. Trebuie menționat faptul că

nu este important dacă va rezulta o poveste imposibilă, caraghioasă sau stupidă, exercițiul corelării de idei este esențial și, de asemenea, exercițiul exprimării.

De exemplu, primul participant extrage un piepten, formulând enunțul următor: „Într-o zi am văzut pe drum un piepten rupt.” Al doilea scoate o păpușă și continuă: „Păpușa Mimi și-a pierdut pieptenul”. Al treilea o carte: „Păpușa Mimi citește cărți de povești”. Următorul descoperă o bomboană: „Cartea conținea imagini cu bomboane.” etc.

Dacă ne referim la jocurile simulative, acesta are semnificația unei activități complexe, de profundă seriozitate, atât prin scopul urmărit, cât și prin desfășurare. Deseori simularea unei situații determină participării să îndeplinească, pe plan real sau imaginar, anumite operații, funcții și atribuții (ce aparțin unor personaje sau lucruri), să ia atitudini, să-și asume răspunderi, cu alte cuvinte, să interpreteze roluri. În plus, jocul de simulare solicită „titularului jocului” să ia parte la acțiune cu spontaneitatea și creativitatea gândirii lui; îl obligă la reacții motivate (judecări) ce pun la încercare iscusința și priceperea, fantezia și inițiative lui, îndrăzneala, dar și prudența de care este capabil să dea dovadă.

La jocul de rol, copilul nu joacă doar „rolul” personajului ales. El devine la nivel profund acel personaj, erou sau obiect. Prin intermediul acestui tip de joc, copiii ne arată modul lor de a interpreta lumea și modul în care înțelege comportamentele, acțiunile și ideile pe care le experimentează. Spre exemplu, la jocul „De-a bucătarii”, putem propune copiilor sarcini simple de gătit precum: prepararea unei salate, decorarea unei prăjituri etc. Astfel, vom fi surprinși cu siguranță de creativitatea de care vor pot da dovadă cei mici, aceștia fiind veseli că au gătit pentru colegi ori familie. Un alt exemplu ar fi „De-a veterinarul”. Folosindu-ne de jucăriile disponibile, educatoarea poate propune preșcolariilor să fie medici veterinari care efectuează controlul tuturor animalelor de pluș. În acest mod, copilul va arăta grijă și interes față de pacienții săi.

În concluzie, utilizând poveștile și jocurile în educația timpurie, vom contribui, cu siguranță, la manifestarea emoțiilor la preșcolari, exemplele fiind diverse. Totul ține de măiestria didactică și, mai exact, de modul în care cadrul didactic se folosește de tonul vocii, mimică, gestică pentru a-i capta pe cei mici și de a-i determina să empatizeze cu personajele ori de imaginație și iscusință în alegerea sau crearea mijloacelor didactice.

Bibliografie

1. Ioan Cerghit, *Metode de învățământ*, Editura didactică și pedagogică, București, 1976;
2. Larisa Ileana Casangiu, *Literatura română și literatura pentru copii*, Editura Nautica, Constanța, 2007;
3. Octavia Costea (coord.), *Literatura pentru copii*, Editura didactică și pedagogică, București, 1994;
4. Valerica Anghelache (coord.), *Metodica activităților instructiv-educative din grădiniță*, Editura didactică și pedagogică, București, 2022.

DEZVOLTAREA SOCIO-EMOȚIONALĂ A PREȘCOLARILOR

Codreanu Andreea Mădălina, prof. înv. preșc.

Liceul Tehnologic „Nicolae Onicescu” – G.P.P. Ianca, județ Brașov

Educația socio-emoțională este alcătuită din toate activitățile de învățare care duc la dobândirea experienței de comportare în societate, la formarea competențelor emoționale și sociale, a abilităților preșcolariilor de a înțelege, de a se exprima și de a-și regla emoțiile.

Dezvoltarea socio-emoțională este foarte importantă la copilul preșcolar, vizând debutul vieții sociale și a modului în care reușește să se privească pe el însuși, dar și lumea din jurul lui.

Copilul de vârstă preșcolară are o experiență afectivă destul de bogată, El reacționează, de obicei, destul de viu la evenimentele vesele sau triste, este influențat ușor de stările emoționale, de dispoziția persoanelor din anturajul său. Emoțiile sale se manifestă spontan, fiind însoțite de participarea deosebit de activă a mimicii, limbajului, gesturilor.

În activitatea de educație este foarte important să asigurăm unitatea acestor două momente esențiale – îmbinarea înțelegerii profunde de către copil a unor sau altor fapte din lumea înconjurătoare cu atitudinea sa corectă față de ele.

Pentru dirijarea cu succes a educației emoțiilor și sentimentelor pozitive e necesară cunoașterea bazelor teoretice, rolul lor în formarea personalității preșcolarului. Psihologii disting astfel de funcții a emoțiilor și sentimentelor că susținerea și reglarea activității în conformitate cu acea trebuință spre realizăreacăreă este orientată.

Așadar, dacă la începutul jocului, emoțiile conducătorului îndeplinesc rolul de stimulent al copiilor spre acceptarea sarcinii jocului, pe parcurs ele mai au și o funcție de reglare a sentimentelor copiilor în joc: el (educatorul) orientează jocul prin replici, întrebări, susținerea inițiativei copiilor. Copiii, însă, manifestând activ emoțiile proprii, se îndeamnă unul pe altul spre realizarea acțiunilor de joc, stabilesc relații reciproce. În contextul celor expuse mai sus, menționăm citatul lui V. Suhomlinski care susținea că ”starea emoțională are o mare putere de influență asupra creierului... mii de factori mă conving că perceperea vieții fericite, sentimentul superiorității asupra obiectelor și fenomenelor, încrederea în forțele proprii, stimulează izvorul gândirii, memoriei, priceperii, chibzuinței”.

Vârsta preșcolară constituie o perioadă destul de lungă în care se produc însemnate schimbări în viața afectivă a copilului. Emoțiile și sentimentele preșcolarului însoțesc toate manifestările lui, fie că este vorba de jocuri, de cântece, de activități educative, fie de îndeplinirea sarcinilor primite de la adulți. Ele ocupă un loc important în viața copilului și exercită o puternică influență asupra conduitei lui. Emoția este o trăire a unei persoane față de un eveniment important pentru aceasta.

Dezvoltarea emoțională și socială a copilului sunt aspecte esențiale în evoluția sa și în special în procesualitatea învățării, de aceea atât educatorii, cât și părinții trebuie să acorde o importanță deosebită și acestui segment de educație.

Îmbrățișăm de asemenea ideea că promovarea educației emoționale și sociale trebuie să vizeze orice vârstă, urmând principiul învățării permanente, pe tot parcursul vieții, întrucât niciodată nu e prea târziu să devenim conștienți de propriile emoții și sentimente (devenind capabili de autocontrol), precum și de cele ale celor din jur.

Dezvoltarea abilităților emoționale ale copiilor este importantă pentru că ajută la formarea și menținerea relațiilor cu ceilalți, pentru că ajută copiii să se adapteze la grădiniță și la școală, pentru că previne apariția problemelor emoționale și de comportament, în copilăria timpurie și în cea mijlocie.

Pe măsură ce copiii cresc, discuțiile despre emoții sunt integrate în conversațiile zilnice, în citirea poveștilor, în discuții despre evenimente ce urmează să se întâmple, în istorii personale etc. Rolul acestor conversații pentru înțelegerea emoțiilor derivă din: - creșterea competențelor lingvistice, care oferă un fundament lexical pentru împărtășirea experiențelor psihologice care sunt, de altfel, foarte dificil de definit, înțeles și comunicat celorlalți; - faptul că adulții vorbesc cu copiii despre oameni. Astfel, ori de câte ori un copil întreabă ”de ce?” despre sentimente sau comportamente pe care le observă la alții, ei sunt învățați implicit despre cum funcționează mintea.

Un rol decisiv la formarea sensibilității sufletești a copiilor au condițiile sociale concrete în care trăiesc și sunt educați, precum și bogata experiență de viață acumulată de ei în condițiile respective.

Poveștile copiilor au o deosebită importanță informativă, cognitivă, educativă. Ele contribuie la formarea unor astfel de calități pozitive ca: dragostea de Patrie, față de oamenii muncii, de dreptate, dezaprobarea leneviei, minciunii, fricii etc.

Educatorul va avea grijă să citească povestea clar, pe un ton liniștit și să pună accente emoționale. Perceperea textului va fi intensificată datorită ilustrațiilor create pe baza conținutului poveștii. În urma analizei și sintezei liniei de subiect copiii vor trăi profund evenimentele și faptele personajelor. Deși lectura poveștii s-a încheiat, mesajul ei trebuie să rămână încă mult timp în viața copiilor sub formă de jocuri, dramatizări, discuții. Este necesar să fie create astfel de situații de joc care ar apropia sufletește pe copiii de personajele interpretate, le-ar asigura un contact intim cu ele. În acest caz, emoțiile și sentimentele apărute în timpul audierii se vor manifesta din plin, căpătând nivelul de dezvoltare prestabilit de procesul pedagogic, susține psihologul A.V. Zaporoteț.

În joc copilul reflectă atitudinea sa față de obiectele și fenomenele lumii înconjurătoare, atitudinea sa față de ceilalți și față de sine, retrăind-o în diferite forme. Una din aceste forme este însăși sentimentul. Spre deosebire de emoții, sentimentele se caracterizează prin stabilitate relativă. Psihologii indică că făcându-și apariția în rezultatul generalizării experienței emoționale, sentimentele deja formate, devin conducătoare în crearea sferei emoționale a omului și încep la rândul lor să determine conținutul și caracterul manifestării emoțiilor. Emoțiile trezesc și reglează acțiunile copilului în condiții concrete ale

activității, sentimentele, însă, reflectă atitudinea față de joc în întregime, fiind un indice generalizator al satisfacției copilului capătate în rezultatul acțiunilor de joc. Finalizând jocul, educatorul influențează asupra sentimentelor copiilor, formând atitudinea față de joc în întregime.

A. Sorokina menționează că educatorul, sfârșind jocul, trebuie să susțină interesul copiilor către următorul joc (data viitoare ne vom juca încă mai interesant); efectuând aprecierea jocului, educatorul menționează satisfacția copiilor față de joc. Formarea de către adulți a unui climat psihologic favorabil în timpul jocului – este una din condițiile importante pentru dezvoltarea sentimentelor pozitive ale copilului. Acest adevar a fost demonstrat nu de puține ori. În acest context, Arkin menționa că “micuțul trebuie să simtă bucuria cu toată sinceritatea sa copilarească”.

Prelucrând metodică de educație a emoțiilor și sentimentelor, V. Suhomlinski menționa că “utilizarea în permanență a situațiilor de viață, crearea intenționată a mediului pentru educarea culturii emoționale - acesta este sfera măiestriei pedagogice, esența culturii pedagogice”. În unul și același joc didactic se pot realiza mai multe obiective referitoare la dezvoltarea emoțională a preșcolarului.

Jocul preșcolarului este ”saturat” cu cele mai variate emoții, ceea ce face posibilă de a folosi activitatea de joc nu numai pentru formarea și dezvoltarea personalității copilului, dar și pentru profilaxia și corecția stării lui psihice.

La copiii emoțional-activi se evidențiază clar interesul către joc în întregime și către acțiunile cu unul sau mai multe obiecte. El se joacă timp îndelungat: de la 30 min. până la o oră. Îndeplinesc un volum mare de acțiuni cu obiectele, multe dintre care se sfârșesc cu reacții clar accentuate: zâmbete, mirare, mândrie etc. Acțiunile emoționale, odată formate, se repetă de multe ori și cu încordare afectivă majoră: copiii nu aud zgomotele venite din altă parte, nu răspund la întrebările venite din exterior. Este important să menționăm că multe acțiuni emoționale încep să fie însoțite de cuvânt și anume de strigăte, cererea ajutorului de la adulți.

La copiii emoțional-pasivi jocul poartă un caracter de cunoaștere fugitivă, superficială. Activitatea de joc a acestor copii este de scurtă durată (18-20 min). Numarul de acțiuni cu obiectele este destul de mic. Succesul sau insuccesul în îndeplinirea acțiunilor separate nu influențează activismul copiilor în mare măsură. Manifestările emoționale sunt sărace. Nu se observă clar manifestarea emoțiilor. Copii se sustrag repede de la acțiunile cu obiectele, privesc în părți, atrag mai multă atenție la zgomotele străine. Mimica este puțin expresivă, jocul aproape că nu este însoțit de cuvinte. Inițiativa în comunicarea cu adulții lipsește. Copiii cu plăcere cad de acord să repete jocul, dar neputând să se joace independent, îl sfârșesc repede fără mari regret.

În final, ținem să subliniem că jocul copilului de vârstă preșcolară reprezintă o activitate de un pronunțat caracter afectiv care reclamă din partea lui o anumită stare dispozițională. În timpul jocului se manifestă, pe de o parte, priceperile și deprinderile de a reacționa emotiv, deja constituite la copil, iar pe de alta se formează noi calități ale comportamentului său afectiv, se dezvoltă și se îmbogățește experiența lui emoțională. Jocul poate servi drept un mijloc eficace de evidențiere a relațiilor obiective existente în mediul de viață al copilului: intrând în procesul jocului, în raporturi reale cu partenerii săi, preșcolarul își manifestă calitățile personale definitive, dându-și totodată în vileag trăirile afective. Trăirea unei noi experiențe afective, prilejuită de participarea la joc, contribuie la neutralizarea emoțiilor negative ale copilului, ducând la formarea unor calități și tendințe pozitive, a unor noi motive și trebuințe.

Bibliografie:

1. GHEORGHIAN, E., TABAN, M. Metodica jocului și a altor activități cu copiii preșcolari. București: Didactică și Pedagogică, 1980.
2. NEAGU, M. Jocul didactic – cale de acces spre sufletul copilului. Bacău, 2011.
3. SEGAL, I. Dezvoltarea inteligenței emoționale. Chișinău: Teora, 2000
4. VRĂJMAȘ, E., HERMAN, P., ș.a. Educația timpurie a copilului în vârstă de 0-7 ani. Ministerul Învățământului, Ministerul Sănătății, UNICEF. București, 1997.

ÎN AȘTEPTAREA LUI MOȘ NICOLAE



Scarlet Mihaela, prof. învă. preșc.
Velea Oana-Iulia, prof. învă. preșc.
Grădinița cu P.S. Nr. 49, Brăila

Grupa: Mică

Tema anuală de studiu: „Când/ Cum și de ce se întâmplă?”

Tema proiectului: „Vin sărbătorile!”

Tema săptămânii: „Vine Moș Nicolae!”

Tema zilei: „În așteptarea lui Moș Nicolae”

Tipul activității: Consolidare de cunoștințe/ formare de priceperi și deprinderi

Forma de realizare: Activitate integrată ADP+ADE (DLC+DOS)+ALA

Mijloc de realizare: DLC - povestirea educatoarei - tehnica poveste în făină

DOS - decorare

Scopul activității:

- Dezvoltarea capacității de a audia un text literar, de a emite idei, păreri, semnificații;
- Dezvoltarea creativității și expresivității prin aplicarea în situații noi a unor tehnici de lucru pentru a realiza compoziții originale;

Dimensiuni ale dezvoltării:

- Mesaje orale în contexte de comunicare cunoscute;
- Activare și manifestare a potențialului creativ;
- Caracteristici structurale și funcționale ale lumii înconjurătoare.

Comportamente vizate:

- Ascultă povești și povestiri scurte, participă la jocuri/cântece/poezii însoțite, inițial, de gesturi (comunicare receptivă);
- Manifestă curiozitate pentru activități noi;
- Utilizează mâinile și degetele în manipularea corespunzătoare a unor obiecte.

Obiective operaționale

O1: Să asculte povestea concomitent cu manipularea siluetelor;

O2: Să denumească personajele din poveste;

O3: Să decoreze prin tehnica lipirii ghetuțele, folosind elementele puse la dispoziție.

COMPONENȚA ACTIVITĂȚII

ACTIVITĂȚI DE DEZVOLTARE PERSONALĂ

Întâlnirea de dimineață: „În așteptarea lui Moș Nicolae”

- * Salutul: - „Bună dimineața, dragii copii!”
- * Prezența: identificarea copiilor absenți;
- * Calendarul naturii: stabilirea zilei, a datei și observarea vremii;
- * Moment de mișcare
- * Noutatea zilei:

Tranziții: „Moș Nicolae”- recitativ ritmic

Rutine

ACTIVITĂȚI PE DOMENII EXPERIENȚIALE

➤ **Domeniul limbă și comunicare**

Tema activității: „Povestea lui Moș Nicolae”

Mijloc de realizare - metoda povestirii în făină

➤ **Domeniul om și societate**

Tema activității: „Ghetuțele”- se va realiza în centrul Artă

Mijloc de realizare: decorare



ACTIVITĂȚI DESFĂȘURATE ÎN CENTRE

ARTĂ: „Ghetuțele”

Mijloc de realizare: lipire

Sarcina didactică: copiii vor decora ghetuțele cu ajutorul materialelor puse la dispoziție (vată, fulgi, stelute, sclipici, pom-pom, etc.)

NISIP ȘI APĂ: „Cum arată Moș Nicolae?”

Mijloc de realizare: modelaj cu spumă

Sarcina didactică: copiii vor avea la dispoziție pe un carton negru chipul lui Moș Nicolae, iar cu ajutorul mâinilor și a spumei de ras, aceștia vor realiza barba lui.

BIBLIOTECĂ: „Scrisoare către Moș Nicolae”

Mijloc de realizare: lipire

Sarcina didactică: copiii vor realiza o scrisoare către Moș Nicolae, lipind elementele puse la dispoziție (imagini reprezentând acadele, bomboane, briose, etc.). Scrisorile vor fi la final semnate de copii, prin amprentarea degetului cel mare, în partea de jos.



JOCURI ȘI ACTIVITĂȚI LIBER-ALESE (RECREATIVE)

1. Joc distractiv: „Scaunul lui Moș Nicolae”

Mijloc de realizare: dans liber

Sarcina didactică: Scaunele sunt așezate în cerc, cu spatele la centrul cercului. Copiii merg, dansează pe muzică în fața scaunelor. Atunci când se oprește melodia, copiii se așează repede pe un scaun. Copilul care va rămâne fără scaun, va ieși din joc. Câștigă preșcolarul care ocupă ultimul scaun rămas în joc.

2. Joc de mișcare: „Dansul fulgilor de nea”

Mijloc de realizare: dans liber

Sarcina didactică: Copiii sunt așezați pe 2 linii și execută corect pașii de dans, respectând ritmul melodiei.

3. Joc : „Lustruiește ghetuța!”

Mijloc de realizare: curățire

Sarcina didactică: Copiii își vor curăța/lustrui ghetuțele personale cu ajutorul periilor, lavetelor, servetelelor umede, pentru a le putea așeza acasă la ușa de la intrare.

STRATEGIA DIDACTICĂ:

1.RESURSE PROCEDURALE: Metode și procedee: metoda povestirii în făină, conversația, explicația, observația, exercițiul, lucrul individual.

2.RESURSE MATERIALE: Făină albă, carton negru, siluete ale personajelor din poveste, sită, carton de culoare roșie, ghetete, lipici, pom-pom, fulgi carton, stelute, sclipici, vată, hârtie creponată, creioane colorate, spumă de ras, scrisoare Moș Nicolae, chip Moș Nicolae, imagini, etc.

4.FORME DE ORGANIZARE: Frontal, individual.



BIBLIOGRAFIE:

1. „Curriculum pentru educația timpurie (0-6 ani)”, MEN, 2019.
2. Viorica Preda, Mioara Pletea, Filofteia Grama, Niculina Flangea, Georgeta Pletea, Anca Lidia Grigore, Cristina Ciobanu „Repere fundamentale în învățarea și dezvoltarea timpurie a copilului (19-84 luni)”, Editura DPH, 2011.
3. Tătaru Lolica, Glava Adina, Chiș Olga- „Piramida cunoașterii”.

FINALITATEA ZILEI:

Copiii vor așeza ghetuțele, scrisorile realizate de ei, lângă șemineu, așteptând să fie umplute cu daruri de către Moș Nicolae.

Scenariul zilei

Activitatea debutează cu **Întâlnirea de dimineață. Salutul:** se va realiza prin versurile:

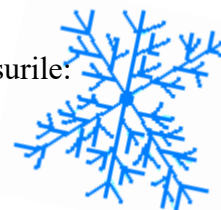
Mă bucur că sunteți aici,

A-nceput o nouă zi

Bună dimineața, dragi copii!”

Copiii răspund la salutul educatoarei.

Prezența: se va marca prin așezarea fotografiilor sub formă de fulgi la panoul grupei;



Calendarul naturii: se va stabili anotimpul, luna, ziua, data și starea vremii.

Moment de înviore: copiii vor fi invitați la momentul de mișcare prin integrarea acestora într-un joc ritmic “Dacă vreau să cresc voinic...”

Noutatea zilei: va coincide cu momentul de captare a atenției, și constă în descoperirea unei ghetete mari de culoare roșie, în care se află mai multe surprize (siluete pentru poveste, sită, făină), menite să le stimuleze imaginația și creativitatea pe parcursul întregii zile.

Activitatea de grup: Copiii, așezați în trenuleț, vor merge în holul grădiniței, unde vor observa o săniuță, și deoarece afară a nins, dar zăpada s-a topit, le propun să își imagineze că holul este un loc de joacă, astfel ne vom juca un joc care se numește „Plimbă săniuța!”. Pentru acest joc este necesar un derdeluș realizat pe podea, prin lipirea unei coli albe de hârtie și o săniuță. Copiii vor veni pe rând și vor trage sania pe derdeluș fără a depăși zona marcată. Cine iese cu sania de pe derdeluș pierde jocul!

Folosindu-se tehnica povestirii în făină (în cadrul Domeniului Limbă și Comunicare), educatoarea va nara “Povestea lui Moș Nicolae”, o poveste populară, modelând tonul vocii. În timp ce povestesc, voi descoperi personajele ascunse în făină, respectând firul narativ al poveștii. Pentru fixarea poveștii, voi adresa câteva întrebări scurte copiilor.

Tranziția se realizează prin versurile „Noi suntem fulgușori...”.

După aceea îi voi anunța pe copii că astăzi ne vom pregăti pentru venirea lui Moș Nicolae. De aceea, preșcolarii vor fi îndrumați spre centrele deschise și li se vor prezenta sarcinile de lucru.

În centrul **Artă** (se va desfășura activitatea din cadrul **Domeniului Om și Societate**), copiii vor avea de decorat „Ghetuțele” care ulterior vor fi așezate lângă șemineu, pentru ca Moș Nicolae să le umple cu daruri. Copiii vor avea de decorat „Ghetuțele” cu diverse decorațiuni (vată, fulgi, stelute, scilipici, pom-pom, etc.).

În centrul **Nisip și Apă**, copiii vor executa mișcări ciculare și de aplatizare a spumei de ras, până vor obține barba lui Moș Nicolae.

În centrul **Biblioteca**, copiii vor realiza scrisori pentru Moș Nicolae, lipind darurile mult visate (imagini cu bomboane, acadele, briose, etc.). Scrisorile vor fi semnate de copii cu ajutorul amprentării degetului cel mare, în partea de jos.

Preșcolarii se vor bucura de produsele muncii lor, vor împărtăși din experiența acestora. După ce vor termina activitatea prin cele trei centre deschise, vor așeza ghetuțele și scrisorile lângă șemineul din sala de grupă. Moș Nicolae este așteptat de către copii în noaptea viitoare atât acasă, cât și la grădiniță.

Ziua se încheie cu desfășurarea jocurilor și activităților liber alese propuse:

Joc distractiv: „Scaunul lui Moș Nicolae”

Descrierea jocului: Scăunele sunt așezate în cerc, cu spatele la centrul cercului. Copiii merg, dansează pe muzică în fața scăunelilor. Atunci când se oprește melodia, copiii se așează repede pe un scaunel. Copilul care va rămâne fără scaun, va ieși din joc. Câștigă preșcolarul care ocupă ultimul scaun rămas în joc.

Joc de mișcare: „Dansul fulgilor de nea”

Descrierea jocului : Copiii sunt așezați pe 2 linii și execută corect pașii de dans, respectând ritmul melodiei.

Joc : „Lustruiește ghetuța!”

Descrierea jocului: Copiii își vor curăța/lustrui ghetuțele personale cu ajutorul periilor, lavetelor, servetelelor umede, pentru a le putea așeza acasă la ușa de la intrare.



ȘCOALA ȘI GRĂDINIȚA – PARTENERI ÎN DEZVOLTAREA MICULUI ȘCOLAR

Iuliana Stroe, prof. învă. primar

Cecilia Sandu, învățătoare

Școala Gimnazială Vlaicu Vodă – Brăila

Jerome Bruner- *Teoria învățării*

“Singurul lucru cu totul caracteristic care se poate spune despre ființele omenești este că ele învață. Învățatul este atât de profund înrădăcinat în om, încât a devenit aproape involuntar. (...) Specializarea noastră ca specie este specializarea în învățare, ... iar educația, invenție a omului, îl face pe cel ce învață să depășească simpla învățare.”

Ioan Neacșu – *Instruire și învățare*

“Omul nu se poate bizui pe un proces întâmplător de învățare. El trebuie condus, dirijat și educat într-un anume fel, respectându-i nivelurile de dezvoltare”.

H. Wallon : »Este împotriva naturii să tratăm copilul în mod fragmentar. Cu fiecare perioadă, el constituie un ansamblu indisolubil și original. În succesiunea perioadelor, copilul rămâne una și aceeași ființă în curs de metamorfozare”.

De aceea, noi, ca educatori, avem responsabilitatea de a fi atenți la continuitatea în întreaga activitate educațională, în special la nivelul claselor “praguri”.

Prag, etapă, barieră, un nou ciclu de dezvoltare etc., oricum am numi momentul intrării copilului în școală, el nu trebuie să reprezinte pentru „bobocel“ dar nici pentru ceilalți, o stare de greu, de frustrări, de temeri, ci o provocare, o bucurie de a cunoaște lucruri noi, oameni noi, idei noi. Trecerea trebuie să fie firească și dorită.

Dacă ne-am imagina trecerea de la perioada preșcolară la perioada școlară ca un pod între două maluri, poate am înțelege mai bine cum să traversăm împreună această etapă de acomodare. Cu cât podul ar fi mai trainic, mai sigur și mai ușor de traversat, cu atât actorii implicați în acest act (copii, educatori, părinți, comunitate) ar avea mai puține temeri.

Cu toții urmărim să ne înarmăm copiii cu competențe cerute de caracteristicile secolului pe care îl traversăm – comunicarea orală și scrisă, gândirea critică, rezolvarea de probleme, colaborarea, creativitatea, leadership-ul, adaptabilitatea, responsabilitatea și auto-orientarea. De aceea încercăm să gândim procesul educației continuu, fără disfuncționalități care frânează dezvoltarea, la trecerea dintre cicluri. Specialiștii spun că există șapte elemente cheie care stau la baza succesului pe care copiii îl vor avea în școală (Daniel Goleman, *Inteligența emoțională*):

1. **Încrederea** – sentimentul de siguranță, certitudinea că se poate bizui pe ajutorul celor din jur în demersul său spre cunoaștere și devenire;
2. **Curiozitatea** – dorința de a cunoaște ceva nou;
3. **Intenția** – pornirea interioară, conștientă, însoțită de dorința de a înfăptui ceea ce îți propui;
4. **Controlul de sine** – capacitatea de control asupra faptelor proprii;
5. **Raportarea** – dorința și capacitatea de a se alătura unui grup, de a participa la activitatea acelui grup încercând să se facă înțeles și să-i înțeleagă pe ceilalți;
6. **Comunicarea** – capacitatea și dorința de a transmite și a face cunoscute celorlalți, propriile idei și sentimente;
7. **Cooperarea** – capacitatea de a lucra împreună cu cineva în scopul realizării unui obiectiv comun.

Vârsta preșcolară și vârsta școlară mică au multe caracteristici comune, dar prezintă și diferențe. Dintre caracteristicile comune ale vârstei preșcolare și școlare mici amintesc :

- dezvoltarea memoriei prin reținerea unor poezii, reguli de joc, ea trecând de la etapa involuntară la cea voluntară;
- dezvoltarea limbajului care privește atât îmbogățirea vocabularului, cât și însușirea structurii gramaticale;
- manifestarea curiozității prin mulțimea întrebărilor puse, cât și prin interesele față de realitatea înconjurătoare.

Aceste caracteristici comune celor două vârste obligă ca în procesul de învățământ să existe o continuitate logică și firească între grupa mare și clasa pregătitoare, continuitate facilitată de o colaborare constantă dintre învățătoare și educatoare.

Între caracteristicile celor două vârste există și diferențe. La vârsta școlară mică se observă, spre deosebire de vârsta preșcolară, următoarele:

- dezvoltarea pronunțată a mușchilor; creierul se dezvoltă mult, atât ca volum cât și ca structură;
- trecerea de la o atenție spontană, la una voluntară;
- transformarea treptată a memoriei în una voluntară logică și intenționată;
- trecerea gândirii de la cea concretă la cea abstractă.

Aceste diferențe între caracteristicile celor două vârste cer activități diferite în grădiniță față de cele din școală.

PARTENERIATUL GRĂDINIȚĂ – ȘCOALĂ

Tot ce gândim și punem în practică urmărește dezvoltarea globală a copilului. Atât în grădiniță cât și în școală, dacă ne vom întreba înaintea fiecărui act didactic: „Ce va ști să facă preșcolarul cu tot ce a acumulat în plan intelectual și comportamental?” sau „Va fi el capabil să selecteze acele achiziții care îl vor ajuta să se descurce în situații problemă?”, cu siguranță că vom putea privi în ochi pe fiecare copil din fața noastră.

Majoritatea copiilor din grădinițe merg în clasa pregătitoare la școlile din apropiere – cartier, sat, comună etc. Astfel putem crea premisele întreprinderii unor demersuri în vederea adaptării copilului de grupă mare la viața de școlar.

În anul pregătitor, învățătorii și educatoarele pot realiza o serie de activități comune concrete, în care copilul de 6–7 ani să fie factor activ. Prin aceste activități se va viza o trecere cât mai ușoară de la specificul vieții de preșcolar, la specificul vieții de școlar: vizite la școală, vizita școlarelor în grădiniță, serbări comune, plimbări și programe distractive comune.

Bibliografie:

1. Ioan Neacșu, *Instruire și învățare*, Ed. Științifică, București, 1990
2. Gheorghe Tomșa (coordonator), *Psihologie preșcolară și școlară*, București, 2005
3. Daniel Goleman, *Inteligența emoțională*
4. Gary Chapman și Ross Campbell, *Cele cinci limbaje ale iubirii copiilor*, Curtea Veche, București, 2007

ROLUL POVEȘTELOR ÎN DEZVOLTAREA ABILITĂȚILOR SOCIO-EMOȚIONALE

Grosu Gena, prof. înv. preșc.
Grădinița P.P. Nr. 6, Brăila

DENUMIREA ACTIVITĂȚII: Povestea educatoarei „POVEȘTEA LUI ARICEL”-creație proprie (Poveste terapeutică)

TEMA VIZATĂ : EDUCAȚIA EMOȚIONALĂ

SCOP:

- educarea comportamentului și a emoțiilor prin imitație;
- recunoașterea, înțelegerea și exprimarea emoțiilor;
- dezvoltarea abilităților de interacțiune socială pozitivă și stabilirea de relații interpersonale;
- conștientizarea efectelor unui comportament negativ prin comparație cu efectele comportamentului pozitiv;

MATERIALE NECESARE: ilustrații care să reprezinte comportamentul negativ și cel așteptat precum și stările emoționale negative/ pozitive

DESFĂȘURARE: Povestea se adresează copiilor cu ADHD, copiilor care sunt tot timpul agitați, neastâmpărați, gata mereu pentru a șicana pe ceilalți și care au probleme emoționale din această cauză, se culpabilizează, sunt introvertiți, își găsesc greu prieteni;

Povestea se va spune cu voce tare, însoțită de ilustrațiile corespunzătoare. Ea se adresează copiilor cu vârste cuprinse între 4- 7 ani. Răspunsurile copiilor se vor nota.

ÎNTREBĂRI FINALE: - Ți-a plăcut povestea?

- Ce ți-a plăcut cel mai mult? De ce?

- Ce nu ți-a plăcut în poveste? De ce?

- Cu care arici ți-ar plăcea să semeni, cu cel de la începutul poveștii sau cu cel de la sfârșitul ei?

- Ce trebuie să faci ceva pentru a avea prieteni și să nu se simtă singuri?

POVESTEA LUI ARICEL (Poveste terapeutică- creație proprie)

Vreți să vă spun o poveste despre un pui de arici? Mă ascultați?

Trăia odată într-o pădure o familie de arici. Tatăl, Aricilă, pleca toată ziua prin pădure după hrană pentru familia sa, iar mama, Aricina, avea grijă de cei trei pui ai lor. Erau tare drăgălași cei trei, numai că, unul dintre ei, cel mic, pe nume Aricel, era tare neastâmpărat de aceea i se mai spunea și Aricel Năzdrăvănel. Îi necăjea pe ceilalți frați ai lui dar și pe celelalte animăluțe din pădure. Din această cauză, Aricel, era tare singur, nimeni numai voia să se joace cu el, să îi fie prieten.

(Voi ce părere aveți despre acest lucru? De ce se simțea singur Aricel?)

Când ieșea la joacă, și îl vedea pe Mormi, puiul de urs, și pe Urechiuș, iepurașul, cum se jucau împreună și cât erau de fericiți, îi saluta din fuga: „Salut!”, sărea la ei și îi înțepa, le puneă piedică și apoi se ascundea sub o tufă râzând pe săturate de năzdrăvănia lui, fericit că a reușit să le strice joaca. Din cauza aceasta, toate animăluțele fugeau de el când îl vedeau.

(De ce credeți că nimeni nu voia să se joace cu Aricel?)

Aricel era foarte trist pentru că nimeni nu voia să se joace cu el, și nu voiau să îi fie prieteni și se întreba mereu de ce toată lumea îl ocolește. Așa că, de la o vreme se gândea ce să facă, cum să facă ca să nu îl mai ocolească ceilalți. **(Tu ce ai face în locul lui Aricel Năzdrăvănel?)**

Într-o zi, în timp ce stătea la umbra unei frunze de brustur ronțâind dintr-un măr, și se gândea ce să facă și cum să facă, îi apărură în față Chiț, un șoricel micuț cu ochii jucăuși. Acesta îi zâmbi, și îl salută: „- Salut Aricel, ce bine îmi pare să te văd azi!”. Aricel a făcut ochii mari, i-a zâmbit și i-a răspuns: „- Salut! Și mie îmi pare bine să te văd azi!”, apoi au vorbit despre căldura de afară, și despre noua casuță a lui Chiț în care acesta se mutase de curând cu familia sa, Ronțăilă.

După ce a plecat Chiț, pentru că îl strigase mama lui la masă, Aricel a rămas pe gânduri. **(La ce credeți că se gândea Aricel?)**. Cum se gândea tot mai mult la conversația cu Chiț, auzi deodată un plânset nu departe de locul în care stătea. Apropiindu- se mai mult, a descoperit că plânsetul era al lui Țestoșel, un pui de broască țestoasă care își prinsese unul din piciorușe între crengile unui copac căzute pe jos de la ultima furtună din pădure. Aricel a văzut lacrimile din ochii bietului pui de broască țestoasă care plângea de durere și a hotărât că trebuie să îl ajute. Cu ajutorul țepilor a tras puțin câte puțin de crengile căzute și astfel l-a eliberat pe Țestoșel. Mai mult decât atât, Aricel s-a gândit să îl ducă pe puiul de broască până acasă, astfel că s-a înfășurat într-un pat de frunze și l-a urcat pe puiul de broscuță în spate. Mama broscuței i-a mulțumit din suflet pentru ajutorul dat și l-a invitat a doua zi la petrecerea zilei de naștere a lui Țestoșel. Aricel a plecat spre casă, obosit dar cu toate astea se simțea ciudat de bine și toată noaptea i-a visat pe Chiț și pe Țestoșel. **(De ce credeți că i-a visat?)**

A doua zi, Aricel a venit la petrecere, unde erau invitați Mormi, Urechiuș și Chiț. Odată ajuns acolo, a spus „Salut prieteni!”. Toate animalele invitate au făcut ochii mari, l-au invitat în joaca lor, au petrecut și s-au simțit bine împreună. Aricel nu i-a mai supărat, nu i-a mai înțepat, nu le-a mai pus piedică și nu le-a mai stricat joaca. La sfârșitul acestei zile ariciul nostru era tare fericit și se simțea atât de bine...! **(Ce credeți, de ce i-a plăcut lui Aricel ziua de astăzi?)**

De atunci, Aricel și-a făcut mulți prieteni. Nu mai este singur și nici trist. Se străduiește în fiecare zi să se poarte frumos, ca să fie acceptat de ceilalți. **(Ce credeți, este ușor pentru Aricel să se stăpânească? De ce face totuși acest lucru? Ce nume i s-ar potrivi mai bine lui Aricel acum? Ce ți-a plăcut cel mai mult din povestea noastră?)**

CÂTEVA DIN RĂSPUNSURILE COPILOR:

„Aricel era tare obraznic și de aceea nimeni nu se juca cu el, pentru că nu îi lăsa în pace pe alții.”

„Aricel se simțea singur pentru că nu mergea la grădiniță”

„Cu Aricel nu se juca nimeni pentru că avea țepi și înțepa toate animalele”

„Eu în locul lui Aricel mi-aș cere scuze de la celelalte animale”

„ Aricel se gândea că a făcut o faptă bună și când faci fapte bune toți te iubesc, dar când faci fapte rele toți te ceartă”

„ L-a visat pe Chiț pentru că a vorbit frumos cu el și pe Țestoșel pentru că a făcut o faptă bună”

„ Lui Aricel i-a plăcut petrecerea pentru că s-a făcut cuminte și toți s-au jucat cu el”

„ Cred că mama lui Aricel i-a făcut o hăinuță mai rezistentă ca să nu mai înțepe animalele”

„Aricel a făcut o faptă bună și acum este cel mai fericit că are mulți prieteni,,

„Cred că Aricel nu va mai face fapte rele, pentru că va rămâne iar singur”

„ Cred că acum pe Aricel îl cheamă Aricel cel cumișel”

„Mie mi-a plăcut povestea asta pentru că Aricel s-a făcut mai cuminte”

EXEMPLE DE BUNE PRACTICI PRIVIND PARTENERIATUL GRĂDINIȚĂ-ȘCOALĂ

Mocanu Maria-Mirela, prof. învă. preșc.

Mălița Ștefania-Lavinia, educatoare

G.P.P. NR 6, Brăila

Copilul este un mic univers, iar creșterea și devenirea lui ca adult reprezintă un drum lung și sinuos, plin de urcușuri și coborâșuri, al cărui aspect central îl reprezintă personalitatea, în toate aspectele ei.

Pasul către școlaritate reprezintă un prag ce implică o serie de aspecte psihologice specifice adaptării școlare, iar acest lucru imprimă o direcție generală a întregii perioade pe care copilul o va petrece în școală.

Frecventarea grădiniței de către copil alături de crearea unei imagini pozitive a școlii în ochii micului om, au un rol important în adaptarea cu succes a copilului în școală. Copilul trebuie învățat că școala nu este o modalitate de constrângere, de încetare a jocului, de îngădire a activităților libere din cadrul grădiniței ci reprezintă o continuare absolut normală a activității copilului, care este în continuă evoluție, fiind capabil să realizeze jocuri mult mai complexe decât cele din grădiniță.

Pentru a înlesni cu mai multă ușurință adaptarea optimă a copilului în școală, se dorește să se mențină o strânsă legătură între școală și grădiniță, două instituții asemănătoare și deosebite

Un sistem național de învățământ este eficient dacă este unitar și încurajează continuitatea între treptele de învățământ, inclusiv între cel preșcolar și primar. O trecere eficientă de la grădiniță la școală se poate realiza printr-o serie de măsuri ce implică, în primul rând, stabilirea unui parteneriat permanent grădiniță-școală: discuții, schimburi de opinii, studiarea reciprocă a documentelor oficiale, desfășurarea unor activități comune: jocuri distractive, de mișcare, dramatizări, jocuri didactice, vizite, activități practice etc.

În cadrul acțiunii de reformare a sistemului de învățământ și reasezarea lui pe baze moderne, se subliniază tot mai mult ideea parteneriatelor educaționale, ce crează oportunități de cooperare, consultare, comunicare, conlucrare în vederea atingerii unui scop comun.

Pregătirea copilului pentru școală este considerată “funcția majoră”, obiectivul final al activităților instructiv-educative din grădiniță.

În sprijinul și pentru o trecere eficientă de la grădiniță la școală și pentru crearea unei imagini pozitive despre școală, în ochii micului preșcolar, un rol important îl are atingerea obiectivelor ce vizează comportamente psiho-sociale ale personalității copilului, din cadrul parteneriatului cu școala.

În cadrul parteneriatului cu școala, copilul va afla că școala nu este un loc îngrozitor în care jocul dispăre, prin crearea unui climat atrăgător, asemănător celui cu care s-a obișnuit la grădiniță și includerea jocului în activitățile școlare, prin implicarea în activități comune plăcute, copilul va deveni capabil să realizeze jocuri mult mai complexe prin care își va însuși cunoștințe, comportamente și deprinderi.

În acest scop, organizarea unor activități comune (școală-grădiniță) ce vizează familiarizarea copiilor cu munca școlară, cu relațiile ce se stabilesc între învățător și elevi, elevi-elevi, ar face ca reprezentările copiilor despre școală să fie mai clare, mai coerente și mai apropiate de realitate, acest lucru conducând la un debut școlar optim.

Un sistem national de învățământ este eficient dacă este unitar și încurajează continuitatea între treptele de învățământ. H. Wallon spune: ”Este împotriva naturii să tratăm copilul în mod fragmentar. Cu fiecare perioadă el constituie un ansamblu indisolubil și original. În succesiunea perioadelor, copilul rămâne una și aceeași ființă în curs de metamorfozare.”

O trecere eficientă de la grădiniță la școală se poate realiza printr-o serie de măsuri ce implică, în primul rând, stabilirea unui parteneriat permanent grădiniță-școală.

Colaborarea poate lua mai multe forme:

- *Colaborarea între cadrele didactice: discuții, schimburi de opinii, studierea reciprocă a documentelor oficiale, analiza componentelor educaționale ale acestor două trepte obiective, conținuturi, strategii didactice;*
- *Desfășurarea unor activități comune grădiniță-școală: jocuri distractive, de mișcare, dramatizări, jocuri didactice, vizite, activități practice etc.*

Spre exemplu, se pot desfășura în parteneriat activități precum:

1. Joc didactic-concurs: ”Descifrează codul”- preșcolarii vor alcătui propoziții despre obiecte, ființe, fenomene și le vor reprezenta grafic, fără să le pronunțe cu voce tare. Școlarii vor scrie și ei, propria propoziție – prin trasarea de linii, respectând numărul de cuvinte din cea alcătuită de preșcolari. Vor câștiga cei care ”ghicesc” propozițiile colegilor;

2. Joc didactic: ”Sunete, litere, cuvinte”: copiii denumesc cuvinte care încep cu un anumit sunet, iar elevii le scriu pe tablă.

3. Povestea copiilor -”Eu povestesc, tu scrii!”: preșcolarii le vor dicta elevilor propoziții, iar aceștia le vor scrie pe tablă (în caiete);

4. Joc didactic:”Probleme distractive”: copiii formează câte 2 mulțimi de elemente, indicând cifra corespunzătoare. Elevii vor compune o problemă simplă utilizând mulțimile formate de preșcolari;

5. Activitate practică: ”Un dar pentru prieteni” – se poate organiza cu ocazia diferitelor evenimente și sărbători: începutul și sfârșitul anului școlar, ziua prieteniei, ziua copilului, Crăciun, Paște. Elevii și preșcolarii colaborează pentru a confecționa felicitări, mărtișoare, obiecte, pe care și le dăruiesc.

6. Joc didactic interdisciplinar: ”Răspunde și scrie”: elevii le citesc celor mici întrebările, preșcolarii răspund, iar elevii vor scrie pe tablă răspunsurile acestora. Se pot utiliza metode active precum – diagrama Venn, metoda cubului, metoda exploziei stelare, se vor adresa întrebări din sfera de cunoștințe comune: povești cunoscute, anotimpuri, elemente din natură (plante, animale, păsări);

7. Activitate interdisciplinară: ”O poveste în culori”- elevii crează o poveste, iar preșcolarii desenează personajele poveștii, realizând împreună o carte.

8. Vizite la școală – preșcolarii vor observa sala de clasă, cum sunt așezate băncile, conținutul ghiozdanelor, manualele, penarul, tabla, vor intra în contact cu elevii și învățătoarea și se vor familiariza puțin cu orarul și cu regulile clasei. Se pot organiza și vizite ale școlarilor la grădiniță, prilej pentru aceștia de a rememora clipele petrecute aici, de a se recrea împreună cu cei mici, care vor lua contact cu școala fără a ieși din mediul familiar al grădiniței.

9. Alte activități comune grădiniță-școală pot lua forma spectacolelor, a unor dramatizări și scenete.

10. Excursiile și jocurile de mișcare, activități cu un caracter antrenant și distractiv, contribuie și ele la crearea unei punți de legătură între grădiniță și școală.

Planificate să se desfășoare în grupuri eterogene, preșcolari și școlari, aceste activități au rol instructiv-educativ, dezvoltă spiritul de echipă și perseverența, încurajează comunicativitatea și reușesc să construiască o legătură afectivă puternică între copii.

Reușita predării integrate a conținuturilor în grădiniță ține în mare măsură de gradul de structurare a conținutului proiectat, într-o viziune unitară, ținând anumite finalități. Învățarea într-o manieră cât mai firească, naturală pe de-o parte și, pe de altă parte, învățarea conform unei structuri riguroase sunt extreme care trebuie să coexiste în curriculum-ul integrat. De reținut este faptul că preșcolarii trebuie să învețe într-o manieră integrată, fiecare etapă de dezvoltare fiind strâns legată de cealaltă. Activitățile integrate sunt oportune în acest sens, prin ele aducându-se un plus de lejeritate și mai multă coerență procesului de predare-învățare, punând accent deosebit pe joc ca metodă de bază a acestui proces.

Contextul actual ne cere să formăm micile personalități ale copiilor pentru a fi capabile să-și exprime gânduri, emoții, sentimente, opțiuni. Altfel spus, în fața acumulării de cunoștințe primează aplicarea informațiilor, capacitatea de socializare a copilului, dobândirea autonomiei și spiritul critic.

BIBLIOGRAFIE:

1. Păuna, Adriana Camelia. ”*Rolul jocului în asigurarea continuității între activitatea din grădiniță și cea din școală*”. Editura Sfântul Ierarh Nicolae, 2010.
2. Wallon, Henri. ”*Evoluția psihică a copilului*”. București, E.D.P. 1975.
3. Educația timpurie – *Ghid metodic pentru aplicarea curriculumului preșcolar*, Adina Glava, Maria Pocol, Lolica-Lenuța Tătaru, Editura Paralela 45, 2009;

EXPRIMAREA EMOȚIILOR PRIN JOC ȘI POVEȘTI LA VÂRSTA PREȘCOLARĂ

Turtoi Gina, prof. inv. preșc.
Bălăbăneanu Adriana Nicoleta, educatoare,
Grădinița cu P.P.Nr.47, Brăila

La vârsta preșcolară emoțiile se dezvoltă și se transformă, devenind tot mai complexe, sub influența condițiilor sociale de viață și de educație pe care copilul le experimentează. Un copil poate trece cu ușurință de la o stare negativă la una pozitivă și invers, din cauza faptului că el nu știe încă să-și controleze emoțiile. Preșcolarii își pot exprima însă emoțiile prin cuvinte: „Sunt supărat/ă!”, „Sunt bucuroasă!”, dar și prin gesturi (încrucișarea brațelor, plecarea capului, lovirea cu picioarele, retragerea sau ridicarea brațelor deasupra capului, în semn de protejare). Preșcolarii pot experimenta diverse emoții, pozitive sau negative: bucuria, iubirea, teama, rușinea, furia.

Emoțiile unui copil pot fi observate în timpul diferitelor **jocuri** din grădiniță, când copilul experimentează, într-un cadru sigur, emoții și comportamente, pe care nu și le poate asuma în mediul real.

Cum îi ajută jocurile pe cei mici?

- ✓ Preșcolarii află cum să recunoască și cum să gestioneze propriile emoții.
- ✓ Înțeleg că nu sunt judecați pentru ceea ce simt.
- ✓ Înțeleg că toate emoțiile sunt firești, chiar și cele negative.
- ✓ Învăță cum să nu își reprime emoțiile negative.
- ✓ Înțeleg că și ceilalți copii trăiesc aceleași emoții ca ei.
- ✓ Realizează importanța propriilor emoții.
- ✓ Înțeleg importanța emoțiilor pentru ei și pentru cei din viața lor.

O altă modalitate de a observa emoțiile pe care le experimentează preșcolarii sunt **poveștile** în care personaje similare copilului traversează diferite situații dificile. Se creează astfel sentimentul solidarității, al încrederii și oferă, în același timp, posibile rezolvări pe care copilul le poate prelua sau adapta. Poveștile despre emoții îi vor ajuta pe preșcolari să înțeleagă că toate emoțiile pe care le trăiesc sunt utile, chiar și cele negative și de aceea, este bine să ne împrietenim cu ele și să le ascultăm mesajul. După ce citim povestea este indicat să întrebăm copiii despre situații când lor le-a fost frică, au fost triști sau furioși și să le cerem să spună cum i-au ajutat emoțiile, ce au învățat din acele situații.

Cum îi ajută poveștile pe cei mici?

- ✓ Înțeleg că trebuie să ceară ajutorul când întâmpină probleme;
- ✓ Reușesc să fie prieteni cu fricile lor și să le transforme în curaj;
- ✓ Capătă mai multă încredere că pot reuși ceea ce-și propun;
- ✓ Percep dobândirea bunătații și a încrederii în ei înșiși ca pe o joacă;
- ✓ Devin mai empatici, mai generoși și mai atenți la nevoile celor din jur;
- ✓ Sunt dispuși să își ceară scuze și să ierte de fiecare dată când este cazul.

La grupa mare am desfășurat activități pe parcursul unei săptămâni cu tema „Emoții și sentimente”. Preșcolarii au învățat care sunt emoțiile pe care o persoană le poate avea, cum le identificăm și cum le gestionăm. Poveștile au fost instrumentul principal de care m-am folosit pentru a-i ajuta pe copii să-și cunoască mai bine emoțiile. În fiecare zi copiii au învățat despre emoții cu ajutorul pachetului

„Emoțiile Sarei”. Am citit copiilor povești precum, „Furia și liniștea”, „Tristețea și bucuria”, „Frica și curajul”, „Timiditatea și încrederea în sine”, care au fost de un real ajutor în atingerea obiectivelor propuse.

De asemenea, jocurile au ocupat un loc important în activitățile zilnice. Câteva dintre jocurile desfășurate au fost următoarele:

- „Ghicește emoția”(mima)-joc distractiv.
- „Cursa veseliei”- joc de mișcare.
- „Spune de ce este....(fericit, trist)” - joc didactic.
- „Dansul prieteniei”- joc de liniștire.
- „De-a prietenii adevărați” - joc de rol.
- „Suntem fericiți/triști...” - joc de rol.

Unul din jocurile care au avut un impact mare asupra preșcolarilor a fost „Emoții în culori” care a avut ca scop discutarea diferitelor emoții (gelozie, anxietate, frustrare, furie, bucurie, singurătate, teama) și asocierea acestora cu o culoare. Le-am cerut copiilor să-mi spună care este cuvântul care descrie cel mai bine cum se simte azi. Apoi le-am cerut să închidă ochii și să își imagineze cum arată emoția, ce culoare are, ce formă are. În continuare copiii au desenat emoțiile și am discutat apoi pe marginea acestor desene.

Activitățile desfășurate prin jocuri și povești au fost urmate de activități la centrele de învățare, unde preșcolarii au transpus emoțiile în activități artistice sau de îndemănare. Mai jos sunt câteva exemple din activitățile realizate.



„Cum te simți azi?”- pictură pe piatră



„Fericit/trist”- joc cu piese de îmbinat



„Emoții pe chipul meu”- joc de masă.



„Eu și emoțiile mele” - joc cu ținte

Bibliografie

- „Dezvoltarea socio-emoțională a preșcolarilor”, Suport de curs pentru studenții ciclului II-studii superioare de masterat Specialitatea – Managementul educației timpurii.
- „Emoțiile Sarei”, de Cecile Alix, editura Bookzone, 2021.
- „Despre dezvoltarea abilităților emoționale și sociale ale copiilor, fete și băieți, cu vârsta până în 7 ani”, Botiș, A., Mihalca, L., editura Alpha MDN, 2007.

STAREA DE BINE ÎN AFARA CLASEI

Panțuru Victorița Gianina, prof. învă. preșc.
Oancea Cristina Florentina, prof. învă. preșc.
 Grădinița cu P.P. Nr. 47 “Pinocchio”, Brăila

“Copilăria e o imensă nevoie de mirare”.(Victor Hugo)

Descoperirea lumii înconjurătoare de către copil are loc în același timp cu consolidarea lumii sale interioare: internalizarea acțiunilor exterioare stimulează dezvoltarea unor procese psihice care, la rândul lor, constituie fundamentul care stimulează alte demersuri exterioare, într-o dinamică particulară a învățării și dezvoltării ce are ca efect sporirea autonomiei execuției, creșterea gradului de încredere în accesarea de noi provocări, o lejeritate mai mare în manifestarea inițiativei și a curajului de a acționa.

Jocul are un rol esențial în dezvoltarea copilului fiind principala modalitate în care copilul interacționează cu lumea exterioară, dincolo de beneficiile recunoscute menționate în literatura de specialitate- susținerea sănătății mentale, creșterea încrederii în forțele proprii și optimizarea gradului de reziliență în fața unor provocări ulterioare, exersarea capacităților decizionale, descoperirea propriului ritm de acțiune, dezvoltarea și consolidarea abilităților de cooperare, de negociere, de rezolvare a conflictelor - JOCUL este EMOȚIE, BUCURIE, este un UNIVERS AL COPILĂRIEI. Dincolo de o sursă de amuzament și de divertisment, jocul consolidează relațiile copilului cu ceilalți din jur. Ch.E.Schaefer și J. Stone arătau în 2019 că jocul e o condiție a stării de bine și a asigurării sănătății mentale. Pornind de la definiția jocului ca “activitate interacțională de natură competitivă sau cooperativă care implică unul sau mai mulți jucători și care utilizează anumite reguli ce explică de fapt, conținutul jocului”, autorii specifică caracteristicile lui fundamentale: jocul e privit ca o activitate foarte plăcută și relaxantă, prin joc se expun fanteziile, e o călătorie imaginară într-o lume de vis în care fiecare poate fi orice își dorește; presupune reguli inițiale sau pe parcurs ce restricționează comportamentul jucătorilor cu intenția de a le crește gradul de organizare a acțiunilor; pasează participanții într-o stare de întrecere unii cu alții sau între ei înșiși pentru atingerea unui scop stabilit, activează interacțiuni între doi sau mai mulți jucători. Jocul oferă consolidarea unor punți de comunicare, o lume aparte în care copilul se simte confortabil, încrezător și în largul său.

Acum, când tehnologia avansează iar copiii sunt copleșiți, încă de la vârstele fragede, de multitudinea de informații, educația se reorientează către natură și mediul înconjurător. Dacă înaintea toate eforturile cadrelor didactice erau concentrate pe activități didactice doar între cei patru pereți ai clasei, s-a ajuns acum la concluzia că acestea nu sunt cele mai fericite forme ale educației. Astfel, apare o nevoie enormă de întoarcere către natură ca spre un izvor de educație sănătoasă.

Copiii care stau din ce în ce mai mult în casă în fața tabletelor/telefoanelor cunosc natura numai din poze sau din filme. Acum, mai mult decât oricând avem datoria de a-i scoate afară, de a găsi alternative la educația formală tradițională. Sincer, fata mea, la vârsta preșcolară, confunda adesea fructele cu legumele sau animalele între ele, tocmai din cauza faptului că ea nu le văzuse niciodată în realitate. Teama de a se apropia de animale, chiar și de un pui, era destul de mare deoarece emoția pe care i-o crease o fotografie nu era nici pe departe ca senzația atingerii sau apropierii de o pasăre adevărată.

Activitatea în aer liber, activitatea outdoor, este orice activitate în afara spațiului educațional al grădiniței sau școlii, cu următoarele caracteristici :



- oferă interacțiunea cu natura mai ales acum când protecția mediului este de interes mondial iar urbanizarea a adus mai mult distrugerii mediului înconjurător. Astfel, educația outdoor se desprinde ca o modalitate extrem de benefică pentru schimbarea atitudinilor și comportamentelor ecologice; reprezintă o sursă de învățare experiențială, într-un cadru relaxant și liber, fără constrângerile impuse de spațiul închis al sălii de grupă;
- poate aduce provocări prin modificarea procesului educațional și a emoțiilor create pe parcursul activității,



schimbă comportamentele și relațiile dintre colegi făcându-le mai puternice și bazate pe ajutor reciproc;



- facilitează procesul de învățare al celor care întâmpină unele dificultăți și au un nivel scăzut de performanță școlară, să devină mai motivați, mai capabili prin climatul diferit de învățare
- asigură dezvoltarea personală atât al celor care o aplică, cât mai ales al elevilor, prin libertatea de manifestare și exprimare pe care le oferă.
- asigură dezvoltarea spiritului de echipă conexiunea între copii, elevi-profesori, creșterea gradului de participare activă, dezvoltarea spiritului cetățenesc activ în rândul ambelor categorii;
- oferă nenumărate beneficii fizice, emoționale, mentale ce asigură bunăstarea individului și, implicit, a comunității și societății din care face parte;



Important este că educația outdoor răspunde unor nevoi de bază ale omului în cadrul grupului:

1. **Nevoia de a fi respectat** – prin derularea unor activități în aer liber copilul este încurajat să se simtă în largul lui, va fi mai deschis și comunicativ în a-și expune propriile păreri fiind mai ușor luat în considerare de cei din jur;

2. **Nevoia de a fi responsabil** – prin primirea unor sarcini și

responsabilități copilul i se transmite faptul că e important simțindu-se astfel mai apreciat și valorizat în cadrul activităților (udă florile, ecologizează spațiul verde, curăță etc);

3. **Nevoia de a fi activ** – prin activități sportive (întreceri, ștafete, parcursuri aplicative) sau plimbări se dezvoltă și fortifică organismul dar și procesele psihice, jocul fiind modalitatea prin care sunt constant stimulați copiii să participe;
4. **Nevoia de a fi inclus social** – printre cele mai importante, oferă posibilitatea depășirii dificultăților fizice, psihice, emoționale, sociale dar și economice. Fiecare își dorește să facă parte dintr-un grup, și deși mediul interior grupeii e competitiv, cel din afara clasei devine suportiv, realizând conexiuni și relații colaborative;
5. **Nevoia de a se simți în siguranță**- evident în interiorul clasei mediul e mult mai sigur decât cel din exterior, care implică și unele riscuri și situații neprevăzute. De acestea trebuie să ținem cont atunci când planificăm astfel de ieșiri și să concepem un plan de management al posibilelor riscuri.



Educația nonformală așa cum este și educația outdoor nu este o activitate fără efect formativ, ci o realitate educațională mai puțin formalizată.

Denumirea de educație nonformală este asociată conceptului de învățare pe tot parcursul vieții iar evaluarea în acest sens se realizează de cel care învață. Abordarea multi-disciplinară a procesului de învățare ajută copiii să înțeleagă și să aprecieze mediul și legătura lor cu acesta și-i pregătește pentru un viitor durabil.

Metodele folosite în cadrul educației nonformale vizează o participare activă, având ca mijloc principal de realizare jocul, maximizează procesul de învățare și minimizează constrângerea specifică școlii. Activitatea outdoor oferă o utilitate practică imediată cunoștințelor învățate, se desfășoară în contexte diferite având un cadru de învățare și au un conținut lejer, folosește metode care stimulează implicarea și participarea directă, are o structură și o planificare flexibilă iar procesul învățării este orientat mai mult spre participant pe baza experiențelor acestuia.

Putem integra cu succes educația outdoor în educația formală pentru a obține efecte maxime procesului de învățare, pentru a da un plus valoare sistemului educativ din punct de vedere al calității și de a produce avantaje pe termen lung în egală măsură profesorilor, celor care o implementează, cât și copiilor, care fac obiectul învățării.

Unele dintre activitățile la care cei mici participă cu mare drag este ZIUA LECTURII ÎN AER LIBER și ATELIERELE DE JOACĂ. Anual, pe 31 mai, sunt organizate la nivel județean, astfel de activități în natură, activități ce aduc bucurie și încântare tuturor copiilor, mici sau mari. Educatoarele se costumează în personaje de poveste, părinții joacă și ei diverse roluri creând o atmosferă de basm, iar preșcolarii participă la activități recreative și distractive în aer liber. Evenimentul este cu adevărat unul inedit și creativ, atmosfera este relaxantă iar activitățile nu se pot compara deloc cu cele din sala de grupă, tocmai pentru că antrenează o sumedenie de senzații tactile, auditive și mai ales afective, cum



pot fi doar în natură (zumzet de insecte, ciripit de păsările, arome ale ierbii, florilor... adrenalina competițiilor și bucuria reușitei. Cu adevărat COPILĂRIA este un regat în care ne întâlnim la orice vârstă!❤️

Învățământul preșcolar cu siguranță este cel dintâi care implementează cu succes educația outdoor, mai ales că aici multe din activitățile formale, informale și nonformale se desfășoară în afara grădiniței. Excursiile, plimbările în aer liber, vizitele la muzee au fost mereu prilej de transmitere către copii de informații, priceperi și deprinderi și mai ales de creare a unei stări de bine și de relaxare în cadrul activităților educaționale.

BIBLIOGRAFIE:

1. “De la senzații la cunoaștere”- Iuliana Alecsa, Daniela Răileanu, Dorina Vieriu, Colecția Ludosmart, Editura DPH, 2021
2. “Educația timpurie”- Ecaterina Vrășmaș, Editura Arlequin, 2014
3. “Life Long Learning”- Manual de educație outdoor, Primăria Cătunele, 2013

DEZVOLTAREA INTELIGENȚEI EMOȚIONALE LA VÂRSTA PREȘCOLARĂ

Cojocaru Mihaela, prof. învă. preșc.
Bălan Violeta Rodica, prof. învă. preșc.
 Grădinița cu P.P. Nr.56

Structura-Grădinița cu program normal Nr.20, Brăila

Copilul de vârstă preșcolară are o experiență afectivă destul de bogată. El reacționează, de obicei, destul de viu la evenimentele vesele sau triste, este influențat ușor de stările emoționale, de dispoziția persoanelor din anturajul său. Emoțiile sale se manifestă spontan, fiind însoțite de participarea deosebit de activă a mimicii, limbajului, gesturilor.

Stabilirea unor relații afective cu adulții are o mare importanță pentru copilul mic. Adulții care reușesc să câștige simpatia preșcolarului, obțin ușor de la el îndeplinirea diferitor sarcini, respectarea normelor de conduită morală.

O influență puternică asupra stării sufletești a preșcolarului o au și aprecierile date de adult faptelor copilului. La majoritatea copiilor aprecierile pozitive stimulează activitatea sistemului nervos, fac să crească eficiența activităților în care sunt antrenați. Aprecierile negative, însă, mai ales atunci când sunt repetate, acționează deprimant asupra copiilor, le reduc activitatea fizică și intelectuală.

Pentru a înțelege just emoțiile copilului, trebuie să stabilim sigur cauzele care i le-au provocat. Acestea din urmă i-au naștere în procesul activității conștiente a copilului, datorită căreia el începe nu numai să înțeleagă, dar și să trăiască pe nou realitatea înconjurătoare.

În activitatea de educație este foarte important să asigurăm unitatea acestor două momente esențiale – îmbinarea înțelegerii profunde de către copil a unor sau altor fapte din lumea înconjurătoare cu atitudinea sa corectă față de ele.

Pentru a favoriza o bună adaptare socială și menținerea unei bune sănătăți mentale, copiii trebuie să învețe să recunoască ce simt pentru a putea vorbi despre emoția pe care o au, trebuie să învețe cum să facă deosebire între sentimentele interne și exprimarea externă și nu în ultimul rând să învețe să identifice emoția unei persoane din expresia ei exterioară pentru a putea, în felul acesta, să răspundă corespunzător.

O serie de activități și exerciții axate pe tematica inteligenței emoționale, jocuri care au rolul de a-l sprijini pe copil să își dezvolte inteligența emoțională pe toate cele șase dimensiuni:

- Cunoașterea de sine și gestionarea propriilor emoții
- Relaționarea cu ceilalți
- Intuiția socială (interpretarea emoțiilor celorlalți și cum răspunde la ele)
- Atenția și capacitatea de concentrare
- Abilitatea de a depăși anumite situații
- Interpretarea dată evenimentelor și faptelor
- Totodată, aceste jocuri sunt un prilej bun de conectare și de a petrece timp special împreună cu copilul sau copiii.

INTERVIUL POZNAȘ

Descoperă mai multe despre copilul tău și ajută-l să se cunoască, luându-i un interviu. Acest joc te ajută să descoperi ce imagine are copilul despre el însuși.

Iată câteva întrebări năstrușnice pe care i le poți adresa:

- Dacă ai fi o floare, ce floare ai fi?
- Dacă ai fi un animal, ce animal ai fi?
- Dacă ai fi un fenomen al naturii, ce fenomen ai fi?
- Dacă ai fi o culoare, ce culoare ai fi?
- Dacă ai putea avea o superputere, care ar fi aceea? Ce ai face cu acea superputere?
- Dacă ai fi un personaj din desene animate sau un erou din cărți, cine ai vrea să fii?
- Dacă ai fi un instrument muzical, ce instrument ai fi?

Îți propun să inversezi rolurile, iar apoi să-l lași pe copil să-ți adreseze și el câteva întrebări poznașe.

MĂ SIMT – EXPLORAREA EMOȚIILOR PLĂCUTE

Prin intermediul acestui joc îl sprijini pe copil să exploreze situațiile în care se simte puternic, deștept, curajos, jucăuș, prietenos și așa mai departe. Așadar, când are emoții pozitive în legătură cu o anumită situație.

Discutați despre ce anume îl face să se simtă astfel și cum ar putea aduce emoția respectivă într-un alt context din viața sa, spre exemplu cum ar putea aduce curajul într-un moment în care îi este teamă.

Găsiți și alte asocieri de emoții pozitive cu diferite animale.

MEDITAȚII DULCI

Acest joc ajută la dezvoltarea capacității de concentrare, dar este excelent și pentru relaxare.

Vei avea nevoie de câteva fructe tăiate felii: banane, mere, pere, portocale și așa mai departe.

Copilul ține ochii închiși, iar tu îi dai să guste câte un fruct. El trebuie să ghicească ce fruct a gustat.

Înainte de a-i da primul fruct numără în minte până la cinci, apoi la al doilea, numără până la zece, la al treilea până la cincisprezece, astfel încât să mărești perioada de concentrare/așteptare.

Sursă: Lawrence J. Cohen – „Rețete împotriva îngrijorării”

Alte activități care ajută la dezvoltarea capacității de concentrare:

- Sporturi precum înotul, tenisul
- Șahul (sportul minții)
- Jocuri de tip puzzle

REȚETA SUCCESULUI ÎN FAMILIE

Iată un joc amuzant de jucat în familie, în care puteți afla nevoile voastre și ale celorlalți, precum și să găsiți o punte de legătură pentru a împlini și armoniza toate aceste nevoi.

Luați o foaie, un creion și scrieți împreună rețeta pentru o familie fericită. Includeți ingredientele, cantitatea și cum pot fi preparate acestea. Aveți în vedere: emoții, gânduri, comportamente, nevoi.

Iată câteva sugestii de ingrediente și cantități:

- Iubire
- Încredere
- Respect
- 2 ore de joacă sănătoasă
- 5 îmbrățișări/zi
- 3 cuvinte frumoase în fiecare dimineață
- Un gând bun trimis la ora prânzului fiecărui membru al familiei
- 10 pupici
- 4 mângâieri
- Zâmbete și limite blânde după gust

Mod de preparare: puneți iubirea, încrederea și respectul într-un castron și amestecați bine până ce compoziția se omogenizează. Apoi adăugați cele 5 îmbrățișări, cuvintele frumoase, gândul bun, pupici și mângâierile. Coaceți-le la foc mediu timp de 30 de minute. La final adăugați cele 2 ore de joacă sănătoasă.

După această activitate discutați despre: cum a fost să scrieți rețeta, ce ingredient v-a plăcut cel mai mult, care este ingredientul pe care l-ați scoate din rețetă, dacă ați fost surprinși de un ingredient anume propus de ceilalți, ce poate face fiecare membru al familiei pentru a se asigura că rețeta este respectată.

Cum se simte iepurașul Urechilă?

Joc pentru copii 3-6 ani. Vă prezint un joculeț de dezvoltare emoțională care îl ajută pe copil să identifice emoțiile celorlalți, și să înțeleagă de ce apar ele. Nu necesită pregătire specială, ci doar să ai chef de joacă cu micuțul tău. Cu cât jocul este mai interactiv cu atât copilului îi va plăcea mai mult. Este potrivit pentru copiii cu vârsta cuprinsă între 3 și 6 ani, dar se poate adapta și pentru vârste mai mari, dacă îmbogățești povestea cu mai multe detalii. Vârsta potrivită: între 3 și 6 ani

Materiale necesare: Un iepuraș de jucărie (opțional).

Ce trebuie făcut: Spune-i micuțului că astăzi îi vei spune povestea iepurașului Urechilă. Poți să inventezi tu o poveste scurtă, sau o poți spune pe cea de mai jos. Cât timp spui povestioara poți folosi și un iepuraș de jucărie, ca să fie mai antrenant. Spune povestea expresiv, și după fiecare întâmplare întreabă-l pe copil: Cum crezi că se simte iepurașul? Pune întrebările natural, fără să pară că îl interoghezi. Încurajează-l să se exprime deschis. Dacă observi că micuțul se blochează, poți să îi spui tu cum crezi că se simțea iepurașul în respectiva situație.

O sugestie de poveste: Într-o zi iepurașul Urechilă s-a trezit de dimineață după ce a visat ceva frumos. Cum crezi că se simțea? (Invită-l să răspundă). Îi era foarte foame și i-a cerut mamei sale un morcov. Mama sa i-a dat și l-a mângâiat pe urechi spunându-i că o să se facă un iepuraș tare zglobiu (Cum s-a simțit iepurașul când mama i-a spus asta?). Iepurașul a întrebat-o pe mama lui dacă poate să iasă la joacă și ea i-a spus că mai întâi el trebuie să își facă patul. (Cum s-a simțit atunci iepurașul?). După ce și-a făcut patul, Urechilă a ieșit afară din casă. Acolo s-a întâlnit cu prietenii lui, alți iepurași mai mici (Ce a simțit când i-a văzut?). Au început să construiască un castel în nisip, și o iepuroaică mică i-a dărâmat din greșeală castelul (Cum s-a simțit atunci Urechilă?) Iepuroaica și-a cerut scuze și cei doi s-au împăcat, și au decis să construiască împreună un alt castel (Ce a simțit iepurașul?). Peste o oră mama iepurașului l-a chemat în casă pentru a mânca (Cum s-a simțit când a plecat în casă?)

Bibliografie:

1. Ann Vernon, “Dezvoltarea inteligenței emoționale”, ed. ASCR, Cluj Napoca, 2006
2. Silvia Breben, “Jocuri pentru dezvoltarea inteligenței emoționale la vârsta preșcolară și școlară mică”, Ed. Reprograph, Craiova, 2010.
3. <https://adrianamitu.com/2024/01/05/4-jocuri-pentru-dezvoltarea-emotionala-a-copilului/>
4. <https://psihologpentrucopii.ro/2011/07/joc-cum-se-simte-iepurasul-urechila/>

IMPORTANȚA RELAȚIEI ȘCOALĂ – GRĂDINIȚĂ - FAMILIE

Simion Didina Georgiana, prof. învă. primar
Școala Gimnazială Mircea Vodă

Într-o societate care evoluează sub imperativul schimbărilor permanente în toate domeniile, care solicită individului abilități de adaptare rapidă la situații noi, educația trebuie să răspundă în primul rând nevoilor individuale, asigurând în același timp șansele de integrare și dezvoltare socială personală. Una din pârgurile de intervenție care acționează la nivelul educației primare și care pot susține acest deziderat, este dezvoltarea unei relații partenoriale școală-grădiniță-familie, definită printr-o comunicare reală, constructivă, în interesul copilului.

Practica participării părinților la educația elevului în mediul familial și unitatea de învățământ, se dovedeste a fi focalizată preponderent pe elementele de asigurare a securității personale, a stării de sănătate, pe satisfacerea trebuințelor primare, fiind mai puțin orientate spre implicarea în educația copilului și dezvoltarea unei stări emoționale pozitive.

Un studiu realizat în ceea ce privește necesitatea colaborării școală-grădiniță- familie enumeră patru motive pentru care acestea se străduiesc să stabilească legături între ele:

1. părinții sunt juridic responsabili de educația copiilor lor;
2. învățământul nu este decât o parte din educația copilului; o bună parte a educației se petrece în afara școlii;

3. cercetările pun în evidență influența atitudinii parentale asupra rezultatelor școlare ale elevilor, în special asupra motivațiilor învățării, precum și faptul că unele comportamente ale părinților pot fi favorizate datorită dialogului cu școala;

4. grupurile sociale implicate în instituția școlară (în special părinții și profesorii) au dreptul să influențeze gestiunea școlară.

Colaborarea cu grădinița și familia trebuie să se concretizeze într-un program comun de activități ale școlii cu aceasta (lectorate cu părinții, ședințe, consultații, serbări școlare). Părinții trebuie să vadă în noi un prieten, un colaborator, un om adevărat, care-i poate ajuta prin atitudinea nepărtinitoare pe care trebuie să o afișeze. Așadar, e o sarcină a școlii să identifice situațiile-problemă din familiile copiilor, să dirijeze pe cât este posibil strategiile educative în favoarea elevului și să conștientizeze că relația de colaborare este determinantă în educarea copiilor. Educația în familie devine astfel un proces de pregătire pentru viață, prin întâmpinarea și rezolvarea problemelor de viață. În școala noastră ne bazăm pe sprijinul părinților și desfășurăm o sumedenie de activități în parteneriat cu grădinița, mai ales cu copiii din grupa mare care urmează să meargă la școală.

Fie că ești profesor, părinte sau elev, în prima zi de școală cu toții avem emoții. Ele fac parte din viața noastră și nu are rost să le negăm, astfel ne pregătim din timp cum să reducem la minim emoțiile copiilor. La acest aspect în mediul rural lucrăm din timp prin desfășurarea unor jocuri cu copiii de grupa mare și cei de clasa a-IV-a, prin care socializăm și dezvoltăm o relație de prietenie și încredere reciprocă. De Ziua Internațională a Cititului Împreună i-am invitat în sala de clasă unde elevii cei mari le-au citit o poveste, iar cei mici au așezat planșele cu imagini în ordinea desfășurării evenimentelor. Satisfacția a fost mare când la final au fost recompensați de către elevii de clasa a-IV-a, cu un jeton confecționat împreună cu ei, ce reprezenta un personaj din povestea citită.

Dezvoltarea abilităților emoționale ale copiilor este importantă pentru că ajută la formarea și menținerea relațiilor cu ceilalți, pentru că ajută copiii să se adapteze la școală, pentru că previne apariția problemelor emoționale și de comportament, în copilăria timpurie și în cea mijlocie.

Pentru a asigura dezvoltarea socio-emoțională a copiilor, este necesar ca toate demersurile instructiv-educative să se focalizeze pe:

- formarea și dezvoltarea la copii a abilităților de interacțiune cu adulții, cu copiii de vârste apropiate;
- acceptarea și respectarea diversității;
- formarea comportamentelor prosociale;
- recunoașterea, exprimarea și autocontrolul emoțiilor, a expresivității emoționale;
- dezvoltarea conceptului de sine.

O zi la grupa mare debutează de fiecare dată cu zâmbet și bucurie, ceea ce am încercat și la școală în cadrul întâlnirii de dimineață să aduc zâmbetul pe buzele tuturor copiilor. Pe parcursul orelor de dezvoltare personală am exersat înțelegerea, exprimarea și reglarea emoțiilor cu ajutorul prietenilor, al poveștilor și al jocurilor.

De asemenea implicarea în activitățile extracurriculare este benefică pentru dezvoltarea lor socială și emoțională. Aceste activități îi pot ajuta să-și facă noi prieteni, să-și dezvolte pasiunile și să câștige încredere în sine. Implicarea în aceste activități suplimentare reduc emoțiile legate de școală, deoarece le oferă elevilor oportunitatea de a se simți bine și de a-și construi un cerc de prieteni. Afectivitatea școlarului mic este influențată atât de sarcinile de învățare propriu-zise, cât și de relațiile interpersonale din cadrul colectivității școlare. Se dezvoltă astfel, atât emoțiile și sentimentele intelectuale, precum și emoțiile morale și estetice. Participarea activă la viața școlară are influențe formative asupra dezvoltării laturii sociale responsabile a personalității școlarului. Orice activitate instructiv-educativă va avea rezultatele scontate numai în condițiile în care cel ce inițiază procesul de învățare cunoaște bine aceste lucruri. Personalitatea copilului este complexă, iar rolul învățătorului, înainte de orice, este acela de a pătrunde în adâncurile necunoscute ale acestuia pentru a găsi calea spre eficiență.

Bibliografie :

1. Dezvoltarea socio-emoțională a preșcolarilor Suport de curs pentru studenții ciclului II-studii superioare de masterat Specialitatea – Managementul educației timpurii
2. Bruno Emoțiile ne unesc, Andreea Chiru Maga, Editura Pandora Publishing, 2000

ROLUL PĂRINȚILOR ÎN REUȘITA ȘCOLARĂ

Meiroșu Giorgiana, prof. învă. primar
Școala Gimnazială „Mihai Eminescu”, Brăila

Părinții și familia au cel mai direct și mai durabil efect asupra învățării și dezvoltării copiilor. În calitate de **primi educatori** ai copiilor lor, aceștia au un rol esențial în parcursul educațional al copiilor lor. Un **mediu familiar** stimulant, care încurajează învățarea, precum și implicarea parentală în activitățile școlare, sunt cruciale pentru dezvoltarea emoțională, socială și cognitivă a copilului. Jocul sau lectura împreună cu copiii în primii lor ani de viață, ajutorul acordat la teme sau discuția de acasă despre întâmplările de la școală, participarea la întâlnirile dintre părinți și profesori și alte activități școlare vor avea efecte pozitive și de durată asupra motivației copilului de a învăța, asupra atenției, comportamentului și rezultatelor sale școlare. Așteptările educaționale ale părinților pentru copiii lor vor avea, de asemenea, un rol crucial în conturarea deprinderilor de învățare ale copiilor lor. Consolidarea parteneriatelor familie-școală și implicarea părinților ca parteneri de învățare încă din primii ani este, prin urmare, esențială pentru îmbunătățirea dezvoltării copiilor și tinerilor.

Copiii, încă de la cea mai fragedă vârstă, ar trebui să învețe și să realizeze cât de importantă este educația în viața și dezvoltarea lor personală și profesională. Acest lucru poate fi greu de dobândit, dacă e să ținem cont de faptul că unii copii au o personalitate puternică încă de mici și refuză să facă lucrurile care li se cer. Nu trebuie să renunți ci, dimpotrivă. Trebuie să ții cont că pentru tine, ca părinte, cel mai important „as din mânecă” este atitudinea și modul în care tu, ca adult, poți gestiona lucrurile. În relația cu copilul tău, este important să fii diplomat, să știi cum să îi explici ce e bine și ce nu, dar și ce metode să folosești pentru a-i stârni interesul.

Ca părinte, îți poți încuraja și motiva copilul să se apropie de spațiile culturale în diverse moduri: prin conexiunea personală cu ceilalți vizitatori, prin fluxul vizual, prin impresiile pe care exponatele i le pot produce, prin brainstorming.

Partea cea mai importantă a implicării părinților în viața elevilor este cea de acasă: pornind de la disciplină, la oferirea unui mediu familial stabil, la transmiterea valorii educației. Unii părinți consideră că nu este necesar să intervină în educația școlară – pentru aceasta există școlile. Însă totul începe de acasă, iar un copil cu probleme acasă va avea probleme la școală. Mai mult, dacă un copil își vede părintii neinteresați de școală și nevalorizând educația și rezultatele școlare, nu va acorda nici el valoare educației.

De asemenea, **părinții trebuie să stimuleze copilul, să îi nască setea de cunoaștere.** A învăța noi lucruri poate fi văzut că un lucru bun, valoros și chiar plăcut atunci când părinții îi însuflă copilului setea de cunoaștere și când îi stârnesc curiozitatea.

Implicarea părinților în educația școlară a copilului înseamnă și **sprijinul dat în realizarea sarcinilor școlare** – copilul poate avea nevoie de ajutor. Iar dacă nu primește acel ajutor, va renunța descurajat. Interesați-vă de materiile sale școlare și de sarcinile pentru acasă, întrebați-l dacă are nevoie de ajutor și încercați să îi faceți muncă de înțelegere, memorare, învățare mai simplă. Verificați ce teme are copilul și impuneți strict un program de scriere a acestor teme.

Că părinți nu trebuie să le impunem să ia notă cea mai mare, ci să le cerem să facă ceea ce poate, arătându-ne încrezători în el. Această înseamnă să acordăm interes educației școlare, căci dezinteresul nostru, ca părinți, față de materiile și temele școlare naște dezinteresul copilului.

Să ne arătăm interesați de tot ceea ce presupun activitățile elevului la școală. În primul rând, materiile școlare pe care le studiază și preferințele sale, ce materii îl atrag și care îi displac sau i se par dificile, iar în al doilea rând, să discutăm despre învățător sau despre profesorii pe care îi are în anul școlar, întrebându-l ce impresie i-au făcut aceștia. Când copilul nu-i place un profesor, sunt mari șanse să aibă probleme la materia predată de acel profesor; în plus, când copilul urăște un profesor, are de multe ori motive întemeiate: profesorii prea duri, care nu înțeleg copiii, îi fac pe aceștia să urască școală.

Discuțiile despre activitățile din pauze – chiar dacă nu va spune direct, ați putea să va dați seama din ceea ce va povestește dacă are probleme cu ceilalți copii. Când un copil este izolat de ceilalți, este luat în ras, este agresat, întreagă să activitate școlară are de suferit.

Comunicarea cu ceilalți părinți atât la ședințele cu părinții, cât și în afară școlii. Dacă copilul are un coleg în vecinătate, puteți propune că cei doi să își facă din când în când temele împreună și puteți crea o legătură cu părinții acestuia. Ați lovit două ținte dintr-o singură lovitură: e benefic pentru copil să aibă un coleg cu care să lucreze la proiecte și este important să cunoașteți alți părinți, cu care să puteți discuta în cazul unei probleme.

Implicarea părinților în educația școlară a copilului presupune că aceștia să cunoască profesorii copilului, iar cu cei cu care are cele mai multe ore, să mențină o legătură. Profesorii vor acorda mai multă atenție copilului dacă știu că părinții sunt preocupați de educația acestuia.

Este vital să cunoașteți profesorii importanți (învățătorul sau dirigintele) copilului, pentru a putea să luați legătură cu aceștia imediat ce bănuiți o problemă. Învățătorul, dirigintele sau un alt profesor va pot informa ce comportare, prezente/absente, rezultate are copilul și vă pot anunța când există o problema cu el.

Relația dintre școli, părinți și familii poate fi o provocare. Mulți părinți, care deși au așteptări ridicate și sunt preocupați de situația școlară a copiilor lor, este posibil să nu se implice deoarece se simt nefamiliarizați cu actualul sistem de învățământ și distanțați de cultura școlii și „limba” acesteia. Unii se pot simți nemotivați de propria experiență a eșecului la școală sau nu se simt capabili să își sprijine copiii. Unii părinți consideră că nu dispun de competențele lingvistice necesare pentru comunicarea cu școlile, pentru a-i ajuta pe copiii lor și pentru a monitoriza progresul acestora, se pot simți descurajați de sentimentul de distanță între propriile valori și propria cultură și cele ale țării gazdă, astfel cum acestea sunt reprezentate de școală. Condițiile de lucru care nu permit un program flexibil, programul de lucru prelungit sau condiția de părinte singur, pot de asemenea, să împiedice implicarea părinților.

Pe de altă parte, cadrele didactice îi pot percepe pe părinți drept pasivi, oportuniști sau intruzivi sau este posibil să nu dispună de suficient timp și de suficientă experiență pentru comunicarea cu părinți care provin din diverse medii, pentru a le oferi suficiente informații și pentru a colabora efectiv cu aceștia. Cadrele didactice se pot teme că implicarea părinților va necesita foarte mult timp și va fi în detrimentul sarcinilor lor profesionale. În unele cazuri, implicarea părinților și comunicarea cu aceștia poate să nu fie suficient recunoscută ca unul dintre principalele roluri ale cadrelor didactice și ale școlilor în încurajarea succesului educațional. În plus, motivele care determină distanțarea sau inerția unora dintre părinți nu sunt bine înțelese de cadrele didactice, iar rolurile părinților în școli nu sunt clarificate.

Părinții pot ajuta enorm școala, întrucât ei își cunosc cel mai bine copiii și pot oferi informații prețioase în ceea ce privește problemele, crizele de personalitate, dorințele, așteptările, neîncrederile, pasiunile, opțiunile copiilor lor.

Parteneriatele eficace între familie și școală trebuie să fie bazate pe **respect reciproc și recunoaștere a valorilor, atuurilor și expertizei fiecăreia dintre părți.** Părinții și familiile din toate mediile și nivelurile educaționale trebuie să se simtă **bineveniți la școală** și să fie considerați **resurse**

pentru școală. Aceștia trebuie să fie recunoscuți și sprijiniți în mod adecvat în calitate de co-educatori în procesul de învățare al copiilor lor, începând din primii ani.

Formarea personalității copilului este rezultatul mai multor factori: familiali, școlari, comunitari, cei familiali fiind ca proximitate și importanță cei mai importanți în dezvoltarea unei personalități armonioase.

Pe lângă acești factori, educația este imperios necesară pentru formarea și dezvoltarea fizică, mentală și socială a unui individ și este foarte important să fie cultivată încă din copilărie. În primul rând, trebuie să conștientizezi importanța și însemnătatea dezvoltării personalității copilului tău încă din primii ani de viață, pentru a-l ajuta să se formeze ca adult. Tot ceea ce trebuie să faci, este să îi oferi permanent sprijinul necesar.

Putem defini personalitatea ca fiind un set de calități care fac ca o persoană să se distingă de alte persoane din jurul său, să fie unică. Când aceste calități încep să se cultive la un copil, înseamnă că începe să i se contureze personalitatea. Este momentul în care trebuie să îl ajuți să își descopere punctele forte și calitățile care îl vor face să se distingă de celelalte persoane cu care va interacționa.

Personalitatea copilului începe să se formeze încă de la vârsta preșcolară, când copilului i se schițează o serie de trăsături de temperament care se vor contura pe măsură ce se dezvoltă ca adolescent și, mai apoi, ca adult.

Părinții folosesc expresii precum: „deși e mic, are personalitate”, „urlă pentru că are personalitate”, „face crize de personalitate”, „e un copil cu personalitate” etc. Putem observa faptul că din momentul în care se naște, copilul începe să-și formeze și să-și arate personalitatea. Familia și educația nu fac decât să dezvolte încă din primii ani de viață, personalitatea viitorului adult, iar odată cu aceasta și latura spirituală și psihologică.

Alături de familie, școala joacă un rol foarte important în procesul educației și a-l dezvoltării personalității copilului.

Educația are un rol foarte important în dezvoltarea fizică, personală și socială a copilului. Implicarea părinților în viața copilului influențează viața și personalitatea acestuia, conturându-i drumul pe care îl va urma în viitor. Trebuie să ai grijă să te ocupi de tot ceea ce înseamnă educația și dezvoltarea copilului, pentru a-l impulsi și pentru a-l motiva să își creioneze un viitor de succes când devine adult. Activitățile pe care le faci împreună cu copilul tău sunt foarte importante pentru a-i dezvolta creativitatea și pentru a-i stârni interesul pentru educație și cultură. Poți alege dintr-o serie de jocuri și activități care, pe lângă faptul că sunt recreative, sunt și educative: puzzle-uri, jocuri de societate pentru copii, cuburi, hărți.

Ea influențează toate laturile personalității copilului, în funcție de particularitățile de vârstă și individuale.

Studiile au arătat că implicarea părinților în școli poate promova comportamente pozitive de educație și sănătate în rândul copiilor. Este demonstrat faptul că există o relație puternică între implicarea părinților și rezultatele educaționale, inclusiv în ceea ce privește prezența la școală, notele și scoruri mai mari la evaluări naționale. Implicarea părinților în școli a fost, de asemenea, identificată ca factor de protecție promițător pentru comportamentele și rezultatele de risc în materie de sănătate sexuală ale adolescenților. În plus, atunci când elevii consideră că mediul școlar le oferă sprijin și grijă, iar părinții lor sunt implicați în viața școlară, este mai puțin probabil ca aceștia să se implice în activități care le-ar putea pune în pericol sănătatea și starea de bine.

Rezumate cheie ale cercetărilor ne spun că: copiii ai căror părinți au o atitudine activă și sunt interesați de procesul educativ prin care trec, au progrese vizibile încă din primii ani de școală. Totodată, copiii ai căror părinți sunt implicați în parteneriat cu școala tind să obțină cele mai bune rezultate la învățătură și au, de asemenea, mai puține probleme de comportament.

Așadar, este extrem de important să te ocupi de educația copilului tău pentru ca acesta să devină un adult de succes cu un caracter deosebit.

Bibliografie:

1. Ciofu, Carmen, 1998, Interacțiunea părinți-copii, Editura Medicală Amaltea, București;
2. Druță, Maria Elena, 2004, Cunoașterea elevului, Editura Aramis, București;
3. Moisin Anton, 2001, Arta educării copiilor și adolescenților în familie și în școală,
4. Editura Didactică și Pedagogică, București

IMPORTANȚA PARTENERIATULUI ȘCOALĂ- FAMILIE

Petrescu Mirela, prof. înv. primar
Școala Gimnazială ”Ion Creangă”, Brăila

Studiile recente (Raportul „Global Family Research Project”, Carnegie New York, 2018”) subliniază faptul că implicarea familiei, a școlii și a întregii comunități în educație este unul dintre principalii predictorii ai dezvoltării copiilor succesului copilului la școală, dar și a vieții lor profesionale și personale. Un factor important îl constituie raporturile dintre acești factori educativi, relațiile reciproce pe care le dezvoltă, poziția pe care o adoptă fiecare în relația școală - familie.

Parteneriatul școală- familie plasează colaborarea elev-profesor-părinte chiar în centrul actului de învățare și pornește de la convingerile de bază că toate familiile își doresc tot ce este mai bun pentru copiii lor, îi pot sprijini în procesul de învățare și că familiile și personalul școlii sunt parteneri egali.

Într-adevăr, atât părinții, cât și cadrele didactice pot susține cu adevărat educația copilului prin crearea unui mediu de învățare favorabil dezvoltării lui, atât acasă, cât și în clasă. De asemenea, se poate face acest lucru implicând familiile tot mai mult în activitățile comunității școlare.

Cercetările specialiștilor prezintă rezultate clare: cu cât este mai puternică relația dintre părinți și profesori, cu atât este mai probabil ca rezultatele elevilor la învățătură să se îmbunătățească.

În cadrul unui studiu efectuat în anul 2010, în 200 de școli primare publice din Chicago (Anthony S. Bryk, 2010), a fost demonstrat faptul că școlile cu o implicare puternică a familiilor au șanse de 10 ori mai mari de a îmbunătăți progresul școlar al elevilor, indiferent de veniturile familiei sau de mediul de proveniență. Acest lucru dovedește că părinții ar trebui să fie deosebit de implicați în educația copiilor lor.

Implicarea familiilor în activitățile comunității școlare poate aduce numeroase beneficii atât pentru școală, cât și pentru membrii comunității în sine. Iată câteva dintre câștigurile măsurabile ale implicării părinților în viața elevilor:

Familiarizarea cu procesul educațional. Părinții implicați au o mai bună înțelegere a procesului educațional, a curriculumului și a nevoilor școlii. Această înțelegere poate facilita colaborarea între școală și familie în vederea atingerii obiectivelor educaționale.

Implicarea activă în activitățile școlare. Părinții pot să participe activ la organizarea și desfășurarea evenimentelor școlare, precum serbările, concursurile școlare sau competițiile sportive. Prin implicare, aceștia oferă sprijin vizibil și transmit copiilor mesajul că școala este un loc important și că participarea lor contează.

Dezvoltarea unui mediu pozitiv. Implicarea eficientă a părinților în activitățile școlare prin stabilirea rolurilor, sarcinilor și obiectivelor comune, poate contribui la crearea unei atmosfere care să aducă stare de bine și motivație celor antrenați în acest parteneriat- profesori, părinți și elevi.

Comunicarea eficientă între școală și familie. Participarea părinților la întâlniri cu învățătorii și profesorii este esențială. Părinții implicați sunt mai conectați la ceea ce se întâmplă în școală. Acest lucru poate duce la identificarea și rezolvarea mai rapidă a problemelor sau îngrijorărilor. De exemplu, părinții pot solicita întâlniri individuale pentru a discuta despre nevoile specifice ale copilului lor sau pentru a afla despre metodele de predare utilizate în clasă.

Obținerea de resurse suplimentare pentru școală. Implicarea părinților în activități de voluntariat poate aduce resurse suplimentare școlii, precum și sprijin logistic în organizarea evenimentelor școlare.

Promovarea valorilor educaționale și a comportamentelor pozitive. Știm deja că de la cele mai mici vârste, copiii imită tot ce văd la persoanele apropiate. Astfel, dacă părinții prezintă interes și implicare activă în relația cu școala, acest lucru se va vedea și în implicarea copiilor.

Implicarea activă a familiilor în activitățile școlii pot ajuta la promovarea și consolidarea valorilor educaționale importante, cum ar fi respectul, responsabilitatea și dorința de învățare. Voluntariatul în comunitate sau participarea la evenimente caritabile poate ajuta la cultivarea unor valori precum altruismul și empatia. Părinții implicați pot devenii modele pozitive pentru copiii lor și pentru comunitatea școlară în ansamblu.

Consolidarea comunității: Implicarea părinților în activități comunitare școlare consolidează legăturile între membrii comunității. Această coeziune poate contribui la o comunitate mai unită și solidară.

Îmbunătățirea abilităților sociale și a adaptabilității copiilor. Numeroase studii indică argumentează ideea ca acest parteneriat dezvoltat încă de timpuriu poate favoriza chiar o mai bună adaptare a copiilor încă din primele zile de școală, poate duce la îmbunătățirea atitudinilor și a comportamentului social al elevilor.

Conectarea la nivelul tuturor actorilor educaționali. Implicarea familiei îi ajută pe copii să se simtă conectați cu profesorii, propriile familii, comunitățile lor de prieteni și colegi. Ei se simt în siguranță, susținuți și sunt pregătiți să învețe.

Adulții implicați susținuți de școli și de alte instituții se simt mult mai pregătiți să sprijine școala și întreg procesul copilului.

Atunci când școlile sau alte instituții se conectează și se implică alături de părinți și copii, acestea obțin informații și date valoroase despre ce au nevoie familiile și cum funcționează programele și politicile lor în favoarea acestora, dar și în beneficiul întregii comunități locale.

Reducerea absenteismului. Este important ca părinții să fie implicați și conștienți de cât de mult lipsesc copiii lor de la școală, deoarece mulți nu conștientizează că absenteismul poate afecta performanța academică imediată și viitoare a copiilor și tind să subestimeze valoarea numărului de zile de școală pe care copilul lor le-a pierdut.

Asistență și intervenții personalizate. Colaborarea între școală și părinți permite asistență și intervenții personalizate conform nevoilor fiecărei familii. Cât timp există o comunicare deschisă între toți cei implicați, problemele reale pot fi identificate mult mai ușor, se pot găsi metode de depășire ale unor situații de criză, instrumente de sprijin, iar eventualele evenimente neprevăzute din viitor pot fi într-o oarecare măsură anticipate și prevenite.

În concluzie, părinții și profesorii pot face lucruri uimitoare împreună iar parteneriatele locale dintre școală și familie favorizează conturarea unui traseu educațional mult mai clar și mai bun pentru copii, ajută întreaga comunitate prin practici mai bune pentru generațiile care vor urma.

Deși trăim într-o lume care se învârte atât de repede și timpul nu mai este răbdător, cu puțină planificare, obiective comune și management eficient, vom găsi într-adevăr ocazia de a le oferi copiilor noștri sprijinul adecvat în parcursul lor educațional.

Bibliografie:

1. Agabrian, M., Milea V., *Parteneriate școală-familie-comunitate*, Ed. Institutul European, Iași, 2005
2. Cristea S., *Fundamentele pedagogiei*, Ed. Polirom, Iași, 2010
3. <https://www.kinderpedia.co/ro/beneficiile-implicarii-familiei-in-educatia-copilului.html?format=html>

LUMEA EMOȚIILOR ȘI COPIII

Corbu Gabriela, prof. învăț. primar
Școala Gimnazială Tichilești, jud. Brăila

Capacitatea copiilor de a-și recunoaște și exprima propriile emoții, de a și le stăpâni, de a le controla, de a înțelege și a răspunde emoțiilor altora reprezintă pași importanți în dezvoltarea emoțională a copilului. Competențele emoționale sunt destul de importante în adaptarea copilului la diverse situații.

Vârsta 0 -7 ani este perioada cea mai indicată pentru dezvoltarea și optimizarea competențelor emoționale esențiale pentru funcționarea și adaptarea la viața adultă.

Copii trăiesc propriile emoții și sentimente, care pot fi diferite de ale adulților. Părinții trebuie să fie în stare să accepte emoțiile și sentimentele copiilor.

Un copil are o problemă atunci când nu-i sunt satisfăcute nevoile. Părinții trebuie să intre pe lungimea de undă a acelor sentimente ce denotă existența unor probleme.

Copilul are nevoie să fie înțeles. Părinții trebuie să asculte fără a-l întrerupe, ceea ce facilitează înțelegerea situațiilor din punctul lui de vedere.

Acțiunile adulților ghidează dezvoltarea emoțională a copiilor și-i asigură protecția și formarea încrederii în sine.

Cel mai bun lucru pe care-l puteți face pentru copilul dumneavoastră. este să-l ajutați să-și

dezvolte capacitatea de a face față singur situațiilor stresante și neprevăzute, vorbindu-i și stând aproape de el.

Competența emoțională este un proces de dezvoltare care cuprinde trei componente interdependente: 1) exprimarea emoțiilor; 2) cunoașterea emoțiilor; 3) reglarea emoțiilor (adică a fi conștient de emoțiile cuiva și de a le modifica atunci când este necesar). La o vârstă fragedă, copiii manifesta deja o serie de emoții în situații sociale, prin mesaje non-verbale (de exemplu, îmbrățișarea, îmbrăncerea). Apoi, progresele în dezvoltarea cognitivă permit copiilor să identifice emoțiile proprii și ale altora, precum și circumstanțele care duc la exprimarea lor. Aceasta înțelegere emoțională, la rândul ei, le permite copiilor să-și monitorizeze și să-și modifice emoțiile, pentru a face față situațiilor dificile.

Dezvoltarea emoțională în copilărie este importantă pentru mai multe abilități interdependente. În comparație cu acei copii care au deficite în dezvoltarea emoțională, copiii cu o competență emoțională dezvoltată au mai multe șanse: 1) să susțină învățarea; 2) să se angajeze în comportamente empatic și prosociale; 3) să exprime emoții adecvate în diferite contexte; 4) să folosească strategii adaptative pentru a face față emoțiilor supărătoare (furia, de exemplu); și 5) să reducă factorii de risc asociați cu psihopatologii. Luată împreună, aceste abilități prezic succesul școlar timpuriu al copiilor și relațiile interpersonale pozitive cu membrii familiei și colegii.

Etapa: Recunoașterea și exprimarea emoțiilor.

Observați comportamentul și reacțiile copilului, pentru a identifica precoce semne ale trăirilor afective și a interveni la timp.

Identificați semnele de stres la copii, care sunt diferite de la o vârstă la alta. La *copii de 1-7 ani* – schimbări bruște în dispoziție (de la sociabil devine retras, de la liniștit devine brusc agitat), iritabilitate, crize dese de furie, griji excesive, tristețe, dureri frecvente de cap, burtică deși nu este bolnav, schimbări de obiceiuri de mâncat și dormit, încăpățănare, lipsa dorinței de cooperare, evită/refuză activitățile preferate.

Auziți și ascultați pe îndelete ce are de spus copilul. Utilizați expresii care invită copilul să vă spună mai mult. De exemplu: *Înțeleg, Interesant, Pe bune?, Spune-mi și mie, Vei să vorbim despre asta?, Se pare că ai ceva de spus, Văd că este ceva important pentru tine.*

Pentru a-i ajuta pe copil să-și identifice propriile emoții, adresați-le întrebări de genul: *„Cum te face acest lucru să te simți?”, „Cum te simți atunci când...?”*

Evitați să minimalizați emoțiile copilului. De exemplu, dacă copilul exprimă tristețe nu îi spuneți să încerce să se înveselească, dacă copilul exprimă furie nu îi spuneți că lucrurile nu sunt așa de grave precum par, iar dacă exprimă frică nu îi spuneți să nu-i fie frică.

Răspundeți la întrebările copiilor referitor la situația stresantă sau traumatică prin care trece.

Apropiați-vă fizic de copil atunci când trece prin emoții negative. Oferiți-i posibilitatea să le exprime așa cum reușește.

Inițiați jocuri de rol, povestiți povești, vizionați împreună desene animate prin intermediul cărora să discutați despre emoțiile personajelor. Apoi să vă imaginați că sunteți în locul lor și discutați ce ați fi simțit.

Ajutați copilul să identifice și să numească emoția pe care o simte, utilizând emoticoane, imagini ale emoțiilor, desene etc. Încurajați-l să exprime de la persoana I – *„Îmi este frică”, „Mă simt speriat”.*

Etapa: Înțelegerea emoțiilor

Acceptați toate emoțiile pe care copilul le simte și manifestă (frică, supărare, furie, tristețe, frustrare, nemulțumire etc.), oricât de diferite ar fi de ale dvs. în aceeași situație.

Prin mesaj verbal și/sau nonverbal transmiteți copilului faptul că sunteți alături de el și înțelegeți ceea ce simte.

Validați emoțiile copilului prin mesaje de genul: *„Sunt sigur că ești necăjit”, „Pari să fii trist de ceea ce se întâmplă”, „Îmi dau seama că te-ai speriat, și eu am simțit la fel”, „Așa mă simt și eu acum.” „Îmi dau seama că îți este greu să nu te vezi atât timp cu colegii din grupă.” „Înțeleg că te simți rău, știi că nu e ușor, hai să vedem cum te pot ajuta...”*

Evitați să calmați copilul prin expresii descurajatoare *„Liniștește-te”, „Nu mai plânge”, „Nu țipa, îi deranjezi pe cei din jur”.* Copiii vor înțelege că sunteți insesibili la emoțiile lor. Descărcarea prin plâns are rol benefic. Prin lacrimi se elimină o serie de substanțe toxice care se acumulează în corpul nostru în situații de stres.

Vorbiți-i deschis despre emoții, ajutați-l să înțeleagă că aceste trăiri sunt normale.

Etapa: Reglarea emoțională

Prin mângâieri, îmbrățișări, ton cald comunicați copilului că poate apela cu încredere la voi

atunci când traversează un moment dificil.

Asigurați copilul că nu este în niciun pericol. Spuneți copilului că este în regulă să fie trist, să-i fie teamă, dar că este în regulă și să fie fericit, să se simtă bine și să se joace, chiar și atunci când se întâmplă ceva trist.

Exersați împreună cu copilul tehnici de relaxare cu ajutorul respirației (să inspire adânc, să numere până la 3 cu respirația oprită și apoi să expire) sau al imaginației (să se gândească la un lucru/loc plăcut – poate fi compusă împreună cu el o mică poveste plăcută la care să se gândească atunci când trăiește o emoție puternică – frică sau furie).

Exemple de exerciții:

- Baloane de săpun: imaginar suflați împreună pentru a crea baloane de săpun.
- Șarpele: povestiți copilului cum arată un șarpe atunci când este calm – stă încolăcit și privește liniștit în jur. Spuneți-i să inspire adânc, apoi când expiră să scoată un sâsâit cât poate de lung.

Pentru a se liniști, dați-i copilului să cuprindă o jucărie de pluș, să miroase ceva plăcut, să privească ceva plăcut, ascultați împreună muzică relaxantă, dansați liniștit.

Pentru a sustrage atenția de la emoția trăită și gândurile îngrijorătoare sau triste ascultați muzică, dansați, faceți puzzle, desenați.

Acceptați sentimentele de *furie*, dar nu și acțiunile violente. Dacă dintr-un acces de furie copilul vă lovește, cea mai bună soluție pentru a-l liniști este să-l prindeți de mână și să îi spuneți: “*Înțeleg că ești supărat/ă, dar nu este normal să mă lovești sau să te comporți în acest fel!*”.

Vorbiți despre *frici* într-un mod jucăuș. Poate fi de ajutor să folosiți păpuși, jucării de pluș, povești și arta pentru a vorbi despre temeri. În acest fel, copiii își pot exprima mai bine sentimentele, ceea ce le da un simț al controlului. Rugați-i să vorbească despre desenele lor sau orice altă creație pe care o realizează.

Nu forțați copilul să-și înfrunte temerile. Aveți răbdare cu copilul și aveți grijă să-i menajați emoțiile. Nu-l forțați să intre în odaia întunecată sau să se uite sub pat, doar pentru a-i demonstra că nu este nimic acolo. Copilul are nevoie de timp să înțeleagă ce sunt, cum apar sentimentele de teamă și cum să le depășească. E nevoie de pregătire pentru a înfrunta frica sau fobia

Împărtășiți cu el propriile dvs. metode prin care faceți față stresului, pentru ca el să poată învăța din experiența dvs.

Fiind sprijiniți și mângâiați atunci când experimentează diverse emoții, precum și printr-o legătură părinte-copil puternică, vor câștiga încredere și vor fi mai capabili să-și comunice nevoile și să le înțeleagă mai bine pe cele ale altora.

Bibliografie:

1. <https://littleteam.ro/emotiile-copiiilor-nostri.html>
2. Copilul mic și lumea emoțiilor

IMPLICAREA PĂRINȚILOR ÎN JOCURILE COPILOR

Pantazi Camelia, prof. înv. primar
Școala Gimnazială „Ion Creangă”, Brăila

*Moto: „Părinții sunt modelele de bază pentru copii.
Fiecare cuvânt, mișcare și acțiune au un efect.” – Bob Keeshan*

Părinții sunt un bun exemplu pentru proprii copii, este cel mai lesne exemplu de urmat, mai ales în primii ani de viață. Familia este cadrul fundamental în interiorul căruia sunt satisfăcute nevoile de bază ale copilului, atât biologice cât și psihologice și sociale. Familia și mediul familial reprezintă veriga de legătură a copilului cu societatea și constituie matricea care îi imprimă primele și cele mai importante trăsături caracteriale și morale ale copilului.

Părinții au un rol extrem de important în dezvoltarea emoțională a copilului, ambii părinți au un rol deosebit, atât mama, cât și tatăl. Este adevărat căci în primii ani de viață, rolul mamei este mult mai necesar și mai complex, față de cel al tatălui, dar crescând, copilul va avea nevoie și de modelul tatălui, care îi va inspira copilului siguranța de care acesta va avea nevoie pentru a intra în societate.

Foarte importantă este și relația dintre părinți, nu contează care dintre ei este cel mai important, sau care are rolul cel mai complex, ci contează foarte mult mediul ambiant, relația dintre părinți și relațiile dintre toți membrii familiei, modul de raportare al unora la ceilalți, armonia și relațiile dintre aceștia, modul în care își vorbesc, cum se ajută sau cum își împart sarcinile.

În cadrul familiei, copilul are parte de primele lecții de viață, iar părinții sunt cei care îi oferă un prim model de învățare. Dar și după ce crește și copilul ajunge la grădiniță/ școală, rolul părinților nu se termină, ci continuă, și este în continuare la fel de important. Colaborarea între actorii implicați, elev-profesor-părinte, este foarte chiar necesară și influențează viața școlară a copilului.

Sarcina principală a părinților nu este numai de a le oferi copiilor îngrijirea necesară și condițiile de dezvoltare, ci și de a-i ajuta să obțină abilitățile și cunoștințele necesare pentru maturitate. Abilitățile și cunoștințele despre lume la copilul preșcolar se formează prin intermediul jocului și a jucăriilor. Copilul de vârstă preșcolară se joacă tot timpul. Prin joc se afirmă eul copilului, personalitatea sa. Mai târziu, el se poate afirma și prin activitatea școlară valorificată prin calificative, etc. Copiii care sunt lipsiți de posibilitatea de a se juca cu alți copii de vârstă asemănătoare, fie din cauză că nu sunt obișnuiți, fie din cauză că nu au cu cine, rămân nedevelopați din punct de vedere al personalității. Jocul oferă copiilor o multitudine de impresii care contribuie la îmbogățirea cunoștințelor despre lume și viață, totodată îi mărește capacitatea de înțelegere a unor situații complexe, creează capacități de reținere stimulând memoria, capacități de concentrare, de respectare a unor reguli, capacități de a lua decizii rapide, de a rezolva situații-problemă.

Jocul este esența copilăriei și înseamnă pentru copil distracție și plăcere. Pe chipul copilului, atunci când se joacă se citește bucurie. Din perspectiva copilului scopul jocului este obținerea plăcerii.

Copilul are nevoie să se joace zilnic, să se joace singur, să se joace cu alți copii și cu părinții săi. Oricât de neînsemnată, de neinteresantă și de banală este joaca unui copil în ochii adulților, aceasta are valențe pozitive pentru copil. Căci, prin joc, copilul învață, să se concentreze, să-și respecte partenerul de joacă, să construiască, să-și dezvolte și să-și stimuleze imaginația. În timp ce se joacă, cel mic își folosește toate cele cinci simțuri (văzul, auzul, mirosul, gustul și simțul tactil), motiv pentru care jocul reprezintă primul stadiu de învățare și activitate creatoare, dobândește capacități și experiențe noi, își cultivă spiritul de observație, memoria, atenția, imaginația, gândirea și spiritul artistic.

Jocul înseamnă bucuria părintelui de a comunica cu copilul, energia și libertatea de a educa copilul, speranța că va învăța și va pune în practică ceea ce îi transmite.

În timpul jocului participarea părinților alături de copil este foarte prețioasă și importantă pentru că, îi dau copilului siguranță, îi creează confort psihic, știind că poate împărți jocul cu persoanele care îl iubesc, îl îngrijesc și au grijă să nu i se întâmple nimic rău.

Prin joc copiii își satisfac dorința firească de manifestare și independență. Jocul nu constituie pentru copil o simplă distracție. Jucându-se, cunoaște și descoperă lumea și viața într-o formă accesibilă și atractivă pentru el. Pe măsură ce înaintează în vârstă și se dezvoltă, conținutul jocurilor se extinde cuprinzând și relațiile sociale dintre oameni.

Bibliografie:

1. Colceag, F., Alexandru, F. (2018), *Copilul tău este un geniu*, Editura Tikaboo
2. Verza, E. Verza, F. E. (2017), *Psihologia copilului*, Editura Trei
3. Citat despre familie: <http://www.citatepedia.ro>

IMPLICAREA PĂRINȚILOR ÎN VIAȚA ELEVILOR

Moise Carmen, prof. înv. primar
Școala Gimnazială „Ion Creangă”, Brăila

Primul mediu în care copiii se comportă ca ființe umane este familia. Procesul formării personalității, imaginea și stima de sine, anumite achiziții, cunoștințe, comportamente, precum și tulburările de personalitate, toate acestea sunt influențate de calitatea relațiilor familiale, de modul în care părinții își educă copiii, de suportul și controlul parental.

Așadar, mediul familial este primul mediu educativ pe care copilul îl cunoaște și a cărui influență îl marchează considerabil în dezvoltarea sa ca individ, acesta reprezentând locul cel mai propice pentru începerea educației. Părinții sunt primele modele în viața copiilor, aceștia având un impact direct și durabil asupra celor mici, jucând astfel un rol important în educația lor. Ei reprezintă un partener-cheie în dezvoltarea și modelarea copiilor, iar implicarea acestora în educația lor sporește șansele ca cei mici să devină adulți de succes.

Pe lângă rolul esențial de a crește copiii, asigurându-le existența materială, părinții au rolul de a crea un mediu adecvat dezvoltării copiilor, iar aceștia să dispună de un climat familiar, afectiv și moral. Rolul jucat de climatul educativ din familie asupra învățării a constituit un obiect de cercetare pentru pedagogi, psihologi, psihosociologi. Explicit, s-a avut în vedere ceea ce fac părinții în împrejurări determinate, ce atitudine iau față de o situație-problemă, ce importanță acordă elevului, modul cum reacționează la unele situații neplăcute, etc. Statistic se constată că, în general, climatul educativ este de o calitate inferioară în cadrul familiilor elevilor slabi în comparație cu climatul din familiile elevilor buni. În plus, reușita școlară a elevilor corelează pozitiv cu atmosfera din familie, cu tonalitatea afectivă, cu calitatea securității familiale și dimensiunea socioculturală a acesteia.

Astfel, în general, părinții consideră că datoria lor este de a satisface nevoile primare ale copiilor, oferindu-le hrană, locuință, îmbrăcăminte, însă la fel de important este comunicarea, înțelegerea, timpul petrecut împreună, susținerea oferită, toate acestea pentru dezvoltarea sentimentului de apartenență și a stimei de sine. În cazul în care copilul va beneficia de securitate, afecțiune, apreciere, stimă, experiențe noi, va reuși să se dezvolte armonios și va avea toate șansele să se integreze în societate și să devină un bun părinte la rândul său.

Un alt rol important al familiei este formarea conduitelor de bază și a comportamentului adecvat pentru integrarea socială, întrucât pentru a face față problemelor legate de viață, cei mici copiază comportamentul adulților, familia jucând un rol crucial în adaptarea copiilor în școală și mai târziu, în viață. Familia are menirea de a-l introduce pe copil în valorile grupului de referință, dar și de formare a primelor conduite sau de interiorizare a unor stări spirit elementare.

De asemenea, familia constituie mediul cel mai natural cu putință și care exercită o influență imensă, de multe ori în mod implicit, ascuns, indirect. Carențele manifestate în acest nivel reberberează într-un mod profund și de durată asupra comportamentului copiilor tineri. Un climat prosperator, tonifiat, va constitui un factor favorizant pentru îmbogățirile ulterioare. Familia trebuie mai mult să formeze decât să informeze. Copilul „absoarbe” din mediul apropiat, familial, primele impresii, formându-și conduita prin mimetism și contagiune directă. Copiii vor face sau vor crede oricum părinții, imitând comportamentele acestora.”

Astfel, o mare parte din cunoștințele despre natură, igienă, deprinderile de comportament în societate (cinstea, respectul, sinceritatea, ordinea, decența, bunul simț), precum și felul în care se exprimă derivă din familie, în urma interacțiunii dintre părinte și copil, implicația adultului și explicațiile oferite.

Prin urmare, în creșterea, educarea și formarea lor este nevoie de o îmbinare a înțelegerii, afecțiunii, comunicării și autorității părintești astfel încât implicația familiei să ducă la formarea unor atitudini și deprinderi adecvate în societate.

În plus, comunicarea bazată pe o relație de demnitate și de recunoaștere reciprocă are un rol central în relația dintre părinți și copii, ca explicațiile, raționamentele, negocierile și argumentele. În acest mod, copiii cresc învățând ce înseamnă responsabilitatea, autocontrolul și egalitatea și ajung mai pregătiți pentru a deveni adulți. Opiniilor copilului trebuie să li se acorde importanța cuvenită, în funcție de vârsta și de gradul de maturitate, dar aceasta nu înseamnă acordarea unei autonomii totale, ci implicarea și încurajarea participării copilului în procesul de luare a deciziilor ce îi afectează viața.

Cu alte cuvinte, viitorul copilului depinde în mod principal de modul în care părintele acestuia își îndeplinește rolul. Familia este o valoare supremă, importanța ei în formarea și devenirea personalității copiilor fiind incontestabilă, însă mediul de familie poate să exercite o influență atât pozitivă, cât și negativă care să persiste pe tot parcursul vieții. Modul în care se comportă și acționează adulții depinde la rândul său atât de educația pe care au primit-o aceștia în familie, cât și de alți factori cum ar fi ereditatea, mediul natural și social, școala, biserica, instituțiile culturale și mass-media.

Cu toate acestea, prezența părinților este primul și cel mai important aspect și indiferent dacă părinții vor sau nu să transmită copiilor valorile și credințele lor, cei mici vor absorbi o parte dintre ele doar prin simplul fapt că locuiesc în același mediu cu părinții. Dacă părinții sunt un bun exemplu și vin cu argumente solide, copilul va reuși să-și formeze un comportament dezirabil, însă dacă adultul se contrazice în fapte, nu este alături de copil și nu se ocupă de educația acestuia, atunci copiii se vor simți neimportanți, vor căuta atenție, iar mai târziu cel mai probabil vor fi în contradicție și dezacord cu părinții.

Dat fiind faptul că cei mici imită tot ceea ce văd la părinții lor, înseamnă faptul că exemplu dat de părinte, comportamentul său și atitudinea pe care o are este decisivă. Din moment ce o bună parte din parentaj include a fi un model de urmat, trebuie să te asiguri că faci tu însuși ceea ce le ceri celorlalți să facă. Copiii sunt influențați de părinți din prima secundă în care s-au născut. Prin urmare, fii un exemplu bun de urmat. Nu te aștepta de la copilul tău să facă un lucru pe care tu nu ești dispus să-l faci.

Este evident faptul că părinții care se implică în viața copiilor lor, îi ajută să ia decizii, îi susțin, le oferă o educație armonioasă, atunci cei mici se vor dezvolta în mod corespunzător și vor deveni cetățeni adevărați. În cazul în care aceștia nu beneficiază de educația părinților care sunt ca niște profesori pentru ei, atunci le va fi mult mai greu să aibă un comportament adecvat și să se dezvolte corect din punct de vedere fizic, intelectual, moral, estetic, ecologic.

În literatura de specialitate sunt cunoscute mai multe stiluri parentale, precum stilul cooperativ-democratic, stilul *laisser-faire*, stilul dictatorial-autocratic și cel dirijist. Dintre acestea, evident că cel mai adecvat este stilul democratic, care presupune un stil de parenting echilibrat, fără cerințe exagerate puse pe umerii copilului, fără neglijență sau prea multă libertate, acesta presupunând un control adecvat, precum și sprijin și îndrumare atunci când este cazul.

Un alt aspect important în dezvoltarea armonioasă a copiilor este implicarea părinților în activitatea și viața școlii. În mod tradițional, pedagogia a pus foarte mult accentual pe relația dintre profesor și elev și mai puțin pe cea dintre profesor și părinți. Cu toate acestea, părinților le este permis să fie reprezentanți ai consiliilor din școală, să se implice în organizații și asociații ale părinților și să participe la activități din cadrul școlii pentru a putea lua decizii înțelepte împreună pentru binele copiilor. Părinților le revine astfel dreptul de a decide asupra numeroaselor aspecte din viața școlii și pot participa totodată la desfășurarea unor activități și practice pentru întărirea relației atât dintre părinte și cadru didactic, cât și dintre părinte și copil.

Școala și familia sunt două instituții care au nevoie una de cealaltă, fiind necesară găsirea unei căi prin care toți actorii educaționali implicați să colaboreze împreună, iar relația lor să se bazeze pe încredere, ajutor și respect. Doar în acest fel, putem contribui cu toții la educația de calitate a elevilor și formarea unor generații sănătoase și responsabile de care depinde viitorul nostru, al tuturor.

După cum a fost amintit anterior, una dintre modalitățile de a crește calitatea educației copiilor o constituie colaborarea frecventă între cadrele didactice și părinți, relația lor fiind bazată pe ajutor reciproc, sprijin, respect și comunicare constantă.

Cu toate acestea, s-a remarcat faptul că atât în România, cât și în alte țări din Europa și din lume, relația dintre școală și familie este uneori defectuoasă. Părinții se dovedesc a fi neimplicați, închiși și retrași, iar cadrele didactice nu desfășoară activități care să presupună și participarea adulților, iar de cele mai multe ori sunt semnalate nemulțumiri atât din partea organelor școlare, cât și din partea familiilor.

Există evident destule cazuri în care relația dintre profesori și părinți nu este una foarte bună din diferite motive. Fie profesorul nu acceptă ca părinții să intervină cu idei/sugestii în activitatea didactică, fie părinții prezintă foarte mult dezinteres în ceea ce privește școala.

În general, părinților li se aduc reproșuri legate de timiditate, conservatorism, lipsa de interes și de responsabilitate, critici frecvente la adresa școlii, contacte limitate cu instituția de învățământ și rolul parental rău definit. De multe ori aceștia sunt acuzați că nu înțeleg cu adevărat procesul educativ și că ajung să perceapă școala cu neîncredere și reticență. În schimb, familia critică școala punând accent pe

rezultate negative ale elevilor din cauza cadrelor didactice, sau atrăgând atenția asupra stilului democratic al profesorilor, neînțelegând exigențele din cadrul instituției de învățământ.

Pentru ca această relație să funcționeze este necesar ca familia să fie interesată de educația și viitorul copiilor, iar școala să-și argumenteze modurile de abordare pe care le folosește, regulile impuse și obiectivele pe care dorește să le atingă. Modalitățile de colaborare între cele două instituții se pot face prin convorbiri telefonice sau întâlniri programate, vizite la domiciliu, consultații sau activități nonformale.

Există însă și țări, precum Anglia, Belgia, Elveția, Norvegia, Germania, Austria în care au loc întâlniri frecvente între profesori și părinți fie pentru a discuta problemele legate de educația copiilor și de a găsi soluții, fie pentru implicarea adulților în activitățile școlare și extrașcolare cu cei mici.

În țara noastră, legătura cadre didactice-părinți este uneori deficitară, depinzând în mod special de nivelul de trai al familiei, condițiile familiale, educația părinților, numărul mare al familiilor dezorganizate, numeroase sau cele în care adulții sunt în șomaj. Părinții pasează de foarte multe ori educație pe umerii profesorilor, considerând că simpla prezență a copiilor în cadrul instituției de învățământ le poate aduce succesul, fără a fi nevoie ca ei să depună foarte mult efort. Acest gen de mentalitate nu este una corectă întrucât este important ca părinții să se implice în egală măsură în educarea copiilor, în colaborare cu profesorii care să le asigure asistența necesară.

În primul rând părinții se pot implica prin preocuparea constantă în ceea ce privește învățarea și comportamentul adoptat de propriul copil la școală. Astfel, este necesar ca adulții să participe la ședințele și consultațiile cu părinții care se desfășoară regulat la școală. Pe lângă acest lucru, ei trebuie să se ocupe de copii prin oferirea sprijinului și ajutorului acasă în cazul în care cei mici întâmpină dificultăți. În același timp, se pot implica prin participarea la activitățile extracurriculare desfășurate, precum serbări, excursii, vizite, drumeții, concursuri în aer liber.

Ideal ar fi ca elevii să aibă la dispoziție un mediu adecvat de educație, să simtă afecțiune și respect din partea adulților, să aibă libertatea de a socializa și de a se exprima și să primească din ambele părți susținere și ajutor pentru a căpăta încredere și pentru a fi motivați să învețe. Doar prin implicarea celor două instituții, familie și școală, cei mici vor beneficia de un climat familiar și școlar adecvat, cadru propice dezvoltării și învățării.

Un alt mod corect de comportare a părinților este implicarea acestora în jocurile copilăriei celor mici. Pentru copii, joaca este o activitate fizică care presupune spontaneitate, bucurie, curiozitate și improvizație. Aceasta promovează condiția fizică, eliberarea de tensiuni și starea de bine. Este interactivă, creează legături strânse între părinți și copii, în special când părinții se implică cu adevărat și intră în lumea copiilor, în care domnesc exuberanța și imaginația.

Din păcate, în multe familii din zilele noastre joaca a fost aproape uitată. Majoritatea părinților se tem ca nu cumva copiii lor să cadă și să se rănească sau murdărească. În schimb, adevăratele probleme presupun lipsa creativității și apatia. De asemenea, ei mai cred că prin joacă copiii devin agitați și impulsivi ori agresivi, iar din acest motiv sunt cazuri în care adulții prefer să găsească copiilor alte activități mai puțin solicitante din punct de vedere fizic, precum cititul sau petrecerea timpului pe telefon, ajungând să petreacă mai mult timp în fața ecranelor, decât afară la joacă. Astfel, este indicat ca părinții să nu-și manipuleze proprii copii și să nu le împiedice dorința de a se juca cum doresc, ba chiar să se implice și ei înșiși în această activitate recreativă.

Printre beneficiile jocului se numără faptul că cei mici devin mai inteligenți, se dezvoltă din punct de vedere fizic, psihic și emotional, devin mai agreabili și sociabili, învață să fie ființe morale, ajută copiii să fie mai veseli și mai optimiști. Beneficiile jocului se răsfrâng și asupra adulților, ajutând la menținerea unei relații strânse cu copiii și crearea unei atmosfere armonioasă în mediul familial.

Așadar, părinții se pot implica și ei în jocurile copilăriei ori de câte ori găsesc timp. Se pot juca atât în interior (puzzle, jocuri de construcții, jocuri sociale, etc), cât și afară, unde tipurile de jocuri și activități sunt nenumărate, de la jocuri ale copilăriei desfășurate în curte sau în parc, până la practicarea unui sport în aer liber.

Astfel, implicarea părinților în viața elevilor, atât acasă, cât și la școală, va avea un rol extrem de benefic în viața celor mici. Aceștia se vor simți iubiți, apreciați, sprijiniți și vor putea face față tuturor greutăților întâmpinate pe parcursul dezvoltării lor „Lumina soarelui și încurajările părinților permit copilului să crească și să câștige controlul asupra mediului în care va trăi.”

Bibliografie:

1. Anthony, T., D, (2015), *Arta hârjolelii. Exerciții amuzante de practicat cu copiii*, Editura Trei, București.
2. Cucos, C., (2006), *Pedagogie*, Editura Polirom, Iași.
3. Manolache, A., (2012), *Managementul strategic al resurselor umane în învățământul preșcolar*, Editura Cuvântul Info, București.
4. Neacșu. I., (2015), *Metode și tehnici de învățare eficientă*, Editura Polirom, Iași.
5. Pânișoară. I-O., (2017), *Ghidul profesorului*, Editura Polirom, Iași.
6. Renna, M., E., (2017), *10 pași pentru a deveni un părinte (aproape) perfect*, Editura Trei, București.

EMOȚIILE ȘI HORMONII STĂRII DE BINE

prof. dr. **Aristica Balaban**,
Școala Gimnazială „Vasile Alecsandri”, Brăila

Emoțiile.

Emoțiile sunt stări psihologice și fiziologice intense care apar în răspuns la anumite stimuli sau evenimente. Acestea sunt adesea resimțite sub formă de sentimente subiective și pot fi exprimate prin mijloace verbale, nonverbale sau comportamentale. Emoțiile au o gamă largă de influențe asupra gândurilor, comportamentelor și experiențelor individuale.

Emoțiile au și o componentă fiziologică, care poate include modificări ale ritmului cardiac, tensiunii arteriale, expresiilor faciale și altele. De asemenea, ele pot juca un rol important în comunicare, permițând oamenilor să-și exprime și să-și înțeleagă trăirile reciproce. Studiul emoțiilor este un domeniu important în psihologie și contribuie la înțelegerea complexității experienței umane.

Clasificarea emoțiilor

Există mai multe moduri de a clasifica emoțiile, iar diverse teorii psihologice propun diferite sisteme de clasificare. Iată câteva dintre principalele abordări de clasificare a emoțiilor:

Modelul Celor 6 Emoții de Bază (Paul Ekman): există numeroase teorii și abordări în psihologie care încearcă să explice originile și funcțiile emoțiilor. Iată câteva dintre cele mai cunoscute emoții și câteva aspecte asociate acestora:

1. **Bucuria:** O emoție pozitivă, asociată cu plăcere și fericire. Poate fi exprimată prin zâmbet, râs și alte comportamente de bucurie.
2. **Tristețea:** O emoție negativă, asociată cu pierderea sau dezamăgirea. Poate manifesta în lacrimi, priviri triste sau retrase.
3. **Frica:** O emoție care apare în fața amenințărilor percepute. Răspunsul la frică poate varia de la anxietate ușoară la panică intensă.
4. **Furie/Iritare:** O emoție intensă care apare în situații de frustrare sau pericol perceput. Se poate exprima prin agresivitate verbală sau fizică.
5. **Dezgust:** O reacție la stimuli dezagreabili sau periculoși, cum ar fi mirosurile neplăcute sau mâncarea stricată.
6. **Surpriza:** O emoție asociată cu neașteptatul. Se poate manifesta prin deschiderea ochilor largi și expresii faciale de uimire.

Paul Ekman a dezvoltat această teorie, susținând că aceste șase emoții sunt universale și sunt recunoscute în toate culturile umane.

Modelul Celor 8 Emoții de Bază (Robert Plutchik)

- Bucurie
- Tristețe
- Frică
- Furie/Iritare
- Dezgust
- Surpriză
- Anticipație

- Încredere

Robert Plutchik a adăugat două emoții suplimentare la lista lui Ekman și a dezvoltat un model circular care ilustrează relațiile între aceste emoții, inclusiv emoții combinate (de exemplu, frica + furia = agresiune).

Modelul Celor 16 Emoții (James Russell):

- Bucurie
- Extaz
- Fascinație
- Interes
- Stupoare
- Uimire
- Confuzie
- Incertitudine
- Furie/Iritare
- Dispreț
- Scârbă
- Dezgust
- Tristețe
- Plictiseală
- Remușcare
- Deznădejde

James Russell a extins lista de emoții pentru a include stări afective mai complexe și subtile.

Este important să menționăm că aceste modele nu sunt excluzive și că există alte abordări și teorii în ceea ce privește clasificarea emoțiilor. De asemenea, o persoană poate experimenta emoții în moduri subiective diferite, iar aceasta este o zonă de cercetare în evoluție în domeniul psihologiei emoțiilor.

Hormonii stării de bine

Starea de bine este adesea asociată cu eliberarea anumitor substanțe chimice în creier și în corp, cunoscute sub numele de "hormoni ai stării de bine" sau "hormoni ai fericirii". Acești hormoni contribuie la reglarea dispoziției, a nivelului de stres și la inducerea senzației de fericire. Iată câțiva dintre acești hormoni:

1. **Endorfine:** Sunt cunoscuți ca "hormonii fericirii" sau "hormonii euforiei". Endorfinele sunt eliberate în timpul activităților fizice intense, cum ar fi exercițiile fizice sau râsul. Ele acționează ca analgezice naturale și pot îmbunătăți starea de spirit.
2. **Serotonina:** Este un neurotransmițător care contribuie la reglarea dispoziției, somnului și apetitului. Nivelurile ridicate de serotonină sunt asociate cu starea de bine și fericirea. Exercițiile fizice, expunerea la lumină naturală și alimentele bogate în triptofan pot contribui la creșterea nivelului de serotonină.
3. **Dopamina:** Este asociată cu recompensa și plăcerea. Activități plăcute, cum ar fi mâncarea delicioasă, sexul sau obținerea unor realizări, pot stimula eliberarea de dopamină. De asemenea, dopamina este legată de motivație și implicare în activități.
4. **Oxitocina:** Este adesea numită "hormonul legăturii" sau "hormonul iubirii". Este eliberată în timpul interacțiunilor sociale pozitive, precum îmbrățișările, atingerea sau legăturile emoționale. De asemenea, joacă un rol în procesul de naștere și alăptare.
5. **Cortizolul:** Deși este adesea asociat cu stresul, niveluri moderate de cortizol pot contribui la reglarea energiei și a dispoziției. Activitățile relaxante, cum ar fi meditația și respirația profundă, pot ajuta la menținerea unui echilibru sănătos al cortizolului.

Menținerea unui echilibru adecvat al acestor hormoni este esențial pentru o stare generală de bine și sănătate mintală. Adoptarea unui stil de viață sănătos, care include exerciții regulate, alimentație echilibrată, odihnă adecvată și relații sociale pozitive, poate contribui la stimularea eliberării acestor hormoni ai stării de bine.

Emoțiile și hormonii stării de bine

Emoțiile și hormonii stării de bine sunt strâns interconectați, iar această relație complexă joacă un rol crucial în reglarea stării noastre emoționale și a bunăstării generale. Iată cum emoțiile și hormonii sunt legați:

1. **Endorfine și Bucuria:** Endorfinele, cunoscute ca "hormonii fericirii", sunt eliberate în timpul activităților plăcute sau relaxante. Acestea pot fi declanșate de exerciții fizice, momente de răs, mângâieri și alte experiențe pozitive. Endorfinelor li se asociază adesea stările de euforie și bunăstare.

2. **Serotonina și Starea de Bine:** Serotonina este un neurotransmițător care influențează dispoziția, apetitul și somnul. Nivelele optime de serotonină sunt asociate cu starea de bine și fericirea. Activități precum expunerea la lumină naturală, exercițiile fizice și alimentația echilibrată pot contribui la reglarea nivelului de serotonină.

3. **Dopamina și Plăcerea:** Dopamina este legată de recompensă și plăcere. Eliberarea de dopamină are loc în timpul experiențelor plăcute, precum consumul de mâncare delicioasă, activități recreative sau atingerea obiectivelor. Aceasta poate contribui la sentimente de satisfacție și împlinire.

4. **Oxitocina și Legăturile Sociale:** Oxitocina, cunoscută și sub numele de "hormonul iubirii" sau "hormonul legăturii", este eliberată în timpul interacțiunilor sociale pozitive, cum ar fi îmbrățișările, săruturile și legăturile emoționale. Aceasta contribuie la formarea și întărirea legăturilor sociale.

5. **Cortizolul și Răspunsul la Stres:** Cortizolul este adesea asociat cu răspunsul la stres. Nivele ridicate de cortizol pot apărea în situații de stres cronic și pot avea efecte negative asupra stării de bine. Practicile de reducere a stresului, cum ar fi meditația și exercițiile de relaxare, pot ajuta la menținerea unui echilibru sănătos al cortizolului.

Este important să se înțeleagă că aceste relații sunt complexe, iar influența emoțiilor asupra eliberării hormonilor și invers poate varia de la o persoană la alta. Adoptarea unui stil de viață echilibrat, care include gestionarea stresului, activități fizice regulate și relații sociale sănătoase, poate contribui la menținerea unei stări generale de bine.

Metode de creștere a hormonilor stării de bine.

Există mai multe modalități prin care poți stimula eliberarea hormonilor stării de bine în corpul tău. Aceste metode sunt legate de adoptarea unui stil de viață sănătos, care include aspecte precum alimentația, exercițiile fizice, odihna și gestionarea stresului. Iată câteva modalități de a crește hormonii stării de bine:

1. **Exercițiile Fizice Regulate:** Activitățile fizice, în special cele aerobice, pot stimula eliberarea endorfinelor, numite și "hormonii fericirii". Exercițiile regulate sunt asociate cu o îmbunătățire a dispoziției și reducerea stresului.
2. **Alimentația Sănătoasă:** Consumul de alimente bogate în triptofan (un aminoacid precursor al serotoninei) poate susține producția de serotonină. Acestea includ alimente precum carne de pui, pește, nuci și semințe. O alimentație echilibrată, bogată în nutrienți, contribuie și la starea generală de bine.
3. **Expunerea la Lumină Naturală:** Expunerea regulată la lumină naturală poate stimula producția de serotonină și contribui la reglarea ritmului circadian. Petrecerea timpului în aer liber în timpul zilei poate avea efecte pozitive asupra dispoziției.
4. **Relații Sociale Pozitive:** Interacțiunile sociale pozitive, cum ar fi petrecerea timpului cu prietenii și familia, pot stimula eliberarea oxitocinei și contribui la starea de bine. O conexiune socială sănătoasă este esențială pentru bunăstarea emoțională.
5. **Meditația și Relaxarea:** Practicile de meditație, respirație profundă și alte tehnici de relaxare pot ajuta la reducerea nivelului de cortizol (hormonul stresului) și la îmbunătățirea stării de bine.
6. **Realizarea de Activități Plăcute:** Participarea la activități care îți aduc bucurie și satisfacție poate stimula eliberarea de dopamină. Aceasta poate include hobby-uri, activități artistice sau alte pasiuni.
7. **Somnul Bun:** Un somn adecvat și de calitate este esențial pentru echilibrul hormonal. Lipsa somnului poate afecta negativ nivelurile de serotonină și alte substanțe chimice responsabile de starea de bine.
8. **Râsul:** Râsul este o modalitate excelentă de a elibera endorfine și a îmbunătăți starea de spirit. Uită-te la comedii, petrece timp cu cei dragi și găsește motive să râzi în mod regulat.

Este important să menții o abordare echilibrată și să încerci să integrezi aceste practici într-un mod sustenabil în viața de zi cu zi pentru a menține o starea generală de bine.

Hrana și hormonii stării de bine

Alimentația joacă un rol semnificativ în reglarea nivelurilor hormonilor stării de bine. Consumul de anumite alimente poate influența producția de neurotransmițători și hormoni, contribuind astfel la

starea generală de bine și la echilibrul emoțional. Iată câteva alimente care pot avea un impact pozitiv asupra hormonilor stării de bine:

-Alimente bogate în triptofan pentru serotonină:

Triptofanul este un aminoacid esențial și un precursor al serotoninei, neurotransmițător asociat cu starea de bine. Alimente precum carne de pui, curcan, pește, nuci, semințe de dovleac și brânză pot contribui la creșterea nivelului de triptofan.

-Alimente bogate în acizi grași omega-3:

Acizii grași omega-3, găsiți în pește gras (cum ar fi somonul și tonul), semințe de in, nuci și ulei de nuci, pot avea efecte pozitive asupra stării de bine și pot contribui la reglarea nivelului de serotonină în creier.

-Ciocolata neagră:

Ciocolata neagră conține substanțe chimice precum teobromina și feniletilamina, care pot stimula eliberarea de endorfine și pot contribui la îmbunătățirea stării de spirit.

-Banane:

Bananele conțin triptofan și vitamina B6, care este esențială pentru conversia triptofanului în serotonină. Aceste fructe pot fi benefice pentru echilibrul hormonal și pentru starea de bine.

- Fructe cu coajă lemnoasă:

Nuci, alune, migdale și alte fructe cu coajă lemnoasă sunt surse bune de triptofan și magneziu. Magneziul poate ajuta la reglarea stresului și la îmbunătățirea stării de bine.

- Legume cu frunze verzi:

Spanacul, kale-ul și alte legume cu frunze verzi sunt bogate în magneziu și acid folic, care pot contribui la sănătatea mentală și la reglarea stării de bine.

- Proteine:

Consumul de proteine magre (termen din limba italiană), cum ar fi carnea slabă, peștele, tofu-ul și leguminoasele, poate ajuta la asigurarea unui aport adecvat de aminoacizi esențiali, care sunt necesari pentru sinteza neurotransmițătorilor.

- Carbohidrați complecși:

Alimentele bogate în carbohidrați complecși, cum ar fi cerealele integrale, orezul brun și legumele, pot contribui la creșterea nivelului de serotonină în creier.

Este important să menții o dietă echilibrată și variată, care să furnizeze toți nutrienții esențiali pentru sănătatea mentală și fizică. De asemenea, este bine să acorzi atenție dimensiunilor porțiilor și să fii conștient de modul în care anumite alimente pot influența starea ta de bine.

Concluzii

Relația dintre emoții și hormoni stării de bine este strânsă. Endorfinele sunt asociate cu bucuria, serotonină cu starea de bine, dopamina cu plăcerea, oxitocina cu legăturile sociale, iar cortizolul cu răspunsul la stres.

Metodele de creștere a hormonilor stării de bine includ exercițiile fizice regulate, alimentația sănătoasă, expunerea la lumină naturală, relațiile sociale pozitive, practicile de relaxare și somnul adecvat.

Alimentele pot influența hormonii stării de bine. Alimente bogate în triptofan, acizi grași omega-3, ciocolată neagră, banane, fructe cu coajă lemnoasă, legume cu frunze verzi, proteine și carbohidrați complecși sunt menționate pentru impactul lor pozitiv.

Menținerea unui echilibru între aceste aspecte într-un stil de viață sănătos contribuie la menținerea unei stări generale de bine și sănătate mintală.

Bibliografie:

1. Graziano Breuning, L., *Creierul fericit*, Curtea Veche Publishing, București.
2. Ekman, P. (2019). *Emoții date pe față*, Grupul Editorial Trei, București.
3. Dillon, R. (2017). *Secretul întineririi*, Grupul Editorial Trei, București.
4. Miu, A. C., Olteanu, A. I. (2002). *Neuroștiințe. De la mecanisme moleculare și celulare la comportament și evoluție*, Editura Dacia, Cluj-Napoca
5. Plutchick, R. (1991). *The emotions*, University Press of America, Lanham, London.
6. <https://smartliving.ro/hormonii-fericirii-si-rolul-lor-in-echilibrul-psihic/>

INCURSIUNE ÎN LUMEA EMOȚIILOR PRIN JOC ȘI POVESTE

Vâlcu Nina Nicoleta, prof. înv. preșc.
Busuioc Cristina Daniela, prof. înv. preșc.
Grădinița cu P.P. nr. 47, Brăila

Pentru ca un copil să-și mențină o stare de sănătate mentală are nevoie de o dezvoltare emoțională optimă, componentă esențială a adaptării, influențând relațiile sociale din punct de vedere al menținerii și al dezvoltării acestora.

Abilitățile emoționale dezvoltate dau copiilor mai multe șanse pentru a se dezvolta pe plan personal să fie mulțumiți în viața , să comunice ușor cu cei din jurul lor, să aibă un stil de gândire productiv care să le dea posibilitatea să funcționeze cu ușurință în mai multe domenii profesionale. Nu același lucru se întâmplă cu copiii care nu își pot controla emoțiile, care se simt îndepărtați, frustrați. Ei nu pot comunica cu cei din jur neputând să își recunoască emoțiile și deseori au probleme de adaptare.

Dezvoltarea emoțională poate fi susținută prin adoptarea de metode, strategii potrivite în cadrul jocurilor desfășurate. Metode precum învățarea prin descoperire, experimentul, stimulează curiozitatea copiilor pentru a înțelege diverse fenomene din jurul lor.

Încorporarea în lumea emoțiilor prin intermediul jocului și poveștii este o experiență captivantă și profundă. Acest proces poate avea loc în mai multe moduri, iar elementele cheie includ crearea unei povești convingătoare, dezvoltarea personajelor, implicarea emoțională a jucătorilor și utilizarea designului jocului pentru a transmite și accentua emoțiile.

1. **Poveste captivantă:** O poveste bine scrisă și intrigantă este esențială pentru a capta atenția și a stârni emoții. Povestea ar trebui să aibă personaje complexe, conflicte semnificative și momente de cotitură care să implice și să emoționeze jucătorii.
2. **Dezvoltarea personajelor:** Personajele sunt cheia pentru conectarea emoțională. Oferiți personajelor trăsături realiste, conflicte interne și evoluție pe parcursul poveștii. Permiteți jucătorilor să-și simtă și să-și înțeleagă personajele, creând astfel o legătură puternică.
3. **Muzică și sunet:** Folosiți coloane sonore și efecte sonore pentru a amplifica emoțiile. Muzica potrivită într-un moment tensionat sau melodiile care reflectă stările de spirit ale scenei pot influența profund modul în care jucătorii percep și trăiesc jocul.
4. **Design vizual:** Aspectul vizual al jocului poate spori atmosfera și emoțiile. Culorile, iluminarea și detaliile grafice pot transmite diferite emoții. Schimbările în designul de mediu sau aspectul personajelor pot semnală, de asemenea, evoluții în poveste și emoții asociate.
5. **Alegeri și consecințe:** Permiteți jucătorilor să ia decizii care să afecteze povestea și să simtă consecințele acestor alegeri. Această implicare în procesul narativ sporește imersiunea și conectarea emoțională.
6. **Dialoguri autentice:** Scrieți dialoguri care să sune naturale și autentice. Acestea ar trebui să reflecte personalitățile personajelor și să transmită emoțiile într-un mod credibil.
7. **Interacțiunea directă:** Permiteți jucătorilor să interacționeze direct cu mediul și personajele, inclusiv prin intermediul mecanicilor de joc. Atingerea, explorarea și interacțiunea pot adăuga o dimensiune emoțională suplimentară.
8. **Secvențe de acțiune și suspans:** Introduceți momente de acțiune și suspans pentru a menține ritmul și a stârni emoții puternice. Aceste secvențe pot provoca frică, bucurie sau tensiune, în funcție de contextul poveștii.
9. **Evoluție și rezoluție:** Asigurați-vă că povestea are o evoluție semnificativă și o rezoluție satisfăcătoare. Jucătorii ar trebui să simtă că călătoria lor a avut un impact și a fost o experiență emoțională valoroasă.

Prin integrarea acestor elemente în designul jocului și în narativa sa, puteți crea o experiență captivantă care să îmbine perfect jocul cu emoțiile și povestea.

În explorarea lumii emoțiilor prin poveste, este esențial să se creeze o narativă bogată și captivantă, care să se conecteze cu cititorii și să stârneasce o gamă largă de sentimente. Iată câteva principii și strategii care vă pot ajuta să realizați o incursiune profundă în lumea emoțiilor prin intermediul poveștii:

1. **Identificare cu personaje:** Construiți personaje complexe și tridimensionale, cu care cititorii pot empatiza și se pot identifica. Aducând în scenă personaje cu care cititorii pot relaționa, se creează o conexiune emoțională mai puternică.
2. **Conflict și rezolvare:** Introduceți conflicte semnificative care să provoace emoții puternice. Prin abordarea unor teme universale precum iubirea, pierderea, sacrificiul sau curajul, puteți atinge corzile sensibile ale cititorilor.
3. **Ritm și suspans:** Mențineți un ritm adecvat și utilizați suspansul pentru a menține interesul cititorilor. Alternanța între momentele de calm și cele intense poate construi o tensiune care amplifică impactul emoțional al poveștii.
4. **Descrieri vii și atmosferă bine conturată:** Folosiți limbaj descriptiv pentru a crea imagini vii și a construi o atmosferă captivantă. Detaliile bine alese pot amplifica emoțiile și pot ajuta cititorii să se simtă complet absorbiți în lumea povestirii.
5. **Evocarea simțurilor:** Adresați-vă la toate simțurile pentru a adăuga profunzime și realism poveștii. Descrierea senzațiilor, mirosurilor, gusturilor și sunetelor poate contribui semnificativ la crearea unei experiențe emoționale autentice.
6. **Dialoguri autentice:** Scrieți dialoguri care să sune naturale și să reflecte personalitățile personajelor. Conversațiile autentice pot transmite emoții și pot dezvălui aspecte importante ale relațiilor dintre personaje.
7. **Transformarea personajelor:** Permiteți personajelor să se schimbe și să evolueze pe parcursul poveștii. Transformările personajelor pot adăuga un strat suplimentar de emoție și profunzime narativă.
8. **Flashback-uri și retrospecții:** Utilizați flashback-urile pentru a dezvălui evenimente din trecut care au un impact emoțional asupra personajelor sau a povestirii actuale. Aceste momente de retrospectivă pot aduce lumină asupra motivațiilor și alegerilor personajelor.
9. **Contrastul emoțiilor:** Experimentați cu contrastul emoțiilor pentru a evidenția diferite aspecte ale poveștii. Alternanța între momente de fericire și tristețe, triumf și dezamăgire poate contribui la varietatea și profunzimea experienței emoționale.
10. **Finalul memorabil:** Asigurați-vă că povestea are un final puternic și memorabil. O concluzie bine realizată poate lăsa o impresie durabilă asupra cititorilor și poate consolida impactul emoțional al întregii povești.

Prin aplicarea acestor principii și strategii, puteți crea o incursiune captivantă în lumea emoțiilor prin poveste, oferind cititorilor o experiență profundă și memorabilă.

Iată cum puteți realiza o incursiune în lumea emoțiilor prin intermediul unui joc:

1. **Design de joc centrat pe emoții:** Gândiți-vă la designul jocului în termeni de emoții pe care doriți să le stârniți. Definiște clar ce sentimente vrei să experimenteze jucătorii în diferitele momente ale jocului.
2. **Personaje complexe:** Creați personaje cu care jucătorii pot rezona și empatiza. Personalitățile complexe și dezvoltarea personajelor pe parcursul jocului pot genera conexiuni emoționale puternice.
3. **Muzică și sunet:** Utilizați o coloană sonoră și efecte sonore pentru a susține atmosfera emoțională a jocului. Muzica poate influența profund starea de spirit a jucătorilor și poate intensifica sau tempera emoțiile trăite în timpul jocului.
4. **Alegeri și consecințe:** Introduceți mecanici de joc care să permită jucătorilor să ia decizii și să simtă consecințele acestora. Alegerile jucătorilor ar trebui să aibă un impact asupra povestirii și asupra sentimentelor pe care le trăiesc în joc.
5. **Narativă ramificată:** Oferiți o poveste complexă și ramificată, în care jucătorii să poată explora diferite traiectorii. Aceasta poate adăuga variabilitate în experiența emoțională a jucătorilor și poate încuraja re-jucarea pentru a descoperi toate posibilitățile.

6. **Secvențe de acțiune intensă:** Introduceți momente de acțiune și tensiune care să provoace reacții emoționale intense. Secvențele de acțiune pot spori adrenalina și pot aduce variabilitate în cadrul emoțional al jocului.
7. **Construcție graduală a tensiunii:** Folosiți o construcție graduală a tensiunii pentru a menține interesul și pentru a intensifica emoțiile în timpul jocului. Aceasta poate implica creșterea dificultății sau dezvoltarea treptată a unor evenimente cheie în poveste.
8. **Interacțiunea cu mediul:** Permiteți jucătorilor să interacționeze cu mediul în moduri care să susțină emoții specifice. De exemplu, oferiți elemente de mediu care să stimuleze nostalgia sau să sporească frica.
9. **Realism și detaliu grafic:** O grafică realistă și detaliată poate contribui la crearea unei experiențe emoționale mai profunde. Detaliile vizuale pot susține povestea și pot amplifica impactul emoțional.
10. **Final emotional și satisfăcător:** Asigurați-vă că finalul jocului este emotional și satisfăcător. Așezați jucătorii într-un moment de vârf emoțional, iar finalul să ofere o concluzie adecvată și plină de sens.

Prin integrarea acestor elemente în designul jocului, veți putea oferi jucătorilor o incursiune autentică și captivantă în lumea emoțiilor.

ROLUL JOCULUI ȘI AL POVEȘTIILOR ÎN LUMEA EMOȚIILOR

Zevedei Gabriela, prof. înv. preșc.
Sloată Dumitra Daniela, prof. înv. preșc.
Grădinița cu P.P. Nr. 47, Brăila

Pe lângă învățare, muncă și creare, jocurile sunt, de asemenea, unul dintre principalele moduri în care oamenii se conectează cu realitatea din jurul lor.

Jocul, în contextul atașamentului securizat oferit de adulți, oferă copiilor bogăția, stimularea și activitatea fizică de care au nevoie pentru dezvoltarea creierului pentru învățarea viitoare. Jocul este un proces interdisciplinar, el încurajează toate tipurile de inteligență, conform teoriei inteligențelor multiple a lui H. Gardner: lingvistică, muzicală, logico-matematică, spațială, corporal-kinestetică, personală și socială

Copiii trebuie sprijiniți în a înțelege corect normele ce stau la baza sentimentelor și emoțiilor. Ei trebuie să învețe din propria experiență, iar mediul de organizare, materialele suficiente trebuie să motiveze, să încurajeze copilul în procesul de învățare și să-l ajute să-și creeze o bază socio-afectivă necesară dezvoltării sale.

Jocul îmbracă forme variate și reprezintă metoda cea mai bună și utilă în dezvoltarea personalității copilului, sub toate aspectele, reprezintă modalitatea de reflectare a realității prin percepție, reprezentare, memorie, gândire și imaginație.

Pe scurt, în ceea ce privește conceptul de joc, trebuie subliniat faptul că, prin activitățile de joacă, copiii își pot forma identitatea personală și pot înțelege corect normele ce stau la baza sentimentelor și emoțiilor. Jocul reprezintă o formă plăcută de învățare, atractivă, accesibilă, ce are rolul de a motiva și stăim copiii și contribuie la atașamentul copilului față de activitatea din grădiniță.

Prin joc, copiii:

- învață elemente de vocabular, nume de obiecte în timpul jocului: caracteristicile acestora, relațiile dintre ele, utilizând structuri gramaticale, dezvoltându-și abilitatea de a susține o conversație;
- exprimă dorințe, negociază, împărtășește idei, experiențe, imită aspecte din viața cotidiană;
- învață muzica prin intermediul jocurilor cu text și cânt, jocurile cu acompaniament instrumental;
- conștientizează propriile sentimente, gânduri;
- rezolvă situații problematice, găsesc soluții pentru problemele reale;

- dobândesc abilități sociale îndeplinind diferite roluri sociale, învață să vadă lumea din perspectiva altor persoane, folosesc limbajul.

Exemple de jocuri folosite în dezvoltarea socio-emoțională a copilului preșcolar:

Activități pentru nivelul I (3-4 ani): **"Cutii fermecate cu emoții"**

Dimensiuni ale dezvoltării și comportamente vizate:

- Autocontrol și expresivitate emoțională
- Recunoaște și exprimă emoții de bază, produse de piese muzicale, texte literare, obiecte de artă etc.
- Demonstrează abilități de autocontrol emoțional

Materiale: două cutii, cartonașe cu emoții (bucurie, furie, tristețe, teamă)

Obiective:

- să identifice și să conștientizeze emoțiile trăite;
- să asocieze o etichetă verbală expresiei emoționale din desen;
- să asocieze trăirile emoționale cu un anumit context.

Procedura de lucru:

Puneți într-o cutie toate cartonașele cu emoții pozitive, iar în cea de-a doua pe cele cu emoții negative. Cereți fiecărui copil să scoată din cele două cutii câte un cartonaș, astfel încât să aibă în mână un cartonaș reprezentând o emoție pozitivă și una negativă. Cereți fiecărui copil să identifice denumirile emoțiilor de pe cartonașe și să se gândească la o situație în care s-a simțit bucuros, respectiv o situație în care a simțit tristețe/teamă/furie.

Observații:

-prin această activitate copiii învață să identifice corect emoțiile proprii și etichetele verbale corespunzătoare și încep să se familiarizeze cu contextul de apariție al emoțiilor, ceea ce facilitează identificarea consecințelor trăirilor emoționale.

Activități pentru nivelul II (5-6 ani): **"Cursa cu obstacole"**

Dimensiuni ale dezvoltării și comportamente vizate:

- Comportamente prosociale, de acceptare și de respectare a diversității;
- Exersează, cu sprijin, asumarea unor responsabilități specifice vârstei, în contexte variate;
- Demonstrează acceptare și înțelegere față de celelalte persoane din mediul apropiat;

Materiale: diferite obiecte din sala grupei, eșarfă

Obiective:

- să-și dezvolte abilitățile de cooperare în joc;
- să dezvolte încredere în ceilalți;
- să învețe copiii să ofere ajutor.

Procedura de lucru:

Aranjați obiectele de mobilier, astfel încât ele să devină obstacole pe care copiii vor trebui să le evite. Un copil va fi legat la ochi cu o eșarfă, în timp ce altul îl va lua de mână și îl va ghida printre obstacole până la punctul de sosire. Repetați acest joc până când fiecare copil a participat la joc.

Observații:

- prin această activitate, copiii învață să ofere ajutorul, exersează oferirea ajutorului și învață să acorde încredere celorlalți.

„A fost odată...” sunt cuvintele pline de mister, care, odată rostite, cu o forță magică ne poartă către o altă lume, către un tărâm fantastic, într-un timp și un spațiu în care totul e posibil. „A fost odată...” este formula de început a unei povești, formulă ce asemenea unei baghete magice ne teleportează într-un spațiu fantastic pentru a lua parte alături de prinți și prințese la peripeții pline de suspans și tensiune. Pentru copil „a fost odată...” reprezintă o poartă care se deschide și dezvăluie lucruri nebănuite, o poartă spre cunoaștere și dezvoltare.

Poveștile sunt o modalitate eficientă de a ajuta copiii în diversele probleme cu care se confruntă. Copiii, ca și adulții, experimentează situații dificile însoțite de sentimente ce pot fi confuze, jignitoare și greu suportate la un moment dat. Spre deosebire de adulți însă, copiii nu au abilități sofisticate pe care le pot folosi pentru a depăși aceste sentimente dificile. Când un copil nu știe să își exprime emoțiile corespunzător pot apărea consecințe precum: agresivitate, hiperactivitate, probleme de învățare, anxietate, obsesii etc.

Poveștile terapeutice ajută copiii să înțeleagă sentimente abstracte în moduri concrete. Poveștile îi pot ajuta pe copii și în problemele sociale, îi pot învăța cum să își controleze emoțiile, cum să se comporte pozitiv, cum să organizeze evenimentele dureroase cu care iau contact.

Se conturează o serie de avantaje ale basmelor terapeutice.

- Basmul iluminează – se adresează intuiției și fanteziei și nu rațiunii sau logicii. Prin intermediul mesajului terapeutic cele mai amare lecții de viață sunt îndulcite afectiv.

- Basmul cu mesaj terapeutic este un vehicol potrivit pentru modele comportamentale și valori morale. Schimbarea de poziție este doar sugerată.

- Mesajul terapeutic nu este impus printr-o concluzie morală finală ci ajunge să fie identificat de pacient și rămâne ancorat în conștiința lui, poate undeva la limita cu subconștientul. Pentru că nu este direct legat de experiența vieții reale, mesajul terapeutic este preluat la fel ca mesajul unui vis.

- Nu are loc o confruntare directă cu terapeutul.

- Basmul aduce soluții cu totul neașteptate, cu efect emoțional pozitiv.

- Pacientul are posibilitatea să lărgească sensul original al mesajului terapeutic. În cazuri diferite mesajul este interpretat diferit, în funcție de situația pacientului, pentru că basmul transmite un anumit tip de creativitate.

- Mesajul terapeutic se tezaurizează. El poate fi imediat aparent, deghizat sau ascuns. Informația din narațiune este plasată de cele mai multe ori într-o formă ambiguă într-un context care oscilează de la ceva familiar la ceva cu totul neașteptat. Acest lucru face ca mesajul terapeutic să poată fi reactivat în alte situații.

- Basmul terapeutic poate fi folosit în combinație cu alte tehnici și la orice nivel al procesului terapeutic.

Interesant este faptul că poveștile terapeutice fac parte din viața noastră de zi cu zi, ne exprimăm în metafore. Avem nevoie de ele indiferent de vârstă. Un răspuns care să sintetizeze cele prezentate mai sus poate fi faptul că poveștile terapeutice reprezintă o posibilitate de cunoaștere și de creștere personală. Alături de multe altele, ne poate ajuta să devenim eroul propriei vieți.

Povestea ”Ursul îmblânzit”

DIMENSIUNI ALE DEZVOLTĂRII ȘI COMPORTAMENTE VIZATE

- Curiozitate, interes și inițiativă în învățare;

- Manifestă curiozitate și interes pentru experimentarea și învățarea în situații noi;

- Interacțiuni cu adulții și cu copiii de vârste apropiate;

- Inițiază/participă la interacțiuni pozitive cu copii de vârstă apropiată;

OBIECTIVE OPERAȚIONALE

O1: Să descrie comportamentul personajelor din povestirea audiată, pe baza întrebărilor.

O3: Să denumească cel puțin două situații în care pot să-și exprime emoțiile într-o situație asemănătoare;

O4: Să-și dezvolte încrederea în sine, în urma poveștii audiate.

MIJLOC DE REALIZARE: Povestirea educatoarei

SARCINA DIDACTICĂ: Copiii ascultă cu interes povestirea educatoarei și răspund la întrebările adresate.

MATERIAL DIDACTIC: marionete-urs, cușcă, îngrijitoare

Descrierea poveștii

Basmul este despre un urs de la grădina zoologică care era foarte rău și fioros. Nimeni nu se putea apropia de el fiindcă el devenea foarte violent. Dar în sinea lui ursul era trist fiindcă nu avea o cușcă mai mare și fiindcă nu era la un loc cu celelalte animale și a crezut că dacă se va comporta așa va obține ceea ce își va dori. Dar s-a înșelat. Într-o zi la grădină a venit un nouă îngrijitoare care părea că înțelege foarte bine animalele. Acea îngrijitoare venea și se interesa mereu de ursul cel fioros, chiar vorbea cu el, era blândă. Ursul a înțeles că această îngrijitoare îl poate scăpa de tristețea lui și a început să devină mai bun și mai ascultător, ca în final să fie mutat într-un spațiu mai mare.

Efecte obținute:

În decursul acestei sesiuni s-au putut constata următoarele comportamente din partea copiilor: încruntare, în special din partea celor mai violenți, unii coborau privirea, erau agitați. majoritatea au fost atenți pe parcursul întregii povestiri.

Bibliografie:

1. Băban, A., ”Consiliere educațională”, editura ASCR, Cluj-Napoca, 2003;
2. Filipoi, S., ”Basmе terapeutice pentru copii și părinți”, Fundația Culturală Forum, Cluj-Napoca, 1998;
3. Ștefan, C. A., Kallay, E., ”Dezvoltarea competențelor emoționale și sociale la preșcolari”, editura ASCR, Cluj-Napoca, 2007
4. Neveanu, P., P., ”Dicționar de psihologie”, Editura Albatros, București, 1978;
5. Piaget, J., ”Psihologia copilului”, Editura Cartier, București, 2005.

INCURSIUNE ÎN LUMEA EMOȚIILOR PRIN JOC ȘI POVESTE

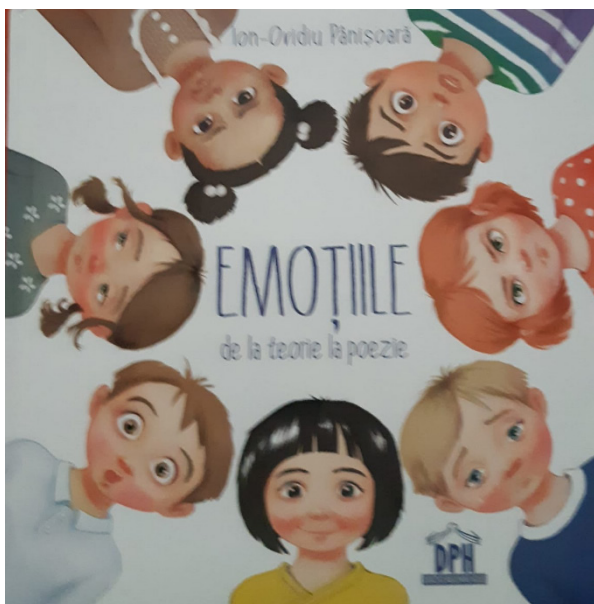
Buzoianu Mirela, educatoare
Sighinaș Nicoleta, prof. înv. preșc.
Grădinița cu P.P. nr. 47, Brăila

Dezvoltarea abilităților emoționale ale copiilor este importantă deoarece ajută la formarea și menținerea relațiilor cu ceilalți, ajută copiii să se adapteze la grădiniță și la școală, pentru că previne apariția problemelor emoționale și de comportament, în copilăria timpurie și în cea mijlocie.

Educația socio-emoțională cuprinde totalitatea activităților de învățare, în sens larg, care conduc la dobândirea experienței individuale de comportare socială și emoțională, la formarea competențelor emoționale și sociale ale individului, la dobândirea abilităților emoționale (de a înțelege, a exprima și a-și regla emoțiile) și a celor sociale, precum cele de inițierea și menținerea unei relații și integrarea într-un grup social, profesional, comunitar etc.. (Ștefan Boncu, Ion Dafinoiu, 2014, p.14).

Vârsta preșcolară constituie perioada în care se produc însemnate schimbări în viața afectivă a copilului. Emoțiile și sentimentele preșcolarului însoțesc toate manifestările lui, fie că este vorba de jocuri, de cântece, de activități educative, fie de îndeplinirea sarcinilor primite de la adulți. Ele ocupă un loc important în viața copilului și exercită o puternică influență asupra conduitei lui. Emoția este o trăire a unei persoane față de un eveniment important pentru aceasta.

Ca adulți, îndrumăm, în mod conștient sau nu, emoțiile copiilor, iar felul în care reacționăm la emoțiilor acestora va determina relația lor cu emoțiile. Dezvoltarea socio-emoțională poate influența calitatea vieții și chiar succesul unui individ. Diferența dintre competența emoțională și cea socială este evidentă în perioada de preșcolaritate, când formarea și dezvoltarea relațiilor de prietenie depind de abilitatea copilului de a recunoaște și de a reacționa adecvat atât la propriile lui emoții, cât și ale celor din jurul său.



Recunoașterea și înțelegerea emoțiilor sunt procese complexe și importante în dezvoltarea emoțională a copiilor. A recunoaște și a înțelege emoțiile nu înseamnă doar a le verbaliza, copiii trebuie să recunoască reacțiile non-verbale, mimica și gesturile, reacțiile paraverbale - intonația, tonalitatea, claritatea, ritmul - survenite în urma declanșării la nivel individual a unei emoții.

O zi la grădiniță debutează cu zâmbet și bucurie. Parteneri de distracție, joc și învățare ne sunt de multe ori personajele din povești, care ne deschid porți către lumi minunate, încărcate de emoție.

Cartea „Emoțiile de la teorie la poezie” de prof. univ. dr. Ion-Ovidiu Prunișoară a prilejuit ocazia de a învăța preșcolarii de a-și stăpâni emoțiile, i-a învățat să fie bucușori, să nu lase furia să pună stăpânire pe ei, să își învingă frica, să treacă mai ușor peste tristețe, să rădă atunci când îi cuprinde dezgustul.

Paralel cu formarea abilității de a recunoaște emoțiile se formează și capacitatea copilului de a-și



monitoriza și cunoaște propriile trăiri emoționale. Recunoașterea propriilor emoții presupune achiziționarea abilității de control emoțional, lucru care duce la dezvoltarea și facilitarea interacțiunilor sociale.

La vârsta de 3 ani, copiii ar trebui să recunoască emoțiile, bucuria, furia și tristețea. La 4 ani, copiii reușesc să facă corespondența între emoție și expresia feței. La 5-6 ani, copilul trebuie să recunoască și alte emoții, teama, surprinderea, dezgustul. Incapacitatea de a recunoaște emoțiile poate provoca dificultăți în interpretarea

mesajelor cu încărcătură emoțională.

Copilul preșcolar, susținut de educatoare și părinți, ar trebui să dobândească anumite competențe socio-emoționale: să demonstreze cunoașterea însușirilor proprii și să manifeste satisfacție pentru propriile reușite și încredere în sine, să manifeste independență în acțiunile sale, să fie capabil să recunoască și să își exprime corespunzător emoțiile, să fie capabil să stabilească relații pozitive și de respect cu copiii de vârstă apropiată și cu adulții, să poată manifesta empatie față de copiii cu care interacționează, să demonstreze abilități de cooperare în interacțiunile de grup etc.

În cadrul Proiectului tematic „Culorile din viața mea”, preșcolarii au împărtășit impresii despre diferite comportamente, și-au exprimat emoțiile și sentimentele în situații neașteptate, inedite, au învățat să identifice emoțiile și să le exprime, să vorbească întotdeauna despre ceea ce simt.

Preșcolarii au participat la activități care au presupus realizarea unor lucrări în creion, cariocă, tempera, în făină sau aplicații practice având la baza noțiuni despre emoții pozitive, despre mimica feței care exprimă sentimente.



La grădiniță, există numeroase oportunități pentru a sesiza care sunt nevoile, dorințele fiecărui copil și pentru a găsi soluții optime, uneori de compromis, care să funcționeze pentru fiecare; datorită acestor soluții, copilul învață să fie mai tolerant, mai înțelegător, păstrându-și totuși personalitatea integră și nevoia de a face un anumit lucru. Este indicat să oferim copiilor exemple multiple de bună practică și modele de comportament, în ceea ce privește exprimarea propriilor emoții și verbalizarea propriilor nevoi.

O alternativă de a petrece timpul într-un mod plăcut, distractiv și benefic pentru sănătatea fizică și emoțională a preșcolarilor sunt jocurile interactive yoga.

Prin jocul „Statuile muzicale”, copiii învață să se concentreze, să se destindă, să își relaxeze tensiunile mentale și fizice, să-și îmbunătățească motricitatea și simțul echilibrului. Copiii descoperă exercițiile yoga amuzându-se.

Pe lângă relaxare, activitatea fizică și implicarea copiilor în realizarea posturilor întăresc stima de sine iar pe termen lung contribuie la sănătatea fizică și emoțională a acestora. Beneficiile jocului au fost:

- îmbunătățirea echilibrului și concentrării
- corectarea problemelor de postură și întărirea musculaturii
- facilitarea conectării în grup prin implicare și interactivitate
- responsabilizarea prin participarea în echipă și respectarea regulilor la clasă
- detensionarea fizică și emoțională prin mișcare și respirație
- Creșterea imunității organismului



Dezvoltarea socio-emoțională a preșcolarilor și introducerea în procesul instructiv-educativ din grădiniță a unor activități menite să le dezvolte copiilor competențele socio-emoționale de la o vârstă fragedă, constituie premisa dezvoltării armonioase și echilibrate a personalității copiilor.

Dezvoltarea socio-emoțională în perioada preșcolară joacă un rol esențial în crearea viitoarei baze sănătoase legată de atitudinea socio-emoțională a copiilor. Această perioadă reprezintă un moment esențial pentru consolidarea abilităților sociale și a competențelor emoționale care le vor fi utile pe parcursul întregii vieți.

INCURSIUNE ÎN LUMEA EMOȚIILOR PRIN JOC ȘI POVESTE

Chiriță Daniela-Andreea, prof. înv. preșc.
Arbănașu Nicoleta-Denisa, prof. înv. preșc.
Grădinița cu P.P. Nr. 47, Brăila

Grădinița, ca primă treaptă de socializare, nu trebuie să fie o instituție în care copilul să petreacă nemotivat sau motivat parțial, un timp al existenței sale. Aici „a munci” trebuie să aibă conotații nobile, care exclud relaționări semantice ca „oboseală, rutină, timp pierdut”. Aici copilul trebuie să dorească să vină, ca într-o oază de liniște, de unde să poată privi clar propriul viitor, cu toate variantele posibile, din care să aibă șansa de a alege conștient pe cea care se potrivește cel mai bine atât aspirațiilor individuale cât și potențialului propriu.

La vârsta preșcolară, copilul dobândește cele mai profunde, durabile și productive însușiri ale individualității proprii, o intensă receptivitate, sensibilitate și flexibilitate psihică. Este important de subliniat faptul că, în practica învățământului preșcolar s-a abordat din ce în ce mai mult problematica potențialului creativ al copilului. Prin joc sau activitățile ce au la bază jocul, se obțin produse noi, originale, deoarece copilul dispune de capacitatea de a se juca, de a învăța și de a crea.

Forțele creative ale preșcolarilor se formează și se dezvoltă numai în climat ludic. Prin joc, copilul are posibilitatea de a exprima emoții dar și trăiri. Jocul este limbajul universal al copilăriei, sub influența lui se formează și se restructurează întreaga activitate psihică a copilului.

Vârsta preșcolară se caracterizează printr-un remarcabil potențial creativ; dacă acesta nu este fructificat, pierderile care se produc sunt mari, iar recuperările ulterioare sunt parțiale și adesea minime. Sarcina primordială a tuturor instituțiilor de învățământ este să cultive creativitatea de timpuriu, pentru a avea certitudinea ca mai târziu, persoanele respective să își poată valorifica potențialul creativ în direcția elaborării de produse de rară și originală valoare socială.

Jocul, ca activitate fundamentală a copilăriei, oferă copilului câmp larg de combinare și recombinație a propriilor reprezentări de care dispune la un moment dat. La vârsta preșcolară jocurile de construcție alcătuiesc o variantă importantă a jocurilor specifice acestei vârste. Aflăte în corelație cu toate variantele jocului accesibile copiilor, acestea contribuie la îmbogățirea cunoștințelor, la perfecționarea și dezvoltarea deprinderilor motrice, la dezvoltarea spiritului de observație, stimulează procesul căutării și descoperirii, trezesc curiozitatea contribuind la formarea unei gândiri originale și productive, a imaginației creatoare, la dezvoltarea motivațiilor, a intereselor, la educarea în spiritul dragostei pentru muncă, la cultivarea gustului pentru frumos.

Emoțiile reprezintă un aspect esențial al experienței umane, influențând gândurile, comportamentul și relațiile noastre. În cadrul acestui referat, ne propunem să explorăm fascinanta lume a emoțiilor prin intermediul jocurilor și poveștilor, unde acestea devin instrumente puternice pentru a ne conecta la noi înșine și la ceilalți.

Conținuturile jocului de rol oferă posibilitatea de a trăi diferite emoții prin ochii personajelor noastre. În jocul cu subiecte din basme și povestiri copiii transpun fapte povestite, având prilejul de a reproduce conținutul respectiv, nu numai prin cuvânt, dar și prin alte mijloace de expresie (gesturi, mimică), de a-și exersa imaginația și gândirea creatoare. Copiii interpretează roluri pozitive dar și negative. În desfășurarea jocului accentul cade pe interpretarea rolului, pe timbrul vocii, pe mimică și pantomimă, dar și pe imitație și improvizație. Improvizând sau jucându-se, căci improvizația este tot un joc, copilul își găsește cadrul de afirmare și dezvoltare. Lăsat să se manifeste liber el improvizează deosebit de frumos, căci, la el, improvizația se sprijină pe fantezie, pe experiența activ însușită, pe mobilitatea minții, a cuvântului și a gestului. La copil improvizația este o formă de manifestare a creativității sale prin care își poate realiza dorințele de moment. Funcția verbală oferă procesului operațional al gândirii unul dintre cele mai prețioase instrumente ale sale. Prin largă sa capacitate de generalizare, prin flexibilitatea sa, care îi dă posibilitatea de a stabili legături între fapte și idei, prin mobilitatea sa, care îi sporește rapiditatea demersului operațional al gândirii, factorul verbal participă nemijlocit la realizarea creativității.

Explorarea lumii emoțiilor prin joc dar și povești, reprezintă o călătorie în care copiii pășesc fascinați. Emoțiile joacă un rol crucial în viața de zi cu zi iar jocurile și poveștile oferă modalități unice de a explora și înțelege aspecte cotidiene din viața umană. În jocuri, animațiile faciale și corporale pot

transmite multe despre starea emoțională a unui personaj. Creativitatea verbală se exprimă prin fluiditatea, flexibilitatea, originalitatea și elaborarea vorbirii. Pornind de la unele concepte de bază, copilul va fi stimulat să construiască expresii verbale cu ele, să le găsească cât mai multe semnificații, să le combine în construcții cât mai bogate și mai diversificate.

În povești, descrierile exprimate pot să trezească emoții puternice în imaginația cititorilor. În acest sens putem aborda teme și dileme emoționale universale, care pot conduce la diverse trăiri, emoții ale copiilor. Dragostea, pierderea, curajul și confruntarea cu fricile sunt doar câteva exemple de teme care pot genera conexiuni emoționale puternice.

Copilul de vârstă preșcolară se joacă deasemenea cu cuvintele, este atras de anumite sonorități, creează uneori cuvinte pentru a-și compensa lacunele în exprimare. Încurajarea exprimării orale spontane are un rol considerabil în dezvoltarea creativității verbale a copiilor și totodată a exprimării emoțiilor. Evenimentele reale ale copilăriei sunt transpuse în lumea povestirilor prin intermediul fanteziei. Gustul pentru peripeții, pentru exagerări este specific acestei perioade. Pornind de la un fapt simplu (o întâmplare, un personaj) copiii creează cu o deosebită plăcere o povestire, îmbinând relul cu imaginarul. În povestirile lor, copiii au predilecție pentru dialoguri care animă, în limbajul lor fermecător, relatările. Cuvintele povestirilor exprimă trăirile afective ale copiilor, creând o lume miraculoasă. Povestind un basm cunoscut, păstrând motivele povestirii inițiale, copiii pot modifica într-un fel original conținutul ei, îmbogățindu-l cu elemente personale. Lectura după imagini constituie un mijloc eficient de stimulare a potențialului creativ. Imaginile reprezintă adevărate texte iconice pe care copilul învață să le citească creativ. Descifrarea conținuturilor nu se limitează doar la descrierea imaginilor, ci poate deveni o autentică creație verbală. Ea poate fi o producție convergentă sau una divergentă. Formulările stereotipe și automatismele verbale constituie o producție convergentă, în timp ce, diversificarea modalităților de exprimare constituie semne ale producției divergente. Cu cât intervin constrângerile exterioare, regulile, modelele impuse, cu atât scade ponderea producției divergente. Toate aceste manifestări creative ale copilului sunt originale în raport cu experiența sa individuală constituind produse creative.

Ceea ce face o incursiune în lumea emoțiilor prin joc și poveste memorabilă, este capacitatea de a crea și comunica copiilor trăiri autentice prin intermediul jocului. Putem potența activitățile zilnice, adăugând elemente care să sublinieze conexiunea umană, cum ar fi relațiile personale și interacțiunile sociale. Povestea și jocul ar trebui să reflecte și să exploreze aceste aspecte ale vieții umane, pentru a oferi o experiență captivantă.

Explorarea lumii emoțiilor prin intermediul jocurilor și poveștilor oferă oportunități unice de autodescoperire și conexiune interpersonală. Aceste experiențe nu numai că ne permit să trăim și să înțelegem diverse emoții, dar și să dezvoltăm abilități esențiale pentru navigarea în complexitatea relațiilor umane. Prin joc și poveste, intrăm într-un univers captivant al sentimentelor, contribuind astfel la o mai profundă înțelegere a noastră și a celor din jurul nostru.

Bibliografie:

- 1.- „Curriculum pentru Educație Timpurie”, (2019);
- 2.- Alecu, S.,(2005), Metodologia cercetării educaționale, Editura Fundației Universitare, „Dunărea de Jos”, Galați;
- 3.- Antohe, G., Huțupaș, I., (2002), Psihopedagogia jocului, Editura Nintnelav, Galați;
- 4.- Barna A. (2003), Cursul de pedagogie, Teoria instruirii și evaluării, Editura Istru, Galați;
- 5.- Cosmovici, A., (1998), Psihologie școlară, editura Polirom, Iași;
- 6.- Crețu, C., (2002), Psihopedagogia creativității și a talentului, Editura Universitară Al.I.Cuza, Iași;
- 7.- Cucoș, C., (2002), Pedagogie, Editura Polirom, Iași;
- 8.- Rocco, M., (2004), Creativitatea și inteligența emoțională, Editura Polirom, Iași.

ȘEDINȚĂ CU PĂRINȚII

TRĂIRI EMOȚIONALE ALE ELEVULUI CLASEI I

Morteciuc Elena, prof. învă. primar,
Liceul Teoretic „Constantin Angelescu” Ianca, jud. Brăila

Agenda activității:

1. Activitatea de energizare „Dulciuri pentru fiecare”
2. Așteptări, temeri, emoții
3. Soluții de reducere a stresului și de gestionare a emoțiilor
4. Părinții sunt cei care insuflă siguranță și liniște copilului.
5. Evaluarea

Obiective:

- să identifice așteptările și temerile personale la început de an școlar;
- să distingă emoțiile pozitive și negative ale copiilor;
- să aplice tehnici de gestionare a problemelor afective ale copiilor.

Desfășurarea ședinței

EVOCARE

1. Activitate de energizare „Dulciuri pentru fiecare”

Fiecărui părinte se va propune să extragă bomboane și biscuiți sărați (cantitatea nu contează). Apoi vor scrie pe stickere (după numărul de bomboane extras) așteptările pe care le-au avut la începutul clasei I, apoi (după numărul de biscuiți extrași) temerile pentru micuții școlari, totodată vor scrie și despre emoțiile elevilor în prima zi de școală.

Temerile vor fi scrise pe foi de culoare albă, așteptările - pe foi galbene, emoțiile - pe roșii.

REALIZARE A SENSULUI

2. Așteptări, temeri, emoții

Activitatea în grupuri mari

Părinții se vor împărți în trei echipe. Fiecare echipă va prezenta:

I echipă – așteptările

II echipă – temerile

III echipă – emoțiile

Vor fi lipite pe posterul de la tablă.

Concluzie. Părinții sunt cei care insuflă siguranță și liniște copilului.

3. Soluții de reducere a stresului și de gestionare a emoțiilor

Părinții vor activa în perechi pentru a găsi soluții de diminuare a temerilor și totodată, calea de gestionare a emoțiilor elevilor.

Învățătorul le propune părinților 10 pași pentru a fi un părinte bun.

Support informativ: 10 pași pentru a fi un PĂRINTE bun

1. Când plâng, sărută-i!
2. Când le e frică, îmbrățișează-i!
3. Când întreabă, răspunde-le!
4. Când îți povestesc, ascultă-i!
5. Când sunt curioși, lasă-i să exploreze!
6. Când le spui „te rog frumos” și „mulțumesc”, o vor face și ei!
7. Când ai încredere în ei, vor avea și ei!
8. Când greșesc explică-le calm!
9. Când ai nevoie de ei, cere-le ajutorul!
10. Când tu le dai un bun exemplu, vor avea pe cine imita când vor fi și ei părinți!

REFLECȚIE

4. Li se propune să ordoneze cuvintele pentru a obține un enunț.

Cuvinte: Sunt, cei, insuflă, părinții, și, liniște, copilului, care, siguranță.

Vor completa fiecare treaptă a acestei scări cu acțiunile întreprinse pentru a crea copiilor un confort psihologic.



5. Evaluarea

Completarea fișei de evaluare a ședinței

Fișa de evaluare a ședinței

În cadrul ședinței de astăzi am înțeles că.....

Aș putea să explic că.....

Aș dori să mai discutăm despre.....

Bibliografie:

1. ALLPORT, G. Structura și dezvoltarea personalității, București: EDP, 1991.279 ISBN 973-30-1151-7
2. BENGA, O.Curs de psihologia dezvoltării. Cluj napoca: Univ.Babeș Bolyai, 2010. ISBN 978-606-8244-90-7
3. CHICU, V. ș.a. Psihopedagogia centrată pe copil. Chișinău: CEP USM, 2008.ISBN 978-9975-70-810-4

PROIECT EDUCAȚIONAL ȘCOALĂ-GRĂDINIȚĂ ÎN CURÂND VOM FI ȘCOLARI

Lărgeanu Florica, prof. învă. primar
Școala Gimnazială „Mihu Dragomir”, Brăila



AN ȘCOLAR 2023-2024

Inițiator: Școala Gimnazială „Mihu Dragomir”

Coordonatori:

Director Prof. Șucea Gina
Director adjunct Prof. Condurache Mihaela
Prof. învă. primar Lărgeanu Florica

Partener: Grădinița Nr. 49 Romanița

Colaboratori:

Director: Mateescu Daniela
Prof. Dragoș Andra Anamaria
Prof. Moise Alexandra
Prof. Leu Alina
Prof. Velea Oana
Ed. Cocoș Jenica

ARGUMENT

MOTO:

„Există întotdeauna în copilăria noastră un moment când ușa se deschide și lasă să intre viitorul” Deepak Chopra

A educa un copil înseamnă a-i lua sufletul în mâini și a merge împreună pe cărarea cunoașterii. Înseamnă a-i ține destinul în mâini cu conștiința că poți determina, în mare măsură, reușita sau eșecul în viață.

Implicarea celor trei factori esențiali: familia –grădinița –școala în asigurarea calității demersului didactic este o prioritate a învățământului sec. XXI. Dorința noastră este de a dezvălui premisele motivaționale și a incita la implicare activă.

Dinamica și schimbările produse în societatea românească, precum și necesitatea pregătirii copiilor pentru viața socială a condus la diversificarea și modernizarea metodelor și a mijloacelor folosite în activitatea instructiv–educativă din grădiniță. Parteneriatul dintre grădiniță și școală l-am inițiat tocmai în ideea de a crea o punte de legătură între cele două trepte de învățământ, cel preșcolar și cel primar, pe care le urmează copilul, iar pragul dintre aceste două trepte să fie complet diminuat, debutul copilului în clasa pregătitoare să fie o continuare a învățământului preșcolar, bineînțeles cu sarcini și conținuturi complexe, care să le asigure copiilor o mai mare siguranță și încredere în ei.

Baza materială din grădiniță și școală permit derularea optimă a proiectului, oferind săli spațioase de activitate și o mulțime de accesorii didactice, consumabile, CD-uri audio-video etc.

Prin întâlnirile și acțiunile comune, copiii vor experimenta noi valențe ale prieteniei dintre ei, înțelegând și adoptând norme de conviețuire socială dezirabilă și adaptându-și comportamentul propriu la cerințele grupului cu care vin în contact.

Noi, echipa implicată în acest proiect încercăm să găsim lucrurile care să îndrepte copilul spre fericire, educându-l astfel încât, să poată deveni o „binecuvântare” pentru lume .

SCOP:

- realizarea dialogului eficient și activ dintre grădiniță și școală,
- diversificarea metodelor instructiv-educative în vederea pregătirii copiilor pentru școală și pentru viața socială;

- educarea sentimentelor de prietenie, armonie și empatie față de alți copiii preșcolari;

OBIECTIVE:

- trăirea experienței activității într-un parteneriat atât pentru cadrele didactice cât și pentru copii,
- cunoașterea reciprocă a obiectivelor programelor instructiv-educative de către învățători și educatoare,
- cunoașterea potențialului copiilor la debutul în grădiniță de către educatoare și învățători, precum și a nivelului de dezvoltare psiho -socio-intelectuală a copiilor la sfârșitul anului școlar și integrarea acestora în colectivul școlii,
- dezvoltarea abilității de comunicare dintre copii și cadre didactice, dintre copii - copii, dintre educatoare și învățători,
- desfășurarea unor activități extracurriculare, realizarea empatiei și a feedback-ului pozitiv ,
- dezvoltarea abilității cadrelor didactice de a construi un mediu educațional care să motiveze copilul în procesul instructiv-educativ.

Colaboratori:

Prof. Dragoș Andra Anamaria

Prof. Moise Alexandra

Prof. Leu Alina

Prof. Velea Oana

Ed. Cocoș Jenica

Grup țintă:

Preșcolarii de la Grupa mare / Școlarii clasei a IV-a

Beneficiari direcți: copiii preșcolari și școlari de la unitățile implicate în proiect.

Beneficiari indirecți: cadrele didactice implicate în parteneriat

RESURSE:

UMANE:- educatoare, învățătoarea, preșcolarii, școlarii.

MATERIALE:- săli de grupă, săli de clasă, material didactic, publicații de specialitate, biblioteca grădiniței și a școlii.

FINANCIARE : sponsorizări, autofinanțare

PROGRAMUL DE ACTIVITĂȚI

Nr. crt.	Conținut	Locul desfășurării	Data
1.	„Hai, să dăm mână cu mână!” Serbăm împreună Ziua Unirii 24 ianuarie -confeccionarea unor simboluri ale țării : stegulețe, hărți -expoziție cu lucrările	Grădinița cu PP. Nr. 49 Romanița	Ianuarie 2024
2.	„Din suflet pentru mama” felicitări pentru mămici	Școala Gimnazială „Mihaela Dragomir”	Martie 2024
3.	„Protejați Planeta Pământ” Desene, colaje Expoziția lucrărilor	Grădinița cu PP nr. 49 Romanița	Aprilie 2024
4.	„Olume minunată” 1 Iunie Ziua Internațională a Copilului Desene pe asfalt, jocuri	Grădina mare	Iunie 2024

EVALUAREA PROIECTULUI

- Expoziție cu cele mai reușite lucrări cu ocazia diferitelor evenimente;
- Evaluarea lucrărilor de către specialiști;
- Înmânarea de diplome celor mai creativi elevi/preșcolari.

PRODUSE FINALE:

- Felicitări, afișe confecționate de preșcolari și elevi ;
- Lucrări plastice și practice: desene, picturi, colaje, jucării, machete etc.

MEDIATIZARE:

- Popularizarea proiectului prin Avizierul școlii și al grădiniței,
- Pagina de facebook
- Raport de activitate

IMPACTUL PROIECTULUI

Un valoros schimb de idei, iar produsele finale vor aduce satisfacții copiilor. Participanții la proiect vor descoperi ce înseamnă toleranța, bucuria de a dăru, munca în echipă. Comunitatea și familia vor fi stimulate în a se implica efectiv în activitățile desfășurate în cadrul școlii/grădiniței

PROIECT DE PARTENERIAT EDUCAȚIONAL GRĂDINIȚĂ – ȘCOALĂ ”ÎN CURÂND VOM FI ȘCOLARI!”

Pană Andreea prof. învă. primar
Tănase Georgica prof. învă. primar
Școala Gimnazială „Vasile Alecsandri”, Brăila



ARGUMENT

Condiția esențială a atingerii de către toți copiii a gradului de dezvoltare și adaptare cerut de o eficientă activitate școlară, o reprezintă frecventarea cu regularitate de către aceștia, a grupei mari. Este necesar, așadar, valorificarea potențialului creativ al preșcolarului, insistându-se pe formarea și dezvoltarea personalității lor în devenire, pe socializarea și integrarea în colectiv. Succesul sau eșecul în activitatea școlară viitoare a copilului depinde într-o foarte mare măsură de natura influențelor ce s-au exercitat asupra lui în perioada anterioară. Calitatea educației primite este esențială.

Practica a dovedit că aceasta se poate realiza în mod corect numai în cadrul instituționalizat al grădiniței. De aici și necesitatea frecventării obligatorii de către toți copiii a grădiniței în anul premergător școlar. La grupa mare se poate rezolva în foarte mare măsură problema adaptării școlare, cu condiția ca activitatea să fie bine structurată și organizată, între grădiniță și școală existând note comune, dar și specifice.

Grupa mare trebuie să rezolve problemele privind continuitatea între cele două trepte de învățământ și pe cele vizând adaptarea la regimul de activitate școlară. Este necesar să se țină seama, în primul rând de particularitățile psiho – fizice ale copiilor de 5 – 6 ani, care sunt de fapt beneficiarii acestei grupe.

Pentru o bună pregătire a preșcolarilor în vederea școlarizării este necesar să se țină seama de obiectivele grădiniței, precum și de cele ale clasei pregătitoare, clasa I și de consecințele acestora. Colaborarea între cele două unități de învățământ în ceea ce privește unitatea de cerințe, se rezolvă asigurându-se sistemul de influențe pedagogice, în vederea continuității acțiunilor educative. Este necesară perfecționarea atât a educatoarelor cât și a învățătorilor la formele de specialitate. Aceasta nu pentru a se înlocui unul cu altul, ci pentru a ști fiecare în domeniul său de activitate cum să lucreze cât mai eficient cu copiii pe care-i pregătește.

A. INFORMAȚII DESPRE PROIECT:

- **Titlul:** ”În curând vom fi școlari!”
- **Tipul de proiect:** local

B. DESCRIEREA PROIECTULUI:

DURATA PROIECTULUI:

Anul școlar 2023-2024

GRUP TINTĂ:

- preșcolarii de la grupele mari din grădinițele partenere
- școlarii clasei a IV-a A

- școlarii clasei a IV-a B

RESURSE UMANE:

- preșcolarii
- școlarii
- părinții școlarilor
- părinții preșcolarilor
- cadre didactice

RESURSE MATERIALE:

- planșe didactice
- fișe de lucru
- hârtie creponată
- hârtie colorată
- carton
- puzzle
- măști și accesorii
- creioane colorate
- acuarele
- imagini din povești
- radiocasetofon
- calculator
- cărți cu povești
- CD-uri cu povești

ACȚIUNI PROPUSE:

ACTIVITĂȚI COMUNE ALE PREȘCOLARILOR ȘI ȘCOLARILOR:

- Desen, pictură, lucrări practice
- Expoziție cu lucrările preșcolarilor, în holul grădiniței și al școlii
- Expoziție cu lucrări ale elevilor claselor a IV-a în holul grădiniței și școlii
- Vizite
- Concursuri
- Jocuri
- Program artistic

SCOPUL PROIECTULUI:

Cultivarea interesului preșcolarilor pentru carte, antrenarea preșcolarilor și școlarilor în activități comune. Familiarizarea familiilor preșcolarilor cu cerințele școlii.

OBIECTIVE SPECIFICE:

- Să dezvolte o bună relaționare cu cadrele didactice și colegii de joacă
- Să execute cu succes sarcinile jocurilor cu diferite grade de dificultate
- Să socializeze cu școlarii mai mari implicați în activitățile comune
- Să ia parte la discuții cu factorii implicați în acțiunile desfășurate
- Să manifeste interes pentru activitățile de citit/scriș
- Să exerseze un comportament civic în medii diferite decât al grădiniței
- Să utilizeze cuvinte și expresii noi
- Să colaboreze cu colegii de clasă
- Să relaționeze cu partenerii de joc respectând anumite reguli
- Să exerseze deprinderi tehnice specifice activităților artistico-plastice și practice pentru realizarea temei
- Să recunoască și să identifice literele
- Să manifeste stări afective pozitive în relațiile cu cei din jur
- Să-și exprime propriile opinii, sentimente și atitudini.

PROMOVAREA PROIECTULUI

- Crearea unor pliante publicitare cu oferta a ciclului primar conținând imagini din activitățile desfășurate cu copiii.
- Înștiințarea comitetelor de părinți asupra rezultatelor obținute în diferite faze ale proiectului în vederea obținerii sprijinului acestora și aflarea de sponsori pentru colaborări viitoare.

EVALUAREA PROIECTULUI

- aprecieri generale
- realizarea unui portofoliu cu lucrări
- CD cu aspecte din timpul activităților și album cu poze

- observarea comportamentului copiilor implicați în proiect, în diferite situații

SUSTENABILITATEA PROIECTULUI:

Dorim în continuare o colaborare permanentă cu comunitatea locală și sprijinul celor implicați în proiectele desfășurate.

IMPACTUL ASUPRA GRUPULUI DE COPII:

Comunitatea locală a fost reprezentată de Școala Gimnazială „Vasile Alecsandri,, Brăila și grădinițele partenere din oraș, unde am desfășurat vizite preșcolarilor – parteneri în proiect.

Părinții au fost informați despre proiect și au susținut acțiunile din cadrul proiectului furnizând materiale, precum și încurajarea copiilor de a participa cu interes la acțiunile școlare pe care ni le-am propus în cadrul proiectului.

CALENDARUL ACTIVITĂȚILOR

Activitatea	Data/ Perioada	Participanți	Locul desfășurării	Responsabili
„ <i>Cu pași mici de la grădiniță spre școală</i> ” Întâlnirea partenerilor de proiect și stabilirea activităților comune pe parcursul anului școlar	decembrie 2023	învățătoare educatoare	Întâlnire WhatsApp	Educatoare Învățătoare
“ <i>Români mici cu inimi mari</i> ”- <i>Hora Unirii</i> - întâlnirea preșcolarilor cu elevii claselor a-IV-a	ianuarie 2024	școlari preșcolari învățătoare educatoare	Grădinițele partenere	Învățătoare Educatoare
<i>ZICI- Ziua Cititului Împreună</i> Ateliere de lectură Album pentru prieteni	1-2 februarie	preșcolari învățătoare educatoare	Grădinițele partenere	Educatoare Învățătoare
„ <i>Mărțișorul -simbolul prieteniei</i> ”- mărțișoare și felicitări pentru prietenii noștri preșcolari și școlari.	martie 2024	școlari preșcolari învățătoare educatoare	Grădinițele partenere Școala Gimnazială “Vasile Alecsandri”	Educatoarele Învățătoarele
„ <i>Ziua porților deschise</i> ” - participarea la evenimentul destinat cunoașterii școlii; -o zi din viața de elev -activități de scriere - jocuri interactive	aprilie 2024	școlari, preșcolari învățătoare educatoare	Școala Gimnazială “Vasile Alecsandri”	Învățătoarele Educatoarele
“ <i>Adio, Grădiniță!</i> ” Album pentru prieteni- schimb fotografii realizate pe parcursul activităților Înmânarea diplomelor participanților la proiect	iunie 2024	școlari, preșcolari, învățătoare, educatoare	Grădinițele partenere Școala Gimnazială “Vasile Alecsandri”	Educatoarele Învățătoarele

ROLUL PĂRINȚILOR ÎN FORMAREA PROPRIILOR COPII

Perianu Daniela, prof. învă. primar
Școala Gimnazială „Ion Creangă”, Brăila

Pentru fiecare dintre noi familia a jucat și joacă un rol deosebit de important. Creșterea, formarea și dezvoltarea copilului este dependent de factorii cu care acesta interacționează factori care pot avea influențe pozitive sau negative în viața copilului.

Prima formă de învățare a copilului este imitația, el are tendința de a reproduce ceea ce vede în jurul său. Încă de la naștere copilul își imită părinții, bunicii, frații, ceea ce vede la ei este modelul pe care îl va urma în viitor.

Familia este unicul grup social caracterizat de determinările naturale și biologice, singurul în care legăturile de dragoste și consacrarea capătă o importanță primordială.

Familia este primul grup social din care face parte copilul, mediul în care copilul se naște, trăiește primii ani ai vieții, se dezvoltă și se formează pentru viață.

Familia este cuibul în care copilul se trezește și descoperă lumea, părinții având un rol deosebit de important în ghidarea copilului pentru viață.

Părinții sunt primii educatori ai copilului deoarece sunt primii cu care copilul interacționează constant încă din prima zi a vieții, în același timp familia este modelul pe care copilul îl imită, modul de viață al familiei este principalul reper în viața al copilului.

De asemenea comunicarea intrafamilială influențează decisiv dezvoltarea psihofizică a copilului.

Părinții sunt primele modele în viață pentru fiecare copil, copilul copiază ceea ce vede la părinții și încearcă să pună în practică.

Există o multitudine de modalități prin care părintele poate să se implice în viața propriului copil, părintele trebuie să caute mereu să fie cât mai aproape de copil, stabilind o multitudine de drepturi și obligații în viața copilului va contribui la formarea corectă a acestuia, la o creștere sănătoasă. Este bine ca fiecare copil să aibă anumite sarcini, anumite responsabilități, în funcție de vârstă. Chiar de la o vârstă fragedă copilul poate fi inițiat în arta vieții.

În sarcina părinților revine mereu obligația de a urmări copilul și comportamentul lui, orice corectare poate fi esențială în adoptarea unui comportament corect.

Educația pe care copilul o primește în familie se continuă la școală, bazele educației formate în familie urmând a se continua la școală. Cadrele didactice sunt bine formate și au menirea de a asigura o educație de calitate copiilor, școala fiind un excelent formator al copilului în viață.

Mergând la școală copilul își formează un program, o rutină pe care o respectă și care contribuie favorabil la maturizarea lui și la formarea unor deprinderi corecte.

Primii ani din viața unui copil sunt fundamentali pentru evoluția viitoare a acestuia, acești ani contribuie la construirea bazelor personalității, comportamentului pe care copilul îl va avea atunci când va fi mare, un comportament care îl va urmări toată viața și care dacă este conform normelor societății, printr-o atentă șlefuire în viitor va conduce la modele de urmat în societate, de aceea se dorește ca educația pe care părinții o oferă copiilor să fie cât mai calitativă.

Copilul trebuie să fie inițiat în arta vieții, el trebuie să învețe singur anumite lucruri iar părinții trebuie să îi ofere ocazia de a învăța. Oferirea de către părinți copiilor a posibilității de a descoperii lumea este un avantaj și o șansă de formare sub influența celui mai bun îndrumător.

În perioada copilăriei părinții trebuie să impună reguli fundamentale, trebuie să îl ajute pe copil să distingă între bine și rău, între un comportament corect și un comportament inadecvat. Copilul trebuie să învețe să se comporte în societate, să respecte norme de conduită și să înțeleagă că pe lângă drepturi are și obligații.

Părinții trebuie să observe cât mai atent comportamentul copilului în această perioadă, trebuie să îi ofere afecțiune și să îl sprijine în dezvoltare.

În acest interval de timp copilul suferă o serie de transformări și parcurge una dintre cele mai importante perioade din viață învățând să meargă, rostind primele cuvinte iar cu ajutorul celor din jur reușind să își formeze vocabularul, de asemenea tot în această perioadă copilul învață să mănânce iar cu puțin sprijin din partea părinților ajunge chiar să mănânce singur, frumos și îngrijit. Tot în această perioadă de viață copilul își formează anumite deprinderi și abilități de care se va servi putem spune în anii

următori sau poate toată viața, Anumite comportamente umane își au rădăcina și în primii ani de viață întrucât copilul trece printr-o serie de experiențe diverse pozitive sau negative care îi influențează viața în viitor. La această vârstă copilul poate fi modelat de către adult pentru că este asemenea unui burete care absoarbe tot ceea ce observă în jurul său, comportamente, atitudini, moduri de reacție la anumite situații. Părinții trebuie să îndeplinească roluri multiple, trebuie să caute să fie cât mai buni observatori, de asemenea părintele trebuie să fie și un bun ghid pentru copilul său, să îl ghideze în tot ceea ce este bine și să îl determine să realizeze singur anumite lucruri.

În sarcina părintelui cade și responsabilizarea propriului copil, maturizarea acestuia și desprinderea lentă de viața fără obligații, stabilirea unor reguli de viață care să conducă la dobândirea unei atitudini mature și lipsite de tendința de a fugi de responsabilitate și de tot ceea ce implică îndeplinirea unor sarcini. Copilul trebuie să fie ajutat să îndeplinească sarcini, să își ducă munca la bun sfârșit și să trăiască satisfacția îndeplinirii unor obligații.

O bună implicare din partea părinților în viața copiilor aduce numeroase beneficii. Se remarcă o reușită academică a copiilor dacă părinții sunt prezenți în viața lor, aceștia înregistrând o performanță școlară foarte bună, prezența lor fiind mai regulată deoarece părinții încurajează prezența constantă.

Implicarea părinților își pune foarte mult accentul pe comportamentul copiilor în acest sens copiii cu părinți implicați prezintă rate mai scăzute ale unui comportament delicvent.

De asemenea sănătatea mintală a copiilor este mult mai bună dacă părinții sunt alături de ei și își dau interesul în creșterea și dezvoltarea lor, copiii având o stimă de sine mai ridicată dar și abilități de gestionare a emoțiilor, emoțiile negative fiind mai rare.

Așadar primii ani din viața copilului joacă un rol deosebit de important în evoluția viitoare a acestuia, iar pentru mame putem oferi un sfat înțelept: fii mama pentru copilul tău dar fii în același timp și educatoare, iubește-ți copilul dar impune-i și reguli, joacă-te cu el cât mai mult iar prin intermediul jocului încearcă să-l ajuți să învețe lucruri frumoase pentru că numai prin joc îl poți ajuta pe copilul tău să devină un om minunat.

Bibliografie:

1. Batrânu, E., *Educația în familie*, Editura Politică, București, 2005.
2. Vrașmaș, Ecaterina, *Intervenția socio-educatională cu sprijin pentru părinți*, Editura Aramis, București, 2008.
3. ****Ghid de bune practici pentru educația timpurie a copiilor între 3-6/7 ani*, 2008.
4. <https://englezacopii.ro/implicarea-parintilor-poate-oferi-multe-beneficii-copiilor/>

CUM DEZVOLTĂ GRĂDINIȚA ȘI ȘCOALA PUTEREA INTERIOARĂ A COPILULUI

Teșileanu Mihaela, prof. învă. primar
Ionescu Violeta, profesor
Școala Gimnazială „Ion Creangă”, Brăila

1. Bucuria de a trăi – Joie de vivre

Predispoziția de a iubi și a aprecia viața poate părea o sintagma relativă într-o lume a clasamentelor, a notelor ,a examenelor sau a concurenței . Cu toate acestea sentimentele de iubire și siguranță stau la baza puterii de a învăța,de a accepta provocări și tensiuni cognitive. „Joie de vivre ” presupune capacitatea de a fi deschis și receptiv, nevoia de a te conecta la lume și de a-ți manifesta voința.

Cum contribuim la construirea acestor valori? -cultivând atitudinea de recunoștință și apreciere față de călătoria învățării ,discuții libere despre minunățiile naturii,despre povești frumoase și vindecătoare,despre starea de bine pe care ți-o aduc realizările,prietenii,obstacolele depășite.Toate acestea hrănesc încrederea,curiozitatea și bucuria învățării.

Starea interioară de bine se construiește în permanență prin conectare cu familia,cu grădinița ,cu școala și iubire necondiționată.Copiii care sunt apreciați numai când fac un lucru bun și certăți când

greșesc devin dependenți de laude și pedepse și ajung să își facă alegerile în funcție de ce spun ceilalți. Toți copiii au nevoie să simtă că familia, d-na educatoare, d-na învățătoare, îi iubește și îi acceptă dincolo de fluctuația bun-rău, corect –greșit, deștept –prost, frumos-urât etc. Iubirea și acceptarea transcend dualitatea. Copiii au nevoie să simtă că familia, grădinița și școala îi iubește, că sunt valoroși prin ceea ce sunt deja în lume, nu prin ceea ce fac.

2. Reziliența

Martin Seligman, psihologul american care a dedicat mai multe studii acestei calități, a arătat că reziliența îi ajută pe copii să gândească mai flexibil și mai realist, să fie mai creativi și mai puțin predispuși la anxietate sau depresie .

Copiii rezilienți știu să încerce. Înțeleg că învățarea este un drum cu multe obstacole sau ocolișuri care pot fi depășite. Știu să se ridice după un eșec, au dialog interior despre cum au eșuat și despre cum se pot reinventa după un moment greu. Știu să se uite înapoi, la ce a fost greșit și să ia decizii strategice pentru viitor.

Cum apare reziliența? Care este mecanismul psihologic?

În timpul perioadelor stresante sau după întâmplări neplăcute, corpul copilului trece prin transformări subtile, declanșate natural, cu scopul de a-și dezvolta mai multă putere, viteză, alertă, chiar variante mai bune de a fi el însuși. Ritmul cardiac crește, tensiunea arterială se mărește, adrenalină și cortizolul –hormonul stresului –traversează întregul organism. Răspunsul la stres este inițiat de amigdala-parte a creierului responsabilă cu reacțiile noastre instinctive, cu impulsurile. De aici, către creier, pornesc mesaje care declanșează un cocteil chimic necesar corpului în lupta lui cu tensiunea. Când acesta se extinde pe termen lung, sistemul imunitar slăbește –de multe ori, elevii se îmbolnăvesc în preajma concursurilor și a examenelor .

Stresul poate închide pentru o vreme, funcțiile cortexului prefrontal care este pentru creier un fel de turn de control. El este responsabil cu atenția, autoreglarea impulsurilor și a emoțiilor.

Acestea sunt „funcții executive” de o importanță extraordinară pe care copiii rezilienți le pot activa cu scopul de „a calma ” amigdala. Când acest lucru se întâmplă, transformările fiziologice cauzate de stres încep să revină la normal, dezvoltându-se, în timp, abilități din ce în ce mai bune de adaptare, de recuperare, de reglare a dezechilibrelor aduse de o provocare externă sau alta.

Una din cele mai mari descoperiri ale neuroștiințelor din ultima decadă arată că putem transforma continuu, prin experiențe, modul în care creierul și-a configurat conexiunile și tiparele reactive .

Experiențele potrivite pot remodela felul în care copiii își asumă învățarea, responsabilitățile , propria viață. Ele nu exclud în totalitate stresul. Uneori puțină teamă, tensiune sau emoție pot fi benefice în reconstruirea strategiilor noastre adaptive.

Cercetătorii au arătat că nu puterea interioară este cea care îi ajută pe copii să treacă prin dificultăți, ci prezența unui partener în viață lui care e capabil să îi țină spațiul, să îi conțină trăirile . O relație sănătoasă cu familia este cea care pune baza deprinderilor de adaptare la situații noi sau la provocări dificile .

„A ține spațiul pentru copilul său” este, în sine , capacitatea părintelui însuși de a nu se destabiliza emoțional când cel mic are o problema. Părinții și educatorii care reușesc să rămână calmi, înțelegători și conectați la emoțiile copilului –fie că e vorba de furie, de tristețe, de dezamăgiri tumultuoase sau trădări specifice vârstei –sunt cei care construiesc o plasă de siguranță pentru sistemul de autoreglare a suferințelor, un fel de rețea interioară pe care copilul și-o însușește ca tărie de caracter, ca reziliența sufletească .

Părinții autentici știu că nu tot ce se simte rău e neapărat rău, copii au nevoie să vină acasă și să dea frâu liber emoțiilor puternice, panicilor, nesigurantelor, fricilor.

Toți copiii își doresc că părinții lor să fie supraameni, personaje perfecte, capabile de calm, tact, putere interioară, de soluții imediate pentru orice situație, oricât de alarmantă. Când reacțiile părinților invalidează acesta așteptare copiii simt cum plasa lor de siguranță se rupe și încearcă să adopte alte strategii de ameliorare a stresului prin care trec: mint, se izolează, devin agresivi, neascultători , neatenți, intră în rol de victima, de etern suferind sau nedreptățit.

Nu neapărat părinții trebuie să țină spațiul pentru copiii lor. Uneori, în viața unui copil este suficientă o singură persoană -un unchi, un bunic, o mătușa – care să fie centrul lui de echilibru și inspirație despre puterea interioară pe care ar putea să o aibă în relație cu provocările vieții.

3. Autodisciplină

Fiecare casă are nevoie de reguli. Pentru reguli încălcate, trebuie să existe consecințe logice, nu pedepse la cheremul adultului, nicidecum rezultate din starea lui de iritare sau frustrare. Copiii au nevoie de orar zilnic și acasă. Timpul de după școală poate fi împărțit astfel:

- responsabilități în casă și față de propriul corp și spațiu;
- temele;
- timpul de joacă ;
- rutină înainte de culcare.

Autodisciplină se construiește cu autoritate. Abordarea autoritară din partea părintelui este un lucru bun și de neevitat .

4. Onestitatea

Studiile arată că onestitatea și sinceritatea copiilor sunt calități împrumutate, prin contaminare subconștientă de la părinții lor.

5. Curajul

Să înveți un instrument, un sport nou, să mergi într-o tabără –înseamnă să pășești în necunoscut , să accepți provocări noi. Copiii cu putere mare de învățare se tem că oricare alții –numai că ei învață în timp, să își depășească temerile sau zona de confort .

6. Bunătatea

Bunătatea începe cu blândețea față de sine. Copiii cu putere mare de învățare au o voce interioară cu care „se ceartă ”cu dragoste. Ei știu că nu întotdeauna lucrurile ies din prima, de aceea , găsesc mereu resurse să se auto-încurajeze.

Bibliografie :

- Moraru Oana, Suport Curs „Copiii, între 6 ani și 12 ani”, Vocea parintilor, Kinderpedia, Curtea Veche

INCURSIUNE ÎN LUMEA EMOȚIILOR PRIN JOC ȘI POVESTE

Putere Veronica, prof. înv. primar,
Școala Gimnazială ”Ion Creangă”, Brăila

Emoție, joc, poveste... Trei cuvinte care sunt legate între ele prin aceea că toate deservește domeniului școlar. Emoția... este des întâlnită, atât la cadrele didactice, cât și la micii copilași care pășesc stingeriți în lumea nouă a grădiniței și a școlii. Jocul ... este specific vârstei lor și toate activitățile care se desfășoară în această zonă se bazează pe joc. Poveștile ... creează o imagine mai bună a obiectivelor ce sunt de îndeplinit pentru elevi, ajutându-i să ”vibreze” alături de personaje, să ia parte la acțiunile lor și să adopte roluri(om bun, ajutător), pentru societatea în care trăim.

Minunata lume a emoțiilor! Ia naștere încă de când copiii pășesc pe poarta grădiniței și se sfârșesc când aceștia părăsesc curtea facultății. Emoțiile sunt niște reacții afective, de diferită intensitate, care oglindesc atitudinea individului față de realitate. Realitatea ne arată că emoțiile se manifestă plăcut la copiii care, venind la școală sau grădiniță, retrăiesc bucuria revederii colegilor, a doamnelor învățătoare/educatoare și a mediului în care își desfășoară activitățile.

Jocul ... este o activitate recreațională în care sunt implicate mai multe persoane și care are niște reguli stabilite de la început. În domeniul educațional, jocul urmărește dezvoltarea personalității copiilor și este o modalitate de predare a cunoștințelor. Deși multă lume îl percepe ca pe o distracție, jocul este și o modalitate de învățare pentru copii. Prin aceste jocuri, se cunosc informații utile precum: culorile, literele, animalele, dar se pot dezvolta și o serie de abilități motrice și sociale. Jocul are rolul de a pregăti copilul pentru diverse contexte de viață, sociale și emoționale. Pentru a fi cât mai eficiente, activitățile ludice trebuie să fie motivante și să exprime ceva de interes pentru copil. Un aspect care poate avea efect

asupra motivării copilului este dat de dificultatea jocului. Este necesar ca acesta să fie provocator, dar să ofere copilului încrederea că îl va termina cu succes.

Jocul permite celor mici șansa de a imita ceea ce văd și de a-și exercita abilitățile sau de a descoperi unele noi. Este ca o porțiță deschisă pentru creativitate și experimentare, învățându-i cum să interacționeze și să comunice cu ceilalți. Odată cu fluxul de informații din mai multe discipline, contribuțiile comportamentului de joc pot fi integrate cu ușurință în dezvoltarea umană și supraviețuirea pe termen lung. Jocul este esența copilăriei și înseamnă pentru copil distracție și plăcere.

Legătura dintre joc și emoție este strânsă. Jocul îi ajută pe copii să-și înțeleagă și să-și proceseze emoțiile. De exemplu, atunci când pierde sau câștigă un joc, învață să proceseze sentimente de tristețe, furie, bucurie, extaz. De asemenea, prin joc se creează o lume minunată, un univers magic pentru copii, unde aceștia pot fi prinți și prințese, cavaleri, dragoni, pot trăi chiar emoția de a fi ei înșiși ”mama” sau ”tata”, de a fi profesori pentru jucăriile preferate, de a le fi prieteni, cu care pot discuta probleme existențiale și cu care pot împărtăși secrete. O întâlnire la un ceai cu plușurile preferate este un exemplu care dă copiilor șansa de a comunica, de a socializa, de a consolida reguli ce trebuie respectate în societate. Alte jocuri, desfășurate la școală, precum jocurile de rol, mima, ajută la cunoașterea mai bună a colegilor, iar interacțiunea dintre ei le întărește relațiile de prietenie.

Prin joc, copiii își satisfac dorința firească de manifestare și independență. Jocul nu constituie pentru copil o simplă distracție. Jucându-se, cunoaște și descoperă lumea și viața într-o formă accesibilă și atractivă pentru el. Pe măsură ce înaintează în vârstă și se dezvoltă, conținutul jocurilor se extinde cuprinzând și relațiile sociale dintre oameni.

Poveștile, știm cu toții, sunt foarte atractive pentru copii. Uneori, acestea atrag și adulții. În învățământ, poveștile au rolul de a ușura lecțiile, prin antrenarea imaginației și a creativității elevilor. Lumea emoțiilor dă o notă și poveștilor, întrucât în audierea sau citirea poveștilor, se antrenează și latura emotivă. În urmărirea unui spectacol de teatru, copiii așteaptă cu sufletul la gură firul narativ al piesei și trăiesc și ei momentele cu personajele, întrucât grimasele și interjecțiile pe care le scot subliniază că emoția este puternică și că legătura dintre ei și personaje e deja stabilită. La școală, poveștile sunt baza de la care pleacă orice lecție. Ascultând o povestire, școlarul mic este capabil să și-o reprezinte, introducând modificări în desfășurarea evenimentelor, comprimând aspectul imaginilor, ceea ce se explică prin influența proceselor gândirii și memoriei logice asupra imaginației. Așadar, prin povești, se dezvoltă nu doar personalitatea copilului, ci și dezvoltarea proceselor și capacităților cognitive.

Asupra afectivității școlarul mic, își pun amprenta atât sarcinile de învățare, cât și relațiile interpersonale stabilite la nivelul grupului de elevi. Se dezvoltă atât sentimentele și emoțiile intelectuale, cât și sentimentele și emoțiile morale și estetice. Învățarea organizată îi dă elevului perspectiva reușitei, acțiunea devenind plăcută, atrăgătoare, contribuind astfel la atașamentul lui față de munca intelectuală și față de școală. Apare curiozitatea intelectuală, manifestându-se prin dorința de a afla, de a cunoaște cât mai multe. Contactul nemijlocit cu cadrul didactic, dezvoltă la școlarul mic sentimentul încrederii, stimei și al atașamentului față de persoana care îl educă. În acest caz, povestea și jocul au un rol important, pentru că nevoia de a cunoaște, curiozitatea, sunt satisfăcute prin învățarea unui joc nou, sau prin prezentarea unei noi povești. Copiilor le place să se transpună în locul personajelor, să le redea replicile, să se costumeze ca ele, să împărtășească trăirile, chiar să râdă sau să plângă, în funcție de evenimentele desfășurate în poveste.

Povestirea este una dintre activitățile cele mai plăcute copiilor, întrucât le satisface nevoia de cunoaștere și de afectivitate, le stimulează imaginația și constituie cadrul optim de exercitare a capacității de comunicare. În grădinița de copii, povestirea este folosită atât ca metodă de expunere și comunicare de cunoștințe, cât și ca formă de activitate destinată cunoașterii mediului și dezvoltării vorbirii preșcolarelor. Datorită vârstei, insuficienței dezvoltării a capacităților psihice, educatoarea este nevoită să adapteze conținuturile. Cu ajutorul povestirii, ca metodă, educatoarea realizează apropierea copiilor de cele mai variate aspecte de viață și domenii de activitate, informează asupra unor fapte și evenimente ce nu pot fi cunoscute prin experiența lor proprie. În același timp, prin cuvântul viu, li se trezesc copiilor emoții și li se orientează atenția spre cele comunicate.

Povestirile, poveștile și basmele au fost și vor rămâne operele cele mai plăcute copiilor, începând din copilărie și până în adolescență. Mai întâi ascultându-le, iar mai apoi citindu-le, copiii însușesc din basme comoara infinită a înțelepciunii. Grădinița, ca prima formă de organizare a învățământului, acordă o atenție deosebită dezvoltării capacității de comunicare verbală pentru că exprimarea verbală este condiția de bază în formarea, fixarea, diferențierea noțiunilor și în transmiterea informațiilor.

În cadrul procesului de învățământ, metoda reprezintă o cale de urmat cu scopul îndeplinirii unor obiective instructive-educative prestabilite: transmitere a unor cunoștințe, formare de priceperi și deprinderi etc. Astfel, metodele devin căi pe care cadrul didactic le urmează cu scopul de a orienta copilul să descopere sau să redescopere el însuși adevărurile căutate, cunoștințele vizate, noile comportamente ce se așteaptă a fi achiziționate.

Așadar, jocul și poveștile au o foarte strânsă legătură cu emoțiile. Acestea două au rolul de a întări emoțiile, de a-i ajuta pe copii să și le deslușească mai bine, să le proceseze, să învețe să le folosească în societate pentru o mai bună comunicare și înțelegere. În lumea emoțiilor stau ca și pionii principali, părinții și cadrele didactice. Ei au scopul de a ajuta, prin limbaj, prin comunicare, la o mai bună deschidere și dezvoltare a copiilor. Emoțiile se trăiesc, dar se pot controla, se pot gestiona și, la fel ca într-o poveste, binele învinge răul și emoțiile bune aduc plusuri și avantaje copiilor, îi ajută pe viitor. Iar jocul și poveștile sunt numai două dintre elementele care se includ în această lume magică a învățării.

Bibliografie:

1. <https://edu.freepedia.ro/particularitatile-scolarului-mic>
2. <https://chisinauedu.md/wp-content/uploads/2020/07/Jocul-%C3%AEn-via%C8%9Ba-copilului-mic.pdf>
3. https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/108256
4. <https://www.didactic.ro/revista-cadrelor-didactice/dezvoltarea-limbajului-cu-ajutorul-povestirii>

CUM EDUCĂM INTELIGENȚA EMOȚIONALĂ A COPIILOR?

Paștea Viorela Cătălina, prof. inv. preșc.
Grădinița cu P.P. Nr. 56, Brăila

Inteligența emoțională se referă la abilitățile în baza cărora un individ poate discrimina și monitoriza emoțiile proprii și ale celorlalți, precum și la capacitatea acestuia de a utiliza informațiile deținute pentru a-și ghida propria gândire și acțiune (Salovey & Mayer, 1990). O altă definiție, mai recentă, a fost dată de Daniel Goleman (1995). Conform acestuia, inteligența emoțională desemnează o capacitate de control și autocontrol al stresului și emoțiilor negative; o meta-abilitate, care determină și influențează modul și eficiența cu care ne putem folosi celelalte capacități și abilități pe care le posedăm, inclusiv inteligența educațională.

Educația bazată pe inteligența emoțională nu este o abordare în termeni de calcul. Metodele detaliate, pas cu pas pot arăta bine pe hârtie și sună atrăgător atunci când îi auzim pe autori și pe experți vorbind despre ele. Dar aceste metode funcționează rareori în școală. La fel ca majoritatea lucrurilor care dau un sens vieții noastre și ne aduc satisfacție, educația este un proces extrem de complex și de profund. Educația bazată pe inteligența emoțională pornește de la faptul că totalitatea acțiunilor noastre ne permite să creăm un echilibru mai sănătos în școală și în relațiile cu elevii. Acțiunile noastre trebuie să pună accent pe importanța sentimentelor și să ne ajută să ne ținem sub control emoțiile, în loc să acționăm impulsiv sau să ne lăsăm copleșiți de sentimente. Pentru unii copii, viața este dură și nesigură; pentru alții, este plină de tensiune. În ambele cazuri, a-și pierde controlul poate însemna pierderea unor drepturi, pierderea unor activități extrașcolare sau de îndrumare. Copiii au nevoie de un mediu pozitiv, care le oferă numeroase oportunități. Educația bazată pe inteligența emoțională pornește de la faptul că totalitatea acțiunilor noastre ne permite să creăm un echilibru mai sănătos în relațiile cu copiii prin accentuarea importanței sentimentelor și prin controlul emoțiilor.

Inteligența emoțională ține de conștientizarea propriilor emoții, stăpânirea acestor emoții (prin controlarea cauzelor generatoare), motivația interioară de a evolua, dublată de inițiativă, optimism și dăruire, empatie (capacitatea de a înțelege emoțiile și sentimentele altora) și, nu în ultimul rând, de aptitudinile sociale, adică de capacitatea de a stabili relații pozitive, de a coopera și colabora cu ceilalți, de a rezolva conflicte, de a capta atenția.

Capacitatea de a recunoaște și de a face față emoțiilor duce la performanțe mai mari la școală, în muncă și în relațiile interumane.

Ce înseamnă inteligența emoțională?

Inteligența emoțională este un alt mod de a fi inteligent: inteligența inimii.

Înseamnă să cunoști emoțiile, să le recunoști, să poți să te pui în pielea celuilalt, să știi să iei decizii, să-ți asumi responsabilitatea pentru ceea ce faci, să fii motivat, să știi să comunici cu ceilalți pentru a avea relații armonioase.

De ce au copiii nevoie de inteligența emoțională?

Copiii au nevoie de inteligența emoțională pentru a reuși în viață, pentru a avea încredere în ei, în abilitățile lor, pentru a se cunoaște mai bine și pentru a-i cunoaște și pe ceilalți, pentru a-și transforma emoțiile negative, pentru a știi să se manifeste în siguranță atunci când se simt furioși, supărați, îngrijorați, obosiți, triști.

Aptitudinile cheie ale inteligenței emoționale sunt:

- cunoașterea emoțiilor- capacitatea de a recunoște sentimentele atunci când apar și de a nu le elimina dacă nu ne convin: "Sunt furios/ furioasă!" în loc să-mi "înghit" furia sau să iau un calmant.
- gestionarea emoțiilor- capacitatea de a aborda emoțiile neplăcute, după ce le-am acceptat că le simțim. "Îmi ocup timpul cu o activitate care mă face să mă simt bine".
- automotivarea- emoțiile ne fac mai puternici sau mai neputincioși. "Să-mi dezvolt o formă de autocontrol emoțional"
- recunoșterea emoțiilor - să-mi detectez cu mai multă precizie emoțiile și să-mi construiesc propriul "sistem de lucru" cu ele.

De când se poate începe educația inteligenței emoționale?

Unii copii sunt mai inteligenți emoțional decât alții. Inteligența emoțională se poate învăța, exersa de timpuriu, chiar din primul an de viață. Perioada preșcolară este esențială, deoarece atunci învață copiii vocabularul emoțiilor, asocierea dintre emoții și contextele de viață, exprimarea facială a emoțiilor (de pildă, învață să decodifice o frunte încruntată ca fiind semn de îngrijorare sau supărare, un zâmbet ca semn al bucuriei etc.), modalități de reacție la emoțiile celor din jur. La vârsta de 6 ani termenii utilizați pentru descrierea emoțiilor cresc în diversitate și cantitate. Copiii devin capabili să poarte discuții cu alții despre emoțiile lor interne sau pot să asculte ce spun ceilalți despre emoțiile lor.

Multe cadre didactice nu sunt familiarizate cu noile metode interactive pe care învățarea comportamentelor pozitive socio-emoționale, le cer. Ele se tem că aceste metode vor duce la dezordine, pierderea controlului clasei.

De asemenea, cadrele didactice trebuie să fie bine informate în privința resurselor pe care școala le pune la dispoziție, asupra suportului fizic, psihic, financiar și chiar asupra devotamentului cu care se participă la aceste programe de dezvoltare. Este bine de știut de la început pe ce te bazezi ca să poți ști ce poți realiza.

În școlile unde s-au demarat programe de dezvoltare a inteligenței emoționale, elevii au avut posibilitatea să preia, participând an de an la nivelele propuse de program, aspecte educaționale specifice caracteristicilor individuale: vârstă, sex, Q.I. De asemenea important, elevii au interacționat regulat cu adulți care i-au înțeles și au îmbunătățit programul în funcție de cerințele specifice fiecărei clase. Copiii beneficiază cel mai mult de acest program când sunt implicate atât cadrele școlii la care merg, cât și părinții.

Educația și chestiunile legate de școală sunt esența vieții de familie în anii în care copii noștri traversează o perioadă critică și pe care îi petrecem împreună cu ei odată ce au trecut de vârsta primei copilării. Pot fi perioade de tristețe, tensiuni și dispute, sau de fericire, dezvoltare și afecțiune. În realitate e sigur că toți copiii trec prin diverse probleme, provocarea cadrelor didactice și a părinților este de a le echilibra cu lucruri bune. Aceasta depinde de cât suntem noi dispuși să vorbim cu copiii într-un mod care-i ajută să-și exerseze aptitudinile inteligenței emoționale. În acest fel, vom avea parte de mai puține cazuri de „suprastimulare emoțională” și de o mult mai mare înțelegere a sentimentelor copiilor.

Învățând să comunicăm cu copiii, ne vom bucura împreună cu familiile acestora de o inteligență emoțională armonios dezvoltată. „Devenind mai echilibrați emoțional, va crește și siguranța lor și încrederea în sine; curiozitatea lor își va găsi căi firești de exteriorizare, vor învăța cum să-și câștige independența și autenticitatea în gândire și comportament, își vor dezvolta capacitatea de a face alegeri responsabile.” (Daniel Goleman).

Câteva metode pentru dezvoltarea abilităților emoționale:

- Asigură-i un mediu sigur și echilibrat;
- Zâmbește-i;

- Învăță-l să-și conștientizeze și să-și exprime emoțiile; arată empatie când copilul este supărat: „Ce s-a întâmplat? Ești supărat pentru că Robert nu se joacă cu tine?”, „Poate nu-i place să se joace cu mingea, propune-i să vă jucați împreună altceva”;
- Explică-i de ce spui „nu”, în loc de doar „nu”;
- Laudă-l pentru un comportament pozitiv și încurajează efortul;
- Explică-i când și cum acțiunile sale îi afectează pe alții.

Cum arată un copil inteligent emoțional?

Copilul inteligent din punct de vedere emoțional:

- este conștient de emoțiile sale și vorbește liber despre ele;
- recunoaște emoțiile celor din jurul său;
- comunică ușor despre ceea ce îl interesează sau îl preocupă;
- știe să spună NU fără să îi rănească pe ceilalți;
- are un bun management al emoțiilor negative;
- are comportamente rezonabile chiar și atunci când lucrurile nu merg așa cum și-ar dori și nu abandonează o activitate, nici atunci când devine dificilă;
- are bine dezvoltat sistemul motivațional – de pildă, nu face unele activități doar pentru că i-au fost cerute să le facă sau doar cat este supravegheat, ci le face pentru că a înțeles că sunt utile pentru propria dezvoltare și îi oferă beneficii;
- este sigur pe el în majoritatea situațiilor, iar atunci când simte că nu se descurcă, cere ajutorul;
- se adaptează rapid la situații/ persoane noi;
- nu îi este teamă să pună întrebări sau să își afirme preferințele;
- are prieteni cu care se relaxează dar de la care deopotrivă învață modele noi de comportament.

Sistemul educațional pune în mod tradițional accentul pe cele trei activități fundamentale - scris, citit, socotit - toate caracteristice emisferei stângi (dominată de raționalitate), excluzând aproape educarea facultăților emisferei drepte care este sediul imaginației, orientării spațiale, decodării muzicii, culorii, ritmului, creativității (dominanta sa fiind intuiția).

Pentru ca acești copii să nu aibă probleme emoționale în viitor, școala trebuie să găsească mereu noi posibilități, noi metode și resurse de a le dezvolta capacitățile, în special inteligența emoțională- cea mai valoroasă achiziție pe care se pot baza oricând în viitor.

Bibliografie:

1. Daniel Goleman, *Inteligența emoțională*, Editura Curtea Veche, București, 2001
2. Mihaela Roco, *Creativitatea și inteligența emoțională*, Editura Polirom, Iași, 2001
3. Cecilia Sas (coord.), *Cunoașterea și dezvoltarea competenței emoționale*, Editura Universității din Oradea, 2010
4. Jeanne Segal, *Dezvoltarea inteligenței emoționale*, Editura Teora, 2000

JOCURI PENTRU DEZVOLTAREA INTELIGENȚEI EMOȚIONALE LA VÂRSTA PREȘCOLARĂ ȘI ȘCOLARĂ MICA

Vasilii Valentina, prof. învă. primar
Școala Gimnazială ”I.L. Caragiale”, Brăila

În urma studiilor efectuate s-a constatat o tendință a generației actuale de copii de a avea mai multe probleme emoționale decât în trecut. Aceștia sunt mai singuri și mai deprimați, mai furioși și mai nestăpâniți, mai emotivi și mai înclinați să devină anxioși din orice, mai impulsivi și mai agresivi. Este vizibil faptul că școala, respectiv grădinița, lasă la întâmplare educația emoțională a copiilor, supralicând unilateral pregătirea școlară. Prin urmare se impune o nouă viziune în privința a ceea ce școala/grădinița poate oferi elevului (în afară de informații brute) în așa fel încât acesta să se adapteze cât mai bine realităților cotidiene.

Acest material cuprinde o serie de activități și exerciții axate pe tematica inteligenței emoționale.

Activitatea nr. 1 - Acceptarea de sine.

Titlul activității: „EU printre ceilalți”.

Obiective: să înțeleagă că fiecare dintre noi este ceva unic, să învețe că oamenii au multe calități și caracteristici diferite, să înțeleagă că oamenii au și puncte slabe și domenii în care sunt foarte competenți, să înțeleagă faptul că oamenii se dezvoltă și se schimbă, să înțeleagă că toată lumea greșește și a greși este ceva normal, să înțeleagă că dacă cineva face o greșală, acea persoană nu este proastă sau rea.

Joc introductiv ”Vânătoare de oameni”: elevii împărțiți în grupuri vor pleca într-o expediție imaginară de „vânătoare de oameni” pentru a afla câte ceva despre colegii lor. Moderatorul citește de pe o planșă o serie de caracteristici (ochi căprui, are animale mai speciale pe lângă casă, este mezinul familiei, îi place muzica/poezia, are pistrui etc.) iar elevii se îndreaptă spre acei colegi care dețin caracteristicile enunțate. Se discută despre lucrurile noi descoperite la unii din colegi, despre faptul că sunt diferiți, dar fiecare este unic, însă avem și lucruri în comun. Vom ajuta copiii să înțeleagă că a fi diferit nu ne face mai buni sau mai răi, ci doar unici.

Fișe: „Poster cu oameni” (conțin 4 cadrane: ce îți place să faci, ce nu îți place să faci, ceva special pentru tine, ceva la care te pricepi) din care va reieși ideea că oamenii însumează calități diferite și schimbătoare și că nu ne putem identifica doar printr-o singură calitate.

Planșa cu abilități: „pot să fac/nu pot să fac”. Elevii vor fi ajutați să înțeleagă că fiecare are puncte tari și puncte slabe și că este normal să putem face doar anumite lucruri și nu totul.

„Schimbare, schimbare”. Li se va solicita copiilor să aducă un obiect aparținând trecutului lor și să descrie evoluția lor în timp față de momentul când foloseau acel obiect (păpușa, suzeta, hăinuțe mici etc). Moderatorul va accentua faptul că toți ne schimbăm, însă în maniere diferite. Se folosesc evocările părinților care doresc să fie prezenți la activitate.

„OOps”. Se citește povestea unui copil care face o greșală și modul cum se simte el. Din discuții moderatorul va extrage ideea că nu este indicat să încercăm să facem greșeli, dar dacă se întâmplă să facem una, nu este neobișnuit sau groaznic, nu înseamnă că suntem incompetenți, răi sau proști.

Activitatea nr. 2 – Emoții.

Titlul: „Ce simt eu?”

Obiective: să își dezvolte vocabularul referitor la exprimarea emoțiilor, să învețe că este ceva normal să avem emoții, să deosebească durerea fizică de cea sufletească/emoțională, să diferențieze emoțiile plăcute de cele neplăcute, să înțeleagă că este bine să ne exprimăm emoțiile, să recunoască diferența între pericolul real și sentimentul de frică și să discute despre modalitățile în care putem face față fricii.

Joc: „Roata emoțiilor” - se face dintr-un carton și se scriu în cele 13 cadrane, următoarele stări: agitat, nemulțumit, trist, fericit, agresiv, supărat, nervos, frustrat, tulburat, sigur, îngrijorat, speriat, furios. Scopul coordonatorului este de a ajuta copiii să exprime ceea ce simt. Este posibil ca unii elevi să nu poată să exprime cu claritate ce înseamnă o emoție, însă le putem oferi alternativa de a-i pune să distingă între o emoție pozitivă (bună) și una negativă (rea).

Joc: „Unde te doare”, prin care elevii vor învăța să deosebească durerea fizică de cea sufletească/emoțională.

Cartonașe: „Fie că ne place, fie că nu.” Cu situații: ți-a căzut un dinte, ai învățat să citești, ai pierdut o carte, părinții te-au pedepsit pentru că ai mințit, ai învățat să mergi pe bicicletă, ți-ai făcut un nou prieten etc. Elevii vor învăța să diferențieze emoțiile plăcute de cele neplăcute și vor înțelege că emoțiile plăcute sunt preferabile, iar asupra celor neplăcute putem avea control, spunându-ne că problemele se pot rezolva; și doar pentru că acum ne simțim rău, nu înseamnă că ne vom simți așa mereu.

„Mi-e frică”- copiii vor fi ajutați să discrimineze între pericolul real și cel imaginar. Vor discuta despre modalitățile în care putem face față fricii, împărțind din experiența proprie - de ex.: pot să vorbească cu cineva despre frica lor, pot să își pună o mască pe ușa camerei pentru a speria monștri, să își imagineze că-și pun fricile într-o cutie pe care o pun apoi pe un raft înalt.

Activitatea nr. 3 - Convingeri și comportamente.

Titlul activității: „Ce cred și ce fac eu?”

Obiective: să distingă între realitate și fantezie, să sesizeze că există mai multe modalități de a ne comporta și ei sunt cei responsabili de alegerea comportamentului lor, să facă diferența între comportamentele de bun-simț și cele neadecvate, sesizarea efectelor negative ale cerințelor absurde și

rigide, să identifice exemple și efecte de gândire exagerată, să recunoască cauzele și efectele unor comportamente.

Povestea „Cenușăreasa” – discuții asupra întâmplărilor din poveste: care s-ar putea materializa în realitate și care nu? Scopul activității nu este să descurajeze în întregime fantezia, ci să îi ajute pe elevi să înțeleagă cum diferă ea de realitate.

Putem alege exerciții ca: „Alege cum să te porți”; „Potrivit sau nepotrivit” – elevii vor alege comportamentele care sunt adecvate și care nu, de pe jetoane cu acțiuni și dintr-o povestire scurtă; „Trebuie să fie așa cum vreau eu”- cerințele absolutiste și rigide au consecințe negative iar elevii trebuie să înțeleagă că există alternative pentru aceste cerințe. Un rol important în această activitate îl are intervenția părinților; „Exagerări”- coordonatorul va facilita ideea că uneori oamenii exagerează pentru a se simți mai importanți, pentru a fi în centrul atenției; „Cauză și efect”- li se va explica elevilor că datorită faptului că o persoană face ceva, cursul evenimentelor se schimbă (cauză -efect).

Alte exerciții:

“Cartonașele sentimentale”

Categoria: exerciții de socializare

Nivelul de dificultate: accesibil

Grupul țintă: participant de orice vârstă

Așteptări: exprimarea sentimentelor prezente în momentul aplicării exercițiului, a stării emoționale și a reducerii tensiunii

Descrierea exercițiului: organizatorul pregătește multe cartonașe, imagini, vederi sau poze cu fețe zâmbitoare/triste, animale, peisaje, flori, practic orice teme ilustrate care ar putea exprima starea afectivă a unei persoane. Cartonașele sunt așezate într-un cerc mare pe podea și fiecare participant își alege o imagine corespunzătoare stării sale din acel moment. După ce fiecare și-a ales cartonașul/ imaginea, participanții se așează la locul lor în formative de cerc și pe rând argumentează alegerea făcută.

Acest exercițiu poate fi folosit în cadrul întâlnirii de dimineață, la momentul de împărtășire cu ceilalți. Practicând acest exercițiu veți fi surprinși să constatați cât de încântați vor fi copiii acordându-li-se atenție sporită fiecăruia și știind că trăirile, emoțiile lor sunt cele care contează în momentul respective.

“Adriana (X) se relaxează”

Categoria: exerciții de cunoaștere

Nivelul de dificultate: accesibil

Grupul țintă: participant de orice vârstă

Așteptări: învățarea numelui colegului într-un mod distractiv

Descrierea exercițiului: grupul este așezat în formative de cerc. Liderul stă între participant, are locul stabilit în cerc, pe scaun și ocupă o poziție relaxantă pentru el (cu mâinile sub cap, picior peste picior, întins pe podea etc.) și spune: “Aceasta este poziția preferată/relaxantă a Adrianei (a mea)!” Toți participanții sunt obligați să se așeze în aceeași poziție a Adrianei și să spună în cor: “Aceasta este poziția relaxantă a Adrianei (a lui X)!” Fiecare participant trebuie să ocupe poziții cât mai interesante și creative. Astfel, în momentul în care spui că aceasta este poziția preferată a Adrianei, poți să asociezi numele cu mișcarea pentru o mai bună cunoaștere. Exercițiul oferă distracție și este foarte plăcut pentru copii.

Bibliografie:

1. Ann Vernon, “Dezvoltarea inteligenței emoționale”, ed. ASCR, Cluj Napoca, 2006
2. Silvia Breben, “Jocuri pentru dezvoltarea inteligenței emoționale la vârsta preșcolară și școlară mică”, Ed. Reprograph, Craiova, 2010.

PROIECT DE ACTIVITATE INTEGRATĂ „PARFUMUL FLORILOR DE PRIMĂVARĂ”

Dragoș Andra –Anamaria, prof. înv. preșc.
Grădinița cu program săptămânal nr.49, Brăila

Nivel: I (3-5 ani)

Tema anuală: „Când, cum și de ce se întâmplă?”

Proiect tematic: „Fantezii de primăvară”

Subtema: „Zvon de primăvară”

Tema zilei: „Parfumul florilor de primăvară”

Mijloc de realizare: Activitate integrată

Tipul activității: mixtă

Categoriile de activități: ADP+ADE(DLC+DEC)+ALA

Locul desfășurării: Sala de grupă

SCOPUL ACTIVITĂȚII:

- ✓ Consolidarea deprinderii de a asculta un text, de a reține ideile principale ale acestuia;
- ✓ Consolidarea unor deprinderi practice de lucru specifice nivelului de dezvoltare motrică.

DIMENSIUNI ALE DEZVOLTĂRII:

- ✓ Activare și manifestare a potențialului creativ;
- ✓ Mesaje orale în diverse situații de comunicare;
- ✓ Curiozitate, interes și inițiativă în învățare;

COMPORTAMENTE:

- ✓ Demonstrează înțelegerea unui mesaj oral, ca urmare a valorificării ideilor, emoțiilor, semnificațiilor, etc.(comunicare expresivă)
- ✓ Demonstrează creativitate prin activitățile artistico-plactice, muzicale și practice, în conversații și povestiri creative;

OBIECTIVE OPERAȚIONALE:

- ❖ Să asculte povestea, concomitent cu manipularea siluelor;
- ❖ Să emită judecăți proprii asupra întâmplărilor din povestea expusă;
- ❖ Să compună spațiul plastic în mod original, folosind materialele puse la dispoziție;
- ❖ Să valorifice mesajul zilei prin implicarea în activități creative.

STRATEGIA DIDACTICĂ:

Metode și procedee: povestea educatoarei –tehnica povestirii în faină, conversația, observarea, explicația, demonstrația, exercițiul, elementul surpriză, expoziția.

Resurse materiale: panou prezență, calendarul naturii, floricele cu fețele copiilor- prezență, calendarul naturii, plic, scrisore, carton, coș cu flori de primăvară, cuburi, siluete personaje din poveste din carton, faină, sită, acuarele, pensule, machetă, pământ, ghiveci, puzzle, bulbi cu flori, mojar, esențe parfumate, sticlute parfum, petale flori, pensete, pipete, material textil, machetă, lucrările copiilor, panou, recompense.

Forme de organizare: frontală, individuală, pe grupuri mici.

Forma de evaluare: observarea acțiunilor și comportamentului copiilor, aprecieri stimulative, analiza lucrărilor, continuă.

JOCURI ȘI ACTIVITĂȚI LIBER ALESE

1. Construcții: „Grădina cu flori” - centrul de rezervă

Mijloc de realizare: îmbinarea pieselor din plastic și lemn;

Sarcina didactică: Copiii construiesc „Grădina cu flori” cu ajutorul pieselor din plastic și cuburilor din lemn. În timp ce aceștia îmbină piesele, îi încurajez să-și verbalizeze acțiunile, să analizeze florile, să asocieze activitatea lor cu întâmplările din poveste.

2. Știință: „Parfumul florilor”

Mijloc de realizare: presare, îmbinare de arome;

Sarcina didactică: Copiii vor folosi instrumente de măsurare(pipetă, pahar gradat) a diverselor lichide (apă, esențe diverse) pe care le vor îmbina cu petale presate de flori pentru a crea o rețetă unică de parfum. În timp ce aceștia realizează parfumurile, îi încurajez să-și verbalizeze acțiunile, să analizeze coloristica și parfumul florilor,să asocieze activitatea lor cu întâmplările din poveste.

3. Nisip și apă: „Plantăm flori”

Mijloc de realizare: plantare;

Sarcina didactică: Copiii vor avea la îndemână ghivece, pământ, ustensile pentru grădinărit și bulbi cu flori de primăvară.

4. Artă: „Flori de primăvară”

Mijloc de realizare: pictură

Sarcina didactică: Copiii vor picta pe un fundal alb și 3D flori de primăvară. În timp ce aceștia pictează, îi încurajez să-și verbalizeze acțiunile, să analizeze coloristica florilor,să asocieze activitatea lor cu întâmplările din poveste.

ACTIVITĂȚI DE DEZVOLTARE PERSONALĂ

- Sosirea și primirea copiilor;
- Deprinderi de autoservire;
- Deprinderi igienico-sanitare;

Întâlnirea de dimineață: „Bună dimineța, dragi floricele!”

-salutul, prezența, calendarul naturii, activitate de grup,noutatea zilei;

Tranziții: „Înfloresc grădinile” – joc cu text și cânt

ACTIVITĂȚI PE DOMENII EXPERIENȚIALE (ADE)

Domeniul Limbă și Comunicare + Domeniul Estetic și Creativ -,„Parfumul florilor de primăvară”

- povestire adaptată spusă prin tehnica „povestirii în făină”;

- pictură liberă

JOCURI ȘI ACTIVITĂȚI LIBER ALESE

1. „Petrecerea florilor de primăvară”
2. „Dansul florilor”

SCENARIUL ZILEI

Ziua debutează cu primirea copiilor în sala de grupă. Până la sosirea tuturor preșcolarilor la grădiniță, copiii se joacă liber și își aleg centrul în care doresc să desfășoare activități.Astfel, ei au de ales între cele doua centre deschise: JOC DE ROL- unde copiii vor interpreta rolul de florar și JOC DE MASĂ- „Primăvara”.

Activitatea cu întreaga grupă de copii începe cu **ÎNTÂLNIREA DE DIMINEAȚĂ** „Bună dimineța, dragi floricele!”, copiii fiind așezați pe scăunele, în semicerc.

SALUTUL începe de la mine cu formula „Bună dimineța, dragi floricele!”,eu salutând copiii, iar apoi fiecare copil își va saluta colegii.

PREZENȚA se va realiza prin așezarea florilor cu pozele copiilor în „Grădina primăverii”astfel, copiii vor observa cine este prezent și cine lipsește.

CALENDARUL NATURII- cu ajutorul întrebărilor directe stabilim împreună în ce anotimp ne aflăm, cum este vremea de afară și cum ne îmbrăcăm potrivit.

NOUTATEA ZILEI coincide cu momentul de captare a atenției și constă în descoperirea unui cadou primit de la „Zâna Primăverii”.

ACTIVITATEA DE GRUP – Se face mai apoi trecerea către „*Povestea florilor de primăvară*”, poveste din care preșcolarii vor învăța faptul că trebuie să fim buni și atenți la tot ceea ce ne înconjoară, indiferent de valoarea sa. Povestea o spun în timp ce presar făină peste figurinele din carton așezate cu fața în jos. Cu ajutorul materialelor necesare, relatez povestea , folosind un ton al vocii , respirație și intonație corespunzătoare, urmărind atenția copiilor asupra poveștii. După ascultarea poveștii, urmează un scurt moment de tranziție, pe hol. La intrarea în sala de grupă, vom forma un

trenuleț, prezentându-le astfel centrece de activități, materialele regăsite la fiecare și ce au de făcut la ele:

În cadrul centrului **Construcții** copiii construiesc „Grădina cu flori” cu ajutorul pieselor din plastic și cuburilor din lemn.

În cadrul centrului **Știință**: „Parfumul florilor” - copiii vor folosi instrumente de măsurare(pipetă, pahar gradat) a diverselor lichide (apă, esențe diverse) pe care le vor îmbina cu petale de flori presate pentru a crea o rețetă unică de parfum.

În cadrul centrului **Nisip și apă**: „Plantăm flori” - copiii vor avea la îndemână ghivece, pământ, ustensile pentru grădinărit și bulbi cu flori. Aceștia vor planta florile în ghivece cu scopul de a reda parfumul florilor din poveste.

În cadrul centrului **Artă**, copiii vor picta pe un fundal alb și 3D flori de primăvară.

Înainte de începerea activităților pe centre facem câteva exerciții de încălzire a mușchilor mâinii. (Boboc- floare, scuturăm degețelele, plouă). Tranziția pe centre se va realiza prin versurile: „Bat din palme clap-clap-clap,/ Din picioare trap-trap-trap,/Ne-nvârtim, ne răsucim,/ Și la centre noi pornim!”

În timp ce aceștia pictează ,plantează flori, realizează parfumurile, îi încurajez să-și verbalizeze acțiunile, să analizeze coloristica florilor,să asocieze activitatea lor cu întâmplările din poveste.

După terminarea activităților pe centre, ziua se încheie cu desfășurarea jocurilor și activităților liber alese propuse: „Petrecerea florilor” și „Dansul florilor” - euritmie.

După încheierea activităților, educatoarea împreună cu preșcolarii grupei realizează o machetă. Pe suprafața unei machete din polistiren preșcolarii pun siluetele personajelor din poveste și poartă o conversație cu educatoarea referitoare la poveste. Finalitatea zilei se realizează sub formă de „expoziție” cu lucrările copiilor din centrele de activitate.

În încheiere, copiii vor da o petrecere și vor dansa, bucurându-se de activitățile realizate pe parcursul întregii zile și vor primi recompense și aprecieri verbale.

Bibliografie:

- „Curriculum pentru educația timpurie”, M.E.C.T. – 2019;
- Dumitru Gherghina, Cornel Novac, Alexandru Mitrache, „Didactica activităților instructiv-educative pentru învățământul preșcolar”, Editura Didactica Nova, Craiova, 2005;
- Revista Învățământului Preșcolar nr.1- 2/2015, Editura Arlequin, București, 2015;
- Revista Învățământului Preșcolar nr.3- 4/2015, Editura Arlequin, București, 2017.

GRĂDINIȚA CU EMOȚII (opțional)

Mihalcea Vali-Mihaela, prof. inv. preșc.
Grădinița nr.7, Structura “Maria Mirabela”

NIVELUL II

DURATA: un an școlar

AUTOR: prof. Mihalcea Vali-Mihaela

UNITATEA DE ÎNVĂȚĂMÂNT: Grădinița nr.7, Structura “Maria Mirabela”

TIPUL OPȚIONALULUI: la nivelul mai multor domenii experiențiale

DOMENII EXPERIENȚIALE IMPLICATE: DOS, DLC, DEC

ARGUMENT:

Pe parcursul vieții, omul este uneori situat în fața unor evenimente și provocări cu o puternică încărcătură emoțională, care îi pun la încercare abilitățile de adaptare. Vor face față evenimentelor și provocărilor oamenii care-și găsesc echilibrul mental și emoțional, nu doar cei cu abilități intelectuale foarte bine dezvoltate, cum se credea până nu demult. Abilitățile intelectuale sunt foarte importante în obținerea unor rezultate bune în unele domenii, dar nu este suficient pentru o bună adaptare și nici nu asigură succesul în viață, emoțiile constituind o sursă de informații esențială pentru supraviețuire.

Pentru o bună adaptare, omul trebuie pregătit încă de mic. Și cum la nivelul învățământului preșcolar sunt foarte puțini psihologi, revine educatoarelor sarcina de a contribui la dezvoltarea socio-emoțională a preșcolarilor. Grădinița este mediul social în care copiii au ocazia să interacționeze cu

ceilalți copii în mai mare măsură decât în familie, având posibilitatea să învețe sistematic despre comportamente sociale adecvate și despre emoții. Educatoarea ajută copiii să-și dezvolte optim competențe sociale, care facilitează manifestarea unor comportamente adecvate și acceptate din punct de vedere social și care au consecințe pozitive asupra celor implicați - copii și adulți - în așa fel încât să permită atingerea propriilor scopuri cu respectarea nevoilor celorlalți.

Și cum perioada de distanțare socială a fost în ultimii ani o provocare a întregii societăți, scopul acestui opțional este de a veni în întâmpinarea nevoilor copiilor, dar și a părinților, astfel încât printr-un efort conjugat al tuturor factorilor implicați în creșterea și educarea tinerei generații, să contribuim la minimizarea efectelor negative ale izolării sociale asupra copiilor și deci, asupra viitorului.

În planificarea opționalului am cuprins competențe interpersonale referitoare la relaționare socială și rezolvare de probleme, precum și competențe intrapersonale foarte importante, având în vedere problemele de adaptare ale copiilor la un nou grup de relaționare, la provocările începutului de an școlar.

Prin activitatea din grădiniță copiii învață nu numai despre regulile sociale și modul de interacțiune cu ceilalți, ci și despre manifestarea adecvată a emoțiilor. Își dezvoltă competențe emoționale referitoare la trăirea, exprimarea, înțelegerea și recunoașterea emoțiilor și ceea ce este foarte important, faptul că dobândesc unele strategii de reglare emoțională adecvate vârstei, necesare pentru gestionarea corectă a emoțiilor negative, în consecință, o adaptare mai bună la cerințe. Copiii învață despre emoții și modul în care pot fi gestionate corect în contextul interacțiunilor sociale, prin practicile de socializare utilizate de către educatoare și părinți. Așadar, competențele emoționale și cele sociale se influențează reciproc.

Rezultatele pozitive sunt influențate și de relația educatoare-copil. Este foarte important ca educatoarea să identifice mijloacele prin care să prevină dezvoltarea deficitară a competențelor sociale și emoționale în perioada preșcolară, știindu-se că aceasta are efecte negative asupra adaptării copiilor în adolescență sau în viața adultă

OBIECTIVE DE REFERINȚĂ ȘI EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE

OBIECTIVE DE REFERINȚĂ	EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE
<ul style="list-style-type: none"> OR1- Să cunoască normele necesare integrării în viața socială. 	Distincția între comportamente adecvate și inadecvate; Consecințele nerespectării regulilor. Situații-problemă cu mai multe soluții;
<ul style="list-style-type: none"> OR2-Să-și adapteze comportamentul propriu la cerințele grupului în care trăiește: familie, grădiniță, grup de joacă. 	Comportamente de cooperare în joc cu respectarea regulilor de distanțare socială Abilități de interrelaționare; prietenie în condiții de siguranță
<ul style="list-style-type: none"> OR3- Să aprecieze în situații concrete unele comportamente și atitudini în raport cu normele prestabilite și cunoscute 	Exerciții de relaționare socială Atelier de lucru
<ul style="list-style-type: none"> OR4- Să trăiască în relațiile cu cei din jur stări afective pozitive (armonie, prietenie, toleranță) concomitent cu învățarea stăpânirii de sine. 	Exerciții practice de înțelegere și recunoaștere a emoțiilor

LISTĂ DE CONȚINUTURI:

- capacitatea de a menține și de a gestiona eficient relațiile afective;
- creșterea capacității de adaptare la cerințele școlare;
- reducerea riscului dezvoltării ulterioare a unor tulburări psihice;
- dobândirea unor strategii care facilitează adaptarea la situații stresante;
- dezvoltarea unor abilități inter- și intrapersonale care să faciliteze atingerea succesului

SUGESTII METODOLOGICE:

- **Forme de organizare:** frontal, individual, pe grupe .
- **Metode:** conversația, explicația, demonstrația, problematizarea, exercițiul, brainstormingul, povestirea, dezbateră, lucrul în perechi, turul galeriei, ciorchinele, studiul de caz.

STRATEGII DE EVALUARE: probe orale, probe practice, fișe de lucru individual, fișe de lucru în perechi, portofoliile copiilor, autoevaluarea, observarea comportamentelor copiilor.

PLANIFICAREA CALENDARISTICĂ A ACTIVITĂȚILOR

Data	Tema și Mijlocul de realizare	Comportamente vizate	Conținutul învățării
oct. 2024	Respect regulile și TOTUL VA FI BINE! (Lectură după imagini)	Respectarea regulilor sanitare și de organizare a activității didactice	Se prezintă copiilor imagini cu reguli uzuale de comportament (vorbiți încet, ascultați atunci când vorbește altcineva, ridicați mâna când vreți să spuneți ceva, adunați jucăriile etc.), dar și cu regulile de menținere a sănătății fizice (spălați-vă des pe mâini, strănutați în pliul cotului sau în șervețel de unică folosință, etc.)
oct. 2024	„Cei trei iezi neastâmpărați“ Ce înseamnă să fim responsabili? (Vizionare film)	Respectarea/ exersarea regulilor	Se expune copiilor povestea „Cei trei iezi neastâmpărați“; se discută conținutul poveștii; se identifică consecințele nerespectării regulilor; se stabilesc recompense/ sancțiuni pentru comportamente
oct. 2024	Te rog, ajută-mă! (Teatru de păpuși)	Rezolvarea de probleme	Se prezintă situația cu ajutorul păpușilor; copiii trebuie să identifice problemele cu care se confruntă personajele, să găsească și să compare soluțiile (se pune accent pe oferirea soluțiilor, nu neapărat pe corectitudinea acestora).
oct. 2024	„Vrăbiuța guralivă“ (Povestire)	Inițierea interacțiunilor cu alți copii	Se expune textul poveștii și se discută pe marginea lui; accentul se pune pe comportamentele care facilitează stabilirea și menținerea relațiilor de prietenie.
nov. 2024	Acum sau mai târziu (Joc de rol)	Rezolvarea de probleme; toleranța la frustrare	Se prezintă situațiile prin intermediul jocului de rol interpretat de copii (ex.: doi copii construiesc; copil 1: „-ACUM putem să mâncăm?“; copil 2:”- Nu, ACUM construim, mâncăm MAI TÂRZIU!“); se stabilește în ce măsură acela este sau nu un moment potrivit pentru a rezolva problema.
nov. 2024	Căutăm soluții la o problemă (Joc didactic)	Rezolvarea de probleme; toleranță la frustrare; reglarea emoțională	Se prezintă imagini cu anumite situații (un copil strică construcția colegului, acesta îl lovește; un copil smulge jucăria din mâna altuia, care începe să plângă; un copil murdărește pictura colegului, care se răzună etc.; se discută despre conținutul imaginilor, se identifică consecințele anumitor comportamente și se cere copiilor să propună soluții.
nov. 2024	Prietenul la nevoie se cunoaște! (Joc de rol)	Comportamente prosociale; cooperarea în joc	Se pun la dispoziția copiilor mai multe jucării, truse pentru jocuri de rol („De-a gospodina“, „De-a constructorii“, „De-a mecanicii“...); se formează grupe de 2-3 copii, se stabilește jocul pe care fiecare grup îl va derula și sarcinile fiecăruia; se va pune accent pe comportamente prietenoase, prosociale ca: împărțirea jucăriilor, cererea ajutorului, oferirea ajutorului, așteptarea rândului etc.

Data	Tema și Mijlocul de realizare	Comportamente vizate	Conținutul învățării
nov. 2024	Cursa cu obstacole și surprize (Joc de mișcare)	Comportamente prosociale; cooperarea în joc	Se amenajează curtea grădiniței pentru derularea parcurșurilor aplicative (brăduți, mobilier, lădițe cu surprize, jucării - obstacole); se lucrează pe două echipe: „grupa iepurașilor” și „grupa veverițelor”; la semnal, câte doi copii din fiecare echipă încep cursa, unul, legat la ochi, va fi ghidat printre obstacole de colegul lui până la punctul de sosire; se apreciază pozitiv copiii care au oferit ajutor.
dec. 2024	Să împodobim brăduțul! (Activitate practică)	Comportamente prosociale; cooperarea în joc	Educatorea citește copiilor o invitație de la Moș Crăciun prin care se anunță organizarea unei expoziții cu brazi împodobiți. Copiii care au cea mai frumoasă lucrare vor primi în dar un brad. Copiii se împart în 4-5 grupe, își aleg materialele și încep lucrul: unii pictează stelute, alții globuri, alții diferite figurine, iar la final fiecare își lipește lucrarea pe planșa unde este un brad mare; se încurajează și se laudă comportamentele de cooperare.
dec. 2024	Ghici la ce m-am gândit? (Joc didactic)	Cooperarea în joc	<i>Varianta 1:</i> pe o măsuță se află jetoane cu animale domestice așezate cu fața în jos; un copil alege un jeton, iar ceilalți trebuie să ghicească ce animal este desenat, adresând întrebări; copilul cu jetonul răspunde prin „da”/ „nu”. <i>Varianta 2:</i> copiii sunt așezați în cerc pe covor; în mijlocul cercului sunt diferite jucării; educatoarea descrie o jucărie, iar copiii trebuie să aleagă jucăria potrivită descrierii.
dec. 2024	Magazinul de artizanat (Modelaj; Joc de rol)	Comportamente prosociale; cooperarea în joc	Se anunță tema și sarcinile de lucru: o echipă pregătește magazinul, altă echipă modelează în atelier obiecte de artizanat (farfurii, cănițe, ouă încondeiate, fluiere etc.); după executarea obiectelor, copiii cooperează în împărțirea sarcinilor: unii aranjează obiectele în coșuri, lădițe, alții le încarcă în mașinuțe, le transportă la magazin și ajută la aranjarea lor pe rafturi, iar alții fac ordine în atelier, ca la sfârșit să se joace împreună „De-a magazinul de artizanat”.
ian 2025	Căsuțe pentru pitici (Joc de construcție)	Cooperarea în joc; comportamente prosociale	Se anunță tema („Albă-ca-Zăpada” vine și cere ajutorul copiilor ca să construiască câte o căsuță pentru fiecare pitic); se formează 7 grupuri de copii; fiecare grup își alege cuburile din care va executa căsuța; la final sosesc piticii, le mulțumesc pentru surpriză și propun ca împreună să construiască pentru Albă-ca-Zăpada un castel; se urmărește ca lucrarea să nu fie monopolizată de un singur copil.
ian. 2025	Reporterul întrebă, tu răspunzi (Convorbire)	Inițierea interacțiunilor cu alți copii	Copiii sunt așezați în semicerc; educatoarea este reporterul care îi provoacă la o discuție pe tema preferințelor; fiecare copil vorbește despre preferințele sale și ale colegilor, astfel

Data	Tema și Mijlocul de realizare	Comportamente vizate	Conținutul învățării
			se cunosc mai bine și dezvoltă sentimentul apartenenței la un grup.
ian 2025	Spune ce simți (Joc senzorial)	Identificarea, exprimarea și etichetarea corectă a emoțiilor	Copiii sunt așezați în cerc, pe covor, șezând turcește; se prind de mâini și la semnalul educatoarei se strâng puternic, apoi se lasă; fiecare copil spune ce a simțit și cum; se subliniază faptul că la același stimul (strângerea mâinilor) reacțiile sunt diferite (bucurie-plăcere, tristețe-durere...), în funcție de trăirile din alte situații.
febr. 2025	Emoțiile Scufiței Roșii (Povestire)	Identificarea, exprimarea și etichetarea corectă a emoțiilor	Se expune textul poveștii cu ajutorul unor imagini; povestea se întrerupe din când în când, pentru a identifica împreună cu copiii reacțiile emoționale și etichetele verbale corespunzătoare fiecărei emoții trăite de Scufița Roșie.
febr. 2025	Ghicește sentimentul (Joc didactic)	Recunoașterea și etichetarea corectă a emoțiilor	Copiii stau în semicerc; preșcolarul numit ia de pe masă un jeton, denumește emoția prezentată în desen și cere colegilor s-o prezinte prin pantomimă.
febr 2025	Roata emoțiilor (Joc didactic)	Recunoașterea și etichetarea corectă a emoțiilor	Se folosește „Roata emoțiilor“ pe care sunt desenate imagini ce reprezintă diferite trăiri emoționale; roata se oprește la o imagine, copiii identifică emoția, o exprimă și dau exemple de întâmplări în care s-au simțit la fel.
mar. 2025	Îmi place, nu-mi place (Desen; Joc de construcții)	Conștientizarea, exprimarea și etichetarea corectă a emoțiilor	Se prezintă diferite situații: pe o coală mare de carton, 4-5 copii desenează câte o floare, tot timpul fiind lăudați; pe o altă coală alți 4-5 copii desenează câte o căsuță, aceștia fiind criticați; se discută cu fiecare ce a simțit; se formează mai multe grupuri de lucru: unii construiesc, alții modelează și spre final, câțiva copii numiți de educatoare le strică lucrările; se identifică emoțiile trăite și se caută soluții de împăcare; se dezvoltă sentimentul apartenenței la grup.
mar. 2025	Cufărul cu emoții (Joc didactic)	Conștientizarea, exprimarea și etichetarea corectă a emoțiilor	Pe masa educatoarei sunt cartonașe cu imagini ce reprezintă emoții pozitive și negative; pe rând, copiii iau câte un cartonaș și denumesc emoția: bucurie, tristețe, furie, teamă etc., apoi expun cartonașul la tablă; fiecare copil descrie o întâmplare din viața sa care i-a produs emoția identificată în desenul de pe cartonaș; se clasifică emoțiile: cele negative se închid în cufăr, iar cele pozitive rămân expuse în sală, la vedere.
mar. 2025	Astăzi mă simt... (Desen)	Conștientizarea, exprimarea și etichetarea corectă a emoțiilor	Se pun la dispoziția copiilor foi de hârtie și diferite instrumente de scris: creioane colorate, carioci, acuarele; copiii desenează cum se simt; se discută conținutul desenelor; desenele care exprimă emoții pozitive vor fi expuse, la vedere, în sala de grupă.

Data	Tema și Mijlocul de realizare	Comportamente vizate	Conținutul învățării
mar 2025	O mască plânge, o mască râde (Activitate practică)	Identificarea, exprimarea și etichetarea corectă a emoțiilor	Copiii se împart în trei grupe, în funcție de ecuson; fiecare grup va primi câte un plic în care sunt materialele necesare confecționării unor măști: vesele, triste și furioase; se prezintă fiecare mască; se grupează în funcție de emoția exprimată; se apreciază lucrările și răspunsurile copiilor; se desfășoară un carnaval și se veselesc.
apr 2025	Cum te-ai simți dacă... (Convorbire)	Recunoașterea emoțiilor; etichetarea corectă a emoțiilor	Se prezintă diferite situații („părinții nu te-ar lăsa la TV“, „ai merge cu barca pe apă“, „un coleg ți-ar strica jucăria“, „un copil te-ar lovi“ etc.); se discută cu copiii: se identifică emoțiile, consecințele trăirilor emoționale, se fac predicții în ceea ce privește comportamentul celorlalte persoane, se facilitează înțelegerea faptului că oamenii nu reacționează la fel față de aceeași situație.
apr 2025	Copacul emoțiilor (Joc didactic)	Identificarea, exprimarea și etichetarea corectă a emoțiilor	Intr-o trăistuță sunt cartonașe cu emoții (bucurie, furie, tristețe, teamă etc.); fiecare copil scoate din trăistuță câte un cartonaș, denumeste emoția prezentată în desen, o mimează împreună cu grupa, apoi așază cartonașul în copacul potrivit (există pentru fiecare emoție câte un copac: „salcia tristă“, „bradul fericit“, „plopul temător“, „stejarul furios“).
mai 2025	Spune cum s-a simțit personajul din poveste (Vizionare film)	Conștientizarea, exprimarea și etichetarea corectă a emoțiilor proprii și a celorlalți	Se prezintă diapozitive cu secvențe din diferite povești: Puf Atb și Puf Gri, Coliba iepurașului, Maricica; se identifică trăirile emoționale ale personajelor: Cum s-a simțit iepurașul când a fost scos afară din coliba sa? Dar tu cum te-ai simți dacă ai fi în locul lui? Ce simți față de iepuraș? Poți să arăți? Tu ce ai face în situația lui? (se pot folosi jucării din pluș cu personajele din poveste).
mai 2025	Trăistuța cu emoții negative (Povestire creată)	Recunoașterea emoțiilor; etichetarea corectă a emoțiilor	Se expun planșe după care copiii creează o poveste (un copil furios își lovește colegul atât de tare încât acesta ajunge la spital); se scot în evidență emoțiile negative: furie, teamă, tristețe și consecințele faptelor săvârșite sub influența acestora; discuții și exemple concrete din viața lor cu trăiri emoționale negative; în sală încă mai „plutesc“ aceste emoții negative, copiii simulează prinderea lor, le învârtesc, așa ca o morișcă, până le ameteșc, apoi le închid într-o trăistuță unde vor mai închide și alte emoții negative.

Data	Tema și Mijlocul de realizare	Comportamente vizate	Conținutul învățării
mai 2025	Panoul cu emoții (Activitate practică)	Conștientizarea, exprimarea și etichetarea corectă a emoțiilor proprii	Se confecționează împreună cu copiii un panou al emoțiilor (în stânga, pe verticală fiecare își aplică semnul individual; sus, pe orizontală se trec zilele săptămânii cu culori diferite); zilnic, fiecare copil aplică, în dreptul semnului individual, ecusoane cu emoția trăită; la finalul zilei se discută și cu părinții despre starea emoțională a propriului copil.
mai 2025	„Dacă vesel se trăiește...” (Joc muzical)	Identificarea, exprimarea și etichetarea corectă a emoțiilor	Se mimează emoții negative; se propune un exercițiu de relaxare (copiii stau pe scăunele, educatoarea dă comenzi „închidem ochii” „ne închipuim că suntem la duș și apa ne spală corpul de furie, teamă... ne spală capul, mâinile, trunchiul, picioarele, acum suntem curați, deschidem ochii și adunăm emoțiile negative, le aruncăm în coșul de gunoi”); se trece prin „poarta fericirii”, ajung în poiană unde toată lumea e veselă, cântă și dansează „Dacă vesel se trăiește...”.
mai 2025	S-o ajutăm pe Nuța Albinuța! (Convorbire)	Identificarea legăturii dintre acțiuni și emoții; anticiparea consecințelor anumitor acțiuni, rezolvarea eficientă a problemelor	Copiii recunosc și denumesc emoțiile exprimate prin mimica educatoarei sau a altui copil din grupă; ceilalți copii din grupă trebuie să identifice modalități prin care pot ajuta copilul care simte o emoție negativă; copiii trebuie să completeze următoarea expresie dată de educatoare; „Mie îmi pasă de... și-l pot ajuta așa...”; se poate folosi cu succes o poveste terapeutică „S-o ajutăm pe Nuța Albinuța!”, creată de educatoare, unde Nuța Albinuța cere ajutor copiilor în identificarea emoțiilor negative, cauzelor acestora și soluțiilor de rezolvare a problemelor.
iunie 2025	Putem detecta corect emoțiile? (Povestire)	Recunoașterea, etichetarea corectă a emoțiilor proprii și a celor din jur	Se citește o poveste; se împart copiii în două grupe: copiii din prima grupă identifică reacțiile emoționale ale personajelor și stabilesc dacă personajele au avut reacții diferite; cei din a doua grupă mimează emoțiile identificate de cei din prima grupă cu ajutorul cartonașelor. („Cum s-a simțit...?”, „Tu cum te-ai simți în locul lui?”)
iunie 2025	Ce s-ar întâmpla dacă...? (Convorbire)	Recunoașterea emoțiilor și etichetarea corectă, identificarea consecințelor emoțiilor	Se prezintă pe rând diferite situații; se identifică împreună cu copiii emoțiile personajelor; se cere copiilor să anticipeze cum se va comporta personajul respectiv și să se gândească la posibilele consecințe ale comportamentului acestuia. (Edi s-a murdărit pe față de gem în timpul servirii mesei. Prietenul lui, Adi, râde de el. Cum credeți că s-a simțit Edi? Ce credeți că se va întâmpla după aceea?)

Data	Tema și Mijlocul de realizare	Comportamente vizate	Conținutul învățării
iunie 2025	Grădinița cu emoții (Expoziție artistico-plastică)	Exprimarea emoțiilor prin artă	Copiii realizează lucrări artistice prin tehnici plastice la alegere. Lucrările sunt expuse în curtea grădiniței realizându-se o galerie de artă.

Bibliografie:

1. Curriculum pentru educație timpurie, București, 2019
2. ȘTEFAN, C., KALLAY, E. Dezvoltarea competențelor emoționale și sociale la preșcolari, Ed. ASCR, Cluj-Napoca, 2007.
3. MECT, Unitatea de Management al Proiectelor, pentru învățământul Preuniversitar, Curriculum pentru educația timpurie a copiilor de la 3 la 6/7 ani, 2008.
4. HRFBEN, S., GONGEA, E., RUIU, G., FULGA, M., Metode interactive de grup. Ed. ARVES, 2002.
5. AVRAM, I., KOVACS, I., SĂRMĂȘAN, E., NAGY, Z., & colab., Cartea educatoarei, Tg. Mureș, 2000.

ȘCOALA ȘI GRĂDINIȚA- PARTENERI

Stanciu Nicoleta prof. învă. primar
Dumitriade Carmen, prof. învă. primar
 Școala Gimnazială ”Ion Creangă” Brăila

”Jocul este cea mai bună introducere în arta de a munci”.- Claparède

Jocul este o activitate practică încă din primii ani de viață. Aceasta este o activitate captivantă pentru copii, care presupune o confruntare cu sine și cu ceilalți. Din punct de vedere psihologic, jocul este activitatea dominantă atât la grădiniță, cât și la clasa pregătitoare. Prin joc, copilul descoperă lumea, manipulează obiectele, dobândește cunoștințe și încredere în sine. Educatoarea este cea care conduce jocul și asigură copiilor un mediu plăcut de activare în care să-și manifeste curiozitatea și spontaneitatea, în care creativitatea și experiența personală să reprezinte elementul principal, și nu să o îngreuească prin scenarii prestabilite, considerate valabile pentru orice situație.

În ciclul preșcolar pregătirea copilului pentru școală este o prioritate, educația la vârste timpurii fiind optimizată și eficientizată pentru aceasta. Dezvoltarea copilului este dependentă de ocazii oferite de rutina zilnică din grădiniță, de interacțiunea cu ceilalți, de organizarea mediului din grădiniță sau de activitățile și situațiile de învățare special concepute. Realizarea unei continuități între grădiniță și școală are sens dublu, scopul fiind de continuare a dezvoltării copilului și de continuitate a muncii educaționale. Vârsta cuprinsă între 3-5/6 ani este cea care reprezintă cele mai înalte ritmuri de dezvoltare, cea în care se pun bazele viitoarei personalități. Pregătirea pentru școală este susținută de motivația bazată pe interiorizarea intereselor de cunoaștere și de integrarea în școală.

Dezvoltarea integrală a elevului de vârstă școlară mică necesită un mod integrat de abordare a activităților de predare-învățare-evaluare prin joc. Prin activitățile desfășurate într-o manieră integrată, cadrul didactic oferă șansa elevilor de a se manifesta liber și creativ și crează un mediu stimulat și diversificat pentru dezvoltarea personalității lor.

Clasa pregătitoare în învățământul primar are o importanță majoră, deoarece asigură trecerea gradată a copilului de la educația din familie și grădiniță la formarea inițială asigurată de școală. Copiii își vor dezvolta capacitatea de a comunica, vor stabili și vor consolida primele contacte cu lumea cifrelor

și a literelor, vor învăța să observe mediul înconjurător și să interacționeze cu ceilalți copii și cu adulții prin jocuri didactice, activități în echipă, activități de descoperire, prin desen sau muzică.

Cu toate acestea, școala nu mai înseamnă doar joacă. Deși în clasa pregătitoare temele pentru acasă sunt puține, copiii trebuie să se obișnuiască încă din primele zile de școală cu faptul că de acum au responsabilitatea de a fi atenți la ore, de a se implica în activități și de a își face temele așa cum le indică învățătorul.

Spre deosebire de grădiniță, unde activitățile nu erau obligatorii, la școală există și consecințe dacă nu își respectă responsabilitățile – vor primi calificative scăzute, vor fi mai puțini laudați, etc.

Această responsabilizare trebuie să se instaleze treptat și părinții trebuie informați dacă cel mic are reticențe în a respecta regulile și îndatoririle. Este util, de asemenea, ca părinții să înceapă, încă de dinainte de prima zi de școală, să introducă în programul zilnic mici reguli sau îndatoriri de tipul: „Stăm împreună la masă și colorăm până la ora 13.00, nu ne putem ridica până atunci de aici sau ”Până mâine trebuie să terminăm de citit această carte de povești, așa că vom sta diseară puțin să citim împreună”.

Așa cum se întâmplă în cazul oricărei schimbări majore ce necesită acomodare, toată familia și toate persoanele care sunt implicate în îngrijirea copilului trebuie să fie aliniate la aceleași reguli. Dacă, de exemplu, copilul primește o gustare după ce vine de la școală, acest lucru trebuie să se întâmple indiferent dacă este acasă cu părinții sau a fost luat de la școală de bunici. Orice schimbare în rutina copilului care tocmai ce a trecut printr-o tranziție importantă poate să dezechilibreze și mai mult sentimentul de siguranță și încredere al copilului. Consecvența adulților crește gradul de predictibilitate și îi sugerează copilului că este în siguranță.

Debutul micuților elevi la școală este un moment care trebuie înțeles ca o trecere de la un nivel de educație la altul, fiind un start în autodezvoltare și în adaptarea la cerințele societății replicate miniatural în clasă. Pentru ca acest prag să fie mai ușor de accesat de către copii, adulții relevanți în această ecuație a educației îi pot sprijini pe cei mici încă din ultimul an de grădiniță.

În concluzie, adaptarea copiilor la trecerea la școală depinde în mare măsură de coerența de cerințe și stiluri educative dintre mediul preșcolar și școlar și de acordarea așteptărilor cu realitatea socială. În această ecuație a educației, părintele este cel care face diferența prin disponibilitatea sa de a-și însoți și susține afectiv copilul pe drumul spre desăvârșire, ușurând trecerea unui prag atât de important în viață și oferindu-i un model pozitiv de integrare.

„Vei ajunge în locuri minunate. Astăzi e prima ta zi! Muntele tău așteaptă, așa că nu mai sta pe gânduri!” (Dr Seuss)

„Toții copiii încep școala cu imaginații efervescente, minți fertile și dorința de a încerca și gândi lucruri noi.” (Ken Robinson)

Bibliografie:

1. Pacearcă , Ș., Burlan , C., Stoicescu , D., Gheorghe , R., Ilea , A., Dorobanțu , G. , (2012). Ghidul cadrului didactic pentru clasa pregătitoare. București: Editura Didactica Publishing House
2. Piaget, Jean. The psychology of intelligence. Routledge Publishing House, 2001/1947 prima publicare
3. ISE, (2012). Acomodarea copilului cu trecerile de nivel din învățământul obligatoriu, București